

การประยุกต์หลักทฤษฎีจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมือง
ของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
VACISUCARITA DHAMMA APPLICATION FOR PROMOTING LOCAL
POLITICIAN'S POLITICAL COMMUNICATION TOWARD PEOPLE
AT MUANG DISTRICT IN PHI CHIT PROVINCE

นายจิรศักดิ์ บุญภาค

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๘

การประยุกต์หลักทฤษฎีจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ
ท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

นายจิรศักดิ์ บุญภาค

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๖๘

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Vacisucaritadhamma Application for Promoting Political
Communicatin of Local Leaders to People at Muang
District, Pichit Province

Mr. Jirasak Boonpak

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Political Science

Political Science

Graduate School

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E.2025

(Copy by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์ เรื่อง
“การประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ
ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ. ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร.สุรพล สุยะพรหม)

กรรมการ

(พระเมธาวิเชียร, รศ. ดร.)

กรรมการ

(ผศ. ดร.สมาลี บุญเรือง)

กรรมการ

(รศ. ดร.วัชรินทร์ ขาญศิลป์)

(รศ. ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์)

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

รศ. ดร. วัชรินทร์ ขาญศิลป์

ประธานกรรมการ

รศ. ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายจิรศักดิ์ บุญภาค)

ชื่อสารนิพนธ์ : การประยุกต์หลักทฤษฎีจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัย : นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

: รศ. ดร. วชิรินทร์ ชาญศิลป์, ร.บ. (รัฐศาสตร์), ร.ม. (รัฐศาสตร์),

M.A. (Comparative Politics), Ph.D. (Comparative Politics)

: รศ. ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, พช.บ. (การสอนสังคมศึกษา),

M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๘ เมษายน ๒๕๖๘

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ๒. เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓. เพื่อนำเสนอการประยุกต์หลักทฤษฎีจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ๔๐๐ จำนวน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาและการสนทนา กลุ่มเฉพาะเพื่อยืนยันองค์ความรู้

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับการสื่อสารทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า ด้านช่องสาร รองลงมาด้านผู้ส่งสาร ด้านผู้รับสาร และด้านสาร ตามลำดับ จากการสัมภาษณ์พบว่า ๑) ด้านผู้ส่งสาร ผู้นำท้องถิ่นมีความชัดเจน โปร่งใส สื่อสารข้อมูลที่เป็นจริงและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ๒) ด้านสาร เนื้อหาการสื่อสารเข้าใจง่าย มีประโยชน์ ผู้นำรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและสื่อสารต่อเนื่องเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ๓) ด้านช่องทางการสื่อสาร ใช้ช่องทางหลากหลาย เช่น การประชุมชุมชนและสื่อออนไลน์ ทำให้ข้อมูลถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง และ ๔) ด้านผู้รับสาร ประชาชนรับรู้ข่าวสาร สนใจการเมือง เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองสม่ำเสมอ และมีความเข้าใจในประเด็นการพัฒนาชุมชน

๒. เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองโดยปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นใน อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ ๑) ด้านมูสาวาท (การเว้น จากการพูดเท็จ) ได้แก่ ต้องไม่เสแสร้งและสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา ๒) ด้านปิสุณาวาจา (การเว้นจาก การพูดส่อเสียด) ได้แก่ ควรสื่อสารด้วยความสุจริตใจและไม่พูดส่อเสียด ๓) ด้านมรสุวาจา (การเว้นต่อ การพูดคำหยาบ) ได้แก่ ต้องสื่อสารด้วยภาษาที่สุภาพและหลีกเลี่ยงการพูดคำหยาบ การพูดด้วยความ สุภาพจะสร้างความเคารพและความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ และ ๔) ด้านสัมผัปปลาปะ (การเว้นต่อการพูด เพื่อเจ้อ) ได้แก่ ควรสื่อสารด้วยสาระและประโยชน์ การพูดเพื่อเจ้อจะทำให้ประชาชนเสียเวลาและไม่ เกิดประโยชน์ใด ๆ

Research Paper Title : Vacisucaritadhamma Application for Promoting Political Communicatin of Local Leaders to People at Muang District, Pichit Province

Researcher : Mr.Jirasak Boonpak

Degree : Master of Political Science (Political Science)

Research Paper Supervisory Committee

: Associate Professor. Dr. Wacharin Chansilp, B.A., (Political Science), M.A. (Comparative Politics), Ph.D. (Comparative Politics)

: Associate Professor. Dr. Thumsak Thongin, B.A. (Teaching Social Studies), M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science)

Date of Graduation : April 28, 2025

Abstract

Objectives of this research paper were: 1. To study the level of political communication of local leaders to the people 2.To compare the political communication of local leaders to people classified by personal factors and 3. To propose Vacisucaritadhamma application for promoting political communication of local leaders to the people at Mueang District, Phichit Province, conducted by the mixed research methods. The quantitative research used a questionnaire to collect data from 400 samples, aged from 18 years and older, analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.The qualitative research, data were collected from 10 key informants by in-depth-interviewing and analyzed by descriptive interpretation to confirm knowledge

Findings were as follows:

1. The level of political communication was moderate, sorted by average as channel, sender,receiver and message accordingly. From the interview, it was found that 1) Sender; local leaders were clear, transparent, communicated factual information and encouraged public participation. 2) Message; the communication

content was easy to understand. Leaders listened to the opinions of the people and communicated continuously to build confidence. 3) Communication channels; used a variety of channels, such as community meetings and online media to make information reach the public thoroughly. and 4) Receiver; the public was aware of the news, interested in politics, participated in political activities regularly, and had an understanding of community development issues.

2. Comparison of political communication by personal factors was found that people at Mueang District, Phichit Province with different genders, ages, and education levels did not have opinions towards political communication by local leaders at Mueang District, Phichit Province, rejected the set hypothesis.

3. Buddhist principles application for promoting political communication by local leaders to the people at Mueang District, Phichit Province was found to have important elements as follows: 1) Musavada; abstaining from lying, must not be pretentious and communicate honestly. 2) Pisunavaca; abstaining from slandering, communication in good faith and not be sarcastic. 3) Parusavaca; abstaining from speaking rude words, communication in polite language and avoid using profanity. Speaking politely to build respect and confidence in the leader. and 4) Sampappalapa; abstaining from delusional talk, communication with content and benefit. Delusional talking wasted people's time and not bring any benefit.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง “การประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” สำเร็จเสร็จสมบูรณ์ได้ เพราะได้รับความเมตตาจากกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ รศ. ดร. วชิรินทร์ ชาญศิลป์ และรศ. ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ และผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณประธานและคณะกรรมการสอบทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและชี้แนะให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณ รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และ รศ.ดร.อภิญา นัตรช่อฟ้า ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต และเจ้าหน้าที่สำนักงานหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ ที่คอยติดตามทำให้การทำสารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.สุมาลี บุญเรืองและคุณกิตติพัธ คำสุข ที่คอยประสานงานและอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำ ในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณเพื่อนๆ กัลยาณมิตร และนิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

อนึ่ง สารอันเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการทำสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณงามความดีความวิริยะอุตสาหะ ในการทำวิจัยนี้ น้อมบูชาพระคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดจน บิดามารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน

จิรศักดิ์ บุญภาค

๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

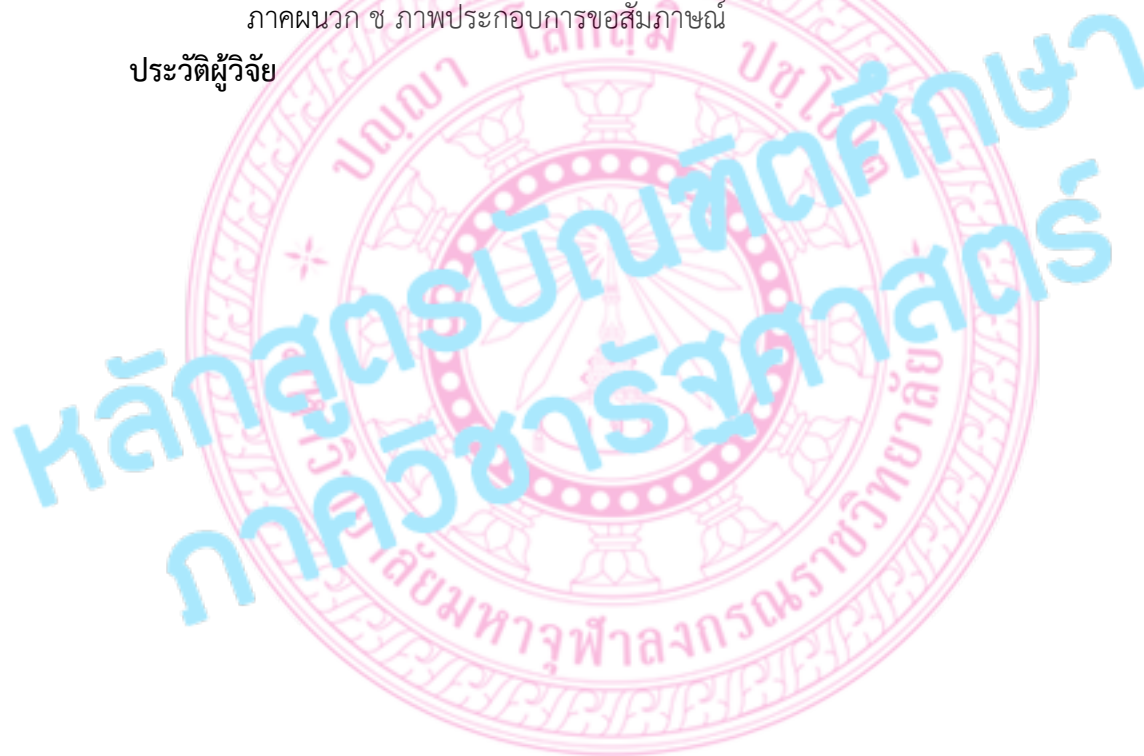
เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภาพ	ฅ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามในการวิจัย	๔
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๖
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ หลักจริยธรรม	๙
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประยุกต์	๑๓
๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสาร	๑๗
๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง	๒๐
๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๒๘
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๘
๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินงานวิจัย	๔๔
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๔๕
๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ	๔๕
๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๕
๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๘
๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๑
๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๑
๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ	๕๒
๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๕๓
๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๓
๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๔
๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๕
๔.๑ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	๕๖
๔.๒ เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๖๗
๔.๓ การประยุกต์หลักธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	๗๑
๔.๔ องค์ความรู้	๙๘
๔.๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๙๘
๔.๔.๒ สรุปองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย	๑๐๑
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๐๒
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๐๕
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๐๙
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๑๒
บรรณานุกรม	๑๑๕

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก	๑๒๑
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๒๒
ภาคผนวก ข ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๓๖
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องความวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (Index of Item Objective Congruence: IOC)	๑๓๙
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)	๑๔๔
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	๑๔๗
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการขอสัมภาษณ์	๑๕๑
ประวัติผู้วิจัย	๑๕๗

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒.๑	สรุปความหมายของวชิสุจริตธรรม	๑๒
๒.๒	สรุปทฤษฎีการประยุกต์	๑๖
๒.๓	สรุปความหมายของการสื่อสาร	๒๐
๒.๔	สังเคราะห์สาระสำคัญความหมายของการสื่อสารทางการเมือง	๒๓
๒.๕	สรุปรูปแบบการสื่อสารทางการเมือง	๒๗
๒.๖	การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพิจิตร	๒๘
๒.๗	ภาพรวมผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร พ.ศ. ๒๕๖๖	๓๐
๓.๑	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร	๔๖
๔.๑	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๖
๔.๒	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวม	๕๗
๔.๓	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้ส่งสาร	๕๘
๔.๔	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านสาร	๕๙
๔.๕	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านช่องสาร	๖๐
๔.๖	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้รับสาร	๖๑
๔.๗	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวชิสุจริตธรรม โดยรวม	๖๒
๔.๘	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวชิสุจริตธรรม ด้านมุสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)	๖๓
๔.๙	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวชิสุจริตธรรม ด้านปิสุณาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)	๖๔
๔.๑๐	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวชิสุจริตธรรม (เว้นจากการพูดคำหยาบ)	๖๕
๔.๑๑	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวชิสุจริตธรรม ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ)	๖๖
๔.๑๒	การเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศโดยรวม	๖๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๑๓	การเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นใน อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอายุโดยรวม	๖๘
๔.๑๔	การเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นใน อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม	๖๙
๔.๑๕	สรุปการเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นใน อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	๗๐
๔.๑๖	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน	๗๑
๔.๑๗	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านมูสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)	๗๗
๔.๑๘	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านปัสณาวาจา (เว้นจากการพูด ส่อเสียด)	๘๐
๔.๑๙	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านพรสุวาจา (เว้นจากการพูดคำ หยาบ)	๘๓
๔.๒๐	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูด เพื่อแฉ)	๘๖
๔.๒๑	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านผู้ส่งสาร	๘๙
๔.๒๒	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านสาร	๙๒
๔.๒๓	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านช่องสาร	๙๕
๔.๒๔	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านผู้รับสาร	๙๘

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒.๑	กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔๓
๔.๑	การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน	๗๓
๔.๒	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านมูสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)	๗๖
๔.๓	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านปิสุณาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)	๗๙
๔.๔	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านพรุสาวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)	๘๒
๔.๕	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อเจ้า)	๘๕
๔.๖	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้ส่งสาร	๘๘
๔.๗	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านสาร	๙๑
๔.๘	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านช่องทาง	๙๔
๔.๙	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้รับสาร	๙๗
๔.๑๐	องค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัย	๙๙

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในสารนิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙

การอ้างอิงพระไตรปิฎก ได้ระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังอักษรย่อชื่อคัมภีร์ เช่น วิ.ป. (ไทย) ๘/ ๓๒๗/๔๘๔ หมายความว่า พระวินัยปิฎก ปริวาร ภาษาไทย เล่ม ๘ หน้า ๓๒๗ - ๔๘๔ ตามลำดับดังนี้

๑. คำอธิบายคำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

ก. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

คำย่อ	พระวินัยปิฎก	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
วิ.ป. (ไทย)	= พระวินัยปิฎก	ปริวาร	ภาษาไทย
คำย่อ	พระสุตตันตปิฎก	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ที.ป. (ไทย)	= พระสุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ภาษาไทย
ขุ.ม. (ไทย)	= พระสุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ภาษาไทย
		ปาฎิภวรรค	ภาษาไทย
		มหานิทเทศ	ภาษาไทย

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑.๑.๑ ความเป็นมา

ในอดีตประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากเดิมที่เป็นระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นเวลากว่า ๙๑ ปี ที่ผ่านมาระบบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทยได้เกิดปัญหาและอุปสรรคมากมาย เกิดการปฏิวัติรัฐประหารโดยทหาร จำนวนทั้งสิ้น ๑๓ ครั้ง และตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทย^๑ ได้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญมาแล้วถึง ๒๐ ฉบับ โดยทุกฉบับจะมีหลักการที่ตรงกันคือ “ประชาชน เป็นเจ้าของอำนาจอิสระสูงสุดที่เรียกกันว่า อำนาจอธิปไตย” โดยประชาชนจะเป็นผู้เลือก ผู้นำ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งทางการเมืองใดก็ตาม เช่น นายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ว่าราชการ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมถึง นายองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งผู้ที่ได้รับเลือกจะนั้นจะต้องทำการส่งเสริมประชาชนภายในท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นบริหาร และกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ ให้มากที่สุดเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนภายในพื้นที่ของตนเอง^๒ ทั้งนี้ตั้งแต่คณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศไทย ซึ่งเป็นการยึดอำนาจจากสถาบันกษัตริย์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นยังขาดการสื่อสารที่ทำให้เกิดการเข้าใจที่ตรงกันของประชาชน กล่าวคือ ประชาชนภายในยุคนั้นยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยดังกล่าว คือการยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาค และเสรีภาพในการดำเนินชีวิต และเมื่อประชาชนยังมิได้ตระหนักถึงความสำคัญ^๓ ไม่เข้าใจถึงความจำเป็นของระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง

^๑ ฌปภัช พัทธกรโชติ, “พุทธภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, รายงานการวิจัยอิสระ, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, ๒๕๖๔), หน้า ๑๑.

^๒ พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร, “ศึกษาเชิงวิเคราะห์พุทธวิถีการปกครองคณะสงฆ์ในสมัยพุทธกาล”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต การปกครอง, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๒๓.

ฉะนั้นการสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนเพื่อให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญยิ่ง ระบอบประชาธิปไตยไทยขาดการประยุกต์ หลักธรรมาภิบาลมาใช้จริงจึงให้ภาคีส่วนต่าง ๆ ของสังคมมีโนธรรมสำนึกในศีลธรรมอันดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หรือหลักพุทธธรรมาภิบาล ทั้งนี้เนื่องจากประชากร ของประเทศไทยนับถือพระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่ แต่ทว่าในภาคปฏิบัติทางการเมืองการปกครอง แล้วนั้นปรากฏว่า การเมืองการปกครองของไทยมักมีปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน ผลประโยชน์ทับซ้อน การแสวงหาอำนาจโดยไม่คำนึงถึงวิธีการที่ถูกต้องชอบธรรมเป็นต้น ซึ่งการที่ประชาชนไม่ คำนึงถึงความถูกต้องดีงามทางศีลธรรมทางศาสนานั้นเป็นปัจจัยให้เกิดปัญหาต่อรูปแบบการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยเป็นเหตุให้เกิดความแตกสามัคคีแบ่งพรรคแบ่งพวกและมักกลายเป็นข้ออ้าง ฝายอนุรักษ์นิยมทำการปฏิวัติรัฐประหารยึดอำนาจมาอย่างต่อเนื่อง^๓

ผู้นำทางการเมืองหรือนักการเมืองที่ไม่ให้ความสำคัญในหลักธรรมของประเทศไทยมี พฤติกรรมแสวงหาช่องทางเอื้อผลประโยชน์สนองตอบต่อกลุ่มนายทุนผู้อุปถัมภ์นักการเมืองกลุ่ม การเมืองในพรรค นายทุนพรรค^๔ ผู้นำในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์การ บริหารส่วนตำบลเป็นกลไกสำคัญในระบอบประชาธิปไตยเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งให้มาเป็นผู้แทนปวงชน ในการใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประโยชน์สุข ของประชาชนและประเทศชาติโดยส่วนรวม คุณธรรมจริยธรรมของผู้นำภายในท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการเมือง เพื่อประโยชน์ความร่มเย็นเป็นสุขแก่ประชาชนและความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศชาติ จากที่ผ่าน พบว่าผู้นำภายในท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรมีทั้งดีและไม่ดีปะปนกันอยู่ยังไม่สามารถระบุให้ ชัดเจนว่าคนใดมีคุณธรรมหรือไม่มีคุณธรรมเพราะความคาดหวังและความต้องการของประชาชนมี ส่วนผลักดันให้พฤติกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชนทั่วไปจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง ทางด้านจริยธรรมจิตสำนึกและความรับผิดชอบในสิทธิและหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมืองที่ดี

๑.๑.๒ ความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) ถือเป็นกระบวนการทางการเมืองที่ เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ทรรศนคติ ความคิดเห็นตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ของการเมืองระหว่างบุคคล ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมกับการเมือง อีกทั้งยังเป็น กระบวนการที่ใช้ในการสื่อสารข้อมูล และรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ดังนั้น การสื่อสารทางการเมืองจึง

^๓ ลิขิต อีร์เวคิน, “วัฒนธรรมทางการเมืองและการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย”, วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๕๓) : ๘-๒๒.

^๔ วิชัย ต้นศิริ, การศึกษาเพื่อสร้างผู้นำสู่สังคมธรรมาภิบาล, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พ.เพรส จำกัด, ๒๕๖๑), หน้า ๑๘

มีบทบาทสำคัญในการกำหนด (Shaping) การเปลี่ยนแปลง (Changing) ความคิดเห็นและทัศนคติทางการเมือง ค่านิยมและการแสดงออกหรือพฤติกรรมทางการเมืองทั้งของปัจเจกบุคคลและคณะบุคคลด้วย เป็นที่ทราบกันว่า ปัญหาการสื่อสารทางการเมืองไทยมีหลายประการไม่ว่าจะเป็นปัญหาการครอบงำสื่อ ปัญหาการสื่อสารทางการเมืองในแง่ของจริยธรรมของผู้ใช้สื่อ และปัญหาด้านบุคลากรที่ทำหน้าที่สื่อมวลชน จะเห็นได้ว่าการสื่อสารจึงเป็นตัวแปรสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคมซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน หรือมีผลต่อการปรับเปลี่ยนทัศนคติหากขาดการสื่อสารมนุษย์จะอยู่ร่วมกันเป็นสังคมไม่ได้

วิกฤติทางการเมืองและความแตกแยกของสังคมไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้สะท้อนปัญหาสำคัญหลายประการของประเทศ ทั้งการใช้อำนาจอย่างไม่ชอบธรรมของนักการเมือง การทุจริตในวงราชการ การฉ้อราษฎร์บังหลวง การละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้และความไม่เท่าเทียมของโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ รวมทั้งปัญหาความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงผลอันเกิดจากโครงสร้างทางอำนาจที่ถูกผูกขาดโดยชนชั้นนำ การบริหารราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ และการมีกฎหมายที่ขาดสภาพบังคับเท่านั้น แต่เกิดจากการย่อหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของคนในสังคม และรวมถึงการขาดจิตสำนึกด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อประชาชนของผู้บริหารประเทศทั้งนักการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล^๕

จากสาเหตุปัญหาและความสำคัญเบื้องต้น ปัญหาการสื่อสารทางการเมืองไทยมีหลายประการไม่ว่าจะเป็นปัญหาการครอบงำสื่อ ปัญหาการสื่อสารทางการเมืองในแง่ของจริยธรรมของผู้ใช้สื่อ และปัญหาด้านบุคลากรที่ทำหน้าที่สื่อมวลชน เนื่องจากปัจจุบันประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย และการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม ซึ่งมีสาเหตุมาจากการ สื่อสารทางการเมืองที่ไม่สมบูรณ์ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) ช่องสาร (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการประยุกต์หลักทฤษฎีสื่อสารเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และนำผลวิจัยไปพัฒนาการเมืองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขในรูปแบบของการส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองผ่านกิจกรรมทางการเมือง โดยหลักทฤษฎีสื่อสาร คือการละเว้นประพจน์ชั่วคราวจากมี ๔ อย่างคือ ๑. มุสสวาท

^๕ อภิญา ดิสสะมาน, “การปฏิรูปประเทศไทยกับทางออกวิกฤตการเมืองไทย”, วารสารการปฏิรูปประเทศไทยทางออกวิกฤตการเมือง, ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๗) : ๖ - ๓๐.

การเว้นจากการพูดเท็จ ๒. ปิสุณาวาจา การเว้นจากการพูดส่อเสียด ๓. ผรุสวาจา การเว้นต่อการพูดคำหยาบ ๔. สัมผัสปาปะ การเว้นต่อการพูดเพ้อเจ้อ^๖ คือการที่ผู้นำประพฤติชั่วด้วยวาจาไม่ซื่อสัตย์ต่อคำพูดที่ให้ไว้กับประชาชน พูดไปเพียงเพื่อเป็นเทคนิคการให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียง เมื่อได้มาแล้ว ผู้นำนั้นไม่ยอมปฏิบัติตนตามที่ได้ให้สัญญากับประชาชน จะส่งผลให้เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เกิดการชุมนุม และอาจนำมาซึ่งการใช้ความรุนแรงในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุม ดังที่ผ่านมามีได้ด้วย การรณรงค์หาเสียง การออกเสียงเลือกตั้งแบบคุณธรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มการเมือง การแก้ปัญหาทางการเมือง และการปฏิบัติตามกฎหมาย การใช้อำนาจปกครองรัฐเชิงคุณธรรมมากกว่าเชิงปริมาณ ใช้พฤติกรรมการบริหารแบบผู้นำมีคุณธรรมให้เป็นแบบอย่างของสังคมไทย การกระจายอำนาจแบบคุณธรรม สร้างกลไกภาคประชาชนให้ขับเคลื่อนคุณธรรม พัฒนาประชาธิปไตยของไทยให้มีความสมบูรณ์สู่ประชาธิปไตยในครรลองของธรรมหรือคุณธรรมนำการเมือง

๑.๒ คำถามในการวิจัย

๑.๒.๑ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับใด

๑.๒.๒ เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๒.๓ แนวทางการประยุกต์หลักวิถีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ควรเป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๑.๓.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓.๓ เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักวิถีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

^๖ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (นนทบุรี : บริษัทเอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๖๐ - ๗๑.

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร รวมทั้งนำหลักธรรมอันได้แก่หลักวจีสุจริตธรรม เข้ามามีส่วนสำคัญในการประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมืองพิจิตร โดยกำหนดตัวแปร ดังนี้

โดยแบ่งตัวแปรออกเป็น ๒ ด้าน ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

๑) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

๒) หลักวจีสุจริตธรรม^๗ ประกอบด้วย มุสาวาท หมายถึง การเว้นจากการพูดเท็จ ปิสุณาวาจา หมายถึง การเว้นจากการพูดส่อเสียด ผรุสวาจา หมายถึง การเว้นต่อการพูดคำหยาบ และสัมผัปปลาปะ หมายถึง การเว้นต่อการพูดเพ้อเจ้อ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การสื่อสารตามทฤษฎีของ David K. Berlo ได้แก่ แบบจำลองกระบวนการสื่อสาร SMCR ประกอบด้วย ๑) ผู้ส่งสาร (Source) ๒) สาร (Message) ๓) ช่องสาร (Channel) ๔) ผู้รับสาร (Receiver)^๘

^๗ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์, หน้า ๖๐-๗๑.

^๘ David K. Berlo, *The Process of Communication*, (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1960), p. 45.

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ประชากร ได้แก่ ประชาชนอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๖,๘๑๘ คน^๙

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูปหรือคน โดยแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน ๒ รูป

กลุ่มที่ ๒ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน ๒ คน

กลุ่มที่ ๓ ข้าราชการท้องถิ่น (อบต.) จำนวน ๒ คน

กลุ่มที่ ๔ ตัวแทนผู้นำชุมชน จำนวน ๒ คน

กลุ่มที่ ๕ ประชาชนทั่วไป ๒ คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ซึ่งใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงเวลาในการทำวิจัยระหว่างเดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๗ รวมระยะเวลา ๙ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ประชาชนมีเพศต่างกัน มีการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

๑.๕.๒ ประชาชนมีอายุต่างกัน มีการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

๑.๕.๓ ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ การประยุกต์ หมายถึง การนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์แนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มักมีการประยุกต์ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาในรูปแบบ

^๙ กระทรวงสาธารณสุข, จำนวนประชากรในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.ppho.go.th/webppho/>. [๒ กันยายน ๒๕๖๖].

ต่าง ๆ ฉะนั้นการประยุกต์เป็นการนำสิ่งหนึ่ง หรือแนวคิดหนึ่ง มาปรับใช้เพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๑.๖.๒ การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง การส่งและรับข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งในบางกรณี ผู้ส่งสาร (Source) และผู้รับสาร (Receiver) อาจเป็นบุคคลเดียวกัน หรือแหล่งสารกับผู้เข้ารหัสสารอาจรวมอยู่ในบุคคลเดียวกัน แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองตามแนวคิดของเบอร์โลจิงเสนองค์ประกอบสำคัญ ๔ ด้าน ดังนี้

๑) ผู้ส่งสาร (Source) หมายถึง บุคคลหรือหน่วยงานที่ส่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้แก่ประชาชน เช่น ผู้นำชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ในตำบล ที่มีบทบาทในการส่งสารด้วยความรู้ ทักษะที่ดี และความยุติธรรม รวมถึงความจริงใจต่อประชาชน

๒) สาร (Message) หมายถึง ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกถ่ายทอดไปยังประชาชน ซึ่งควรมีความถูกต้อง ชัดเจน ตรงประเด็น และไม่เอนเอียง รวมทั้งเป็นประโยชน์และมีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

๓) ช่องทางการสื่อสาร (Channel) หมายถึง สื่อหรือวิธีการที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เช่น ครอบครัว เพื่อนบ้าน การปราศรัยจากผู้นำ วิชุกกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์ (เช่น เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์)

๔) ผู้รับสาร (Receiver) หมายถึง ประชาชนในพื้นที่ ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ซึ่งมีความสามารถในการรับรู้ วิเคราะห์ และมีความสนใจทางการเมือง นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมของชุมชน

๑.๖.๓ ผู้นำท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นทุกระดับ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศบาลนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และบุคคลผู้เคยลงรับสมัครเลือกตั้งท้องถิ่น

๑.๖.๔ วาจสุจริตธรรม หมายถึง หลักธรรมในการควบคุมวาจาให้อยู่ในความสุจริต และไม่ก่อความเสียหายแก่ผู้อื่น รวมถึงการพูดด้วยความถูกต้องและสร้างสรรค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ประการ ดังนี้

๑) มุสาวาท หมายถึง การเว้นจากการพูดเท็จ หรือการพูดโกหก ซึ่งรวมถึงการหลีกเลี่ยงการบิดเบือนข้อเท็จจริง การสร้างความเข้าใจผิด การแอบอ้างหรือกล่าวเกินจริงที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น การพูดความจริงด้วยความจริงใจเป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างความไว้วางใจและความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม

๒) ปิสุณาวาจา หมายถึง การเว้นจากการพูดส่อเสียด หรือการพูดที่มีเจตนาจะทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดหรือเข้าใจในทางลบต่อบุคคลอื่น โดยเฉพาะการยุยงให้เกิดความบาดหมางหรือความขัดแย้ง คำพูดที่ส่อเสียดมักสร้างความแตกแยกในสังคม ดังนั้น การพูดด้วยเจตนาดีและรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจึงเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ

๓) ผรุสวาจา หมายถึง การเว้นจากการพูดคำหยาบหรือคำรุนแรง คำพูดที่ไม่สุภาพหรือพูดด้วยอารมณ์เกรี้ยวกราดมักก่อให้เกิดความขัดแย้ง ความไม่พอใจ หรือความรู้สึกแค้นในหมู่ผู้ฟัง การพูดด้วยวาจาสุภาพและมีน้ำใจช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีและลดความขัดแย้งในสังคม

๔) สัมผัสปลापะ หมายถึง การเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อหรือพูดในสิ่งที่ไร้สาระ การพูดเพ้อเจ้อมักเสียเวลาและไม่ก่อประโยชน์ต่อผู้ฟังหรือสถานการณ์นั้น ๆ การพูดเฉพาะสิ่งที่สำคัญ มีเนื้อหาสาระ และตรงประเด็น ช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและมีคุณค่า

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ได้ความรู้เกี่ยวกับระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๑.๗.๒ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ได้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์หลักทฤษฎีสุนทรียธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๑.๗.๔ ผลวิจัยที่ได้สามารถนำไปเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และใช้เป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์หลักทฤษฎีสุนทรียธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอื่น ๆ

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรซึ่งผู้วิจัยได้มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้ทำการทบทวนวรรณกรรมเพื่อใช้ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

๒.๑ หลักวจีสุจริตธรรม

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประยุกต์

๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสาร

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ หลักวจีสุจริตธรรม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยมีผู้ให้แนวคิดและทฤษฎีการนำหลักวจีสุจริตธรรมเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักธรรมที่ประกอบด้วย ๔ อย่าง ได้แก่ ๑. การเว้นจากการพูดเท็จ ๒. การเว้นจากการพูดส่อเสียด ๓. การเว้นต่อการพูดคำหยาบ ๔. การเว้นต่อการพูดเพ้อเจ้อ มาเป็นหลักในการประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ซึ่งมีดังต่อไปนี้

หลักสุรตินั้น ถูกรับรองโดยบทบัญญัติกฎหมายลายลักษณ์อักษรเป็นครั้งแรกตามกฎหมายแพ่งของประเทศเยอรมัน ค.ศ. ๑๙๐๐ ในมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๔๒ คำว่าหลักสุรติในภาษาเยอรมันตรงกับคำว่า Treu und Glauben คำว่า Treue แปลว่า ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ

ความน่าเชื่อถือ (Faith, Royalty, Fidelity, Reliability) หรือที่ ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์ได้อธิบายไว้ว่า หลักสุจริต ก็คือหลักความซื่อสัตย์ และความไว้วางใจ แต่การที่จะบอกว่า ความซื่อสัตย์และความไว้วางใจประกอบด้วยอะไรบ้างนั้น กล่าวได้ว่าทำได้ยากยิ่ง และยอมรับว่าหลักสุจริตนั้นเป็นเรื่องของแนวคิด แม้จะมีผู้พยายามอธิบายหลักสุจริตจากหลักย่อย ๆ ที่มาจากหลักสุจริต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของ คำว่า สุจริต หมายถึง ประพฤติชอบ ประพฤติในทางที่ถูกต้อง ตรงข้ามกับคำว่า ทุจริต เช่น เขาทำมาหากินด้วยความสุจริต ชีวิตจึงเต็มไปด้วยความสุขกายสบายใจ ธุรกิจที่สุจริตย่อมอยู่คงทนมากกว่าธุรกิจที่ทุจริต ในการใช้สื่อทางอินเทอร์เน็ตทุกคนควรเผยแพร่ข้อความหรือรูปภาพโดยสุจริต คำว่า สุจริต มักใช้ควบคู่กับคำว่า ซื่อสัตย์ เป็น ซื่อสัตย์สุจริต เช่น กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ^๑

อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่าการนิยามหลักสุจริตนั้น อาจแบ่งได้ ๓ ลักษณะ ได้แก่ การให้ความหมายในเชิงอัตตะวิสัย (Subjective) และ การให้ความหมายในเชิงภาวะวิสัย (Objective) กล่าวคือ

๑. หลักสุจริตตามความหมายในเชิงอัตตะวิสัยนั้น ได้รับการอธิบายโดยอาศัยความรู้ หรือไม่รู้ข้อเท็จจริงบางประการของบุคคลเป็นสำคัญ ดังเช่นที่ศาลฎีกาได้เคยอธิบายความสุจริตเอาไว้ว่า หมายถึง การกระทำโดยไม่รู้ หรือไม่ควรรู้ถึงความบกพร่องแห่งสิทธิที่มีมาแต่อดีต ตามคำพิพากษาที่ ๕๕๐/๒๕๔๐ แต่ถ้าการกระทำโดยรู้ถึงความบกพร่องแห่งสิทธิของตนจะถือว่าสุจริตไม่ได้ ตามคำพิพากษาที่ ๑๐๑๒/๒๕๐๔ และยังให้ความหมายเลยไปถึงว่า ถ้าความไม่รู้นั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้กระทำ ก็ถือว่าไม่สุจริตเช่นเดียวกัน หลักสุจริตที่อธิบายโดยความรู้ หรือไม่รู้ข้อเท็จจริงนี้ ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์ เรียกว่า หลักสุจริตเฉพาะเรื่อง

๒. หลักสุจริตตามความหมายในเชิงภาวะวิสัย เป็นหลักการพื้นฐานที่มีความเกี่ยวพันโดยตรงกับความซื่อสัตย์ (Honesty) ความเป็นธรรม (Fairness) ความมีเหตุผล (Reasonableness) การปกป้องความไว้วางใจ (Protection of Reasonable Reliance) การคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้อื่น (Due Regard for the interest of other party) ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Considerate Behavior) ^๒

๓. ความประพฤติชอบ และการประพฤติในทางที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นสะท้อนถึงการประพฤติในเชิงบวกต่อตัวเองและสังคม ความสุจริตตามมิติของราชบัณฑิตยสถานมิได้สะท้อนถึงการประพฤติที่มีต่อสังคมเท่านั้น หากแต่ยังสะท้อนเข้าไปถึงภายในจิตใจของแต่ละบุคคลด้วย

^๑ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์, ๒๕๕๖), หน้า ๑๒๔๒.

^๒ J.F O' Connor, *Good Faith in International Law*, (Aldershot: Dartmouth Publishing Company Limited, 1991), p. 87.

ความหมายของหลักวจีสุจริตธรรม

วจีสุจริต เป็นการประพฤติดี และงดงามทางกาย โดยการงดเว้นจากการพูดเท็จ และบิดเบือน เพื่อให้มา หรือให้บุคคลอื่นในทางที่ผิด (มุสาวาท) การพูดจาเหน็บแนม และส่อเสียดบุคคลอื่น (ปฺสุณฺวาจา) การพูดคำหยาบคายเพื่อให้คนอื่นเจ็บใจ (ผรุสฺวาจา) และการพูดจาเพ้อเจ้อ หาสาระมิได้จากการพูดเหล่านั้น (สัมผฺปลาปะ)^๓

วจีสุจริต หมายถึง ความประพฤติชอบทางวาจา มี ๔ อย่าง ได้แก่ การไม่พูดเท็จ การไม่พูดคำหยาบ การไม่พูดส่อเสียด การไม่พูดเพ้อเจ้อ^๔

วจีสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยวาจา) มี ๔ คือ งดเว้นและประพฤติตรงข้ามกับ มุสาวาท ปฺสุณฺวาจา ผรุสฺวาจา และ สัมผฺปลาปะ^๕

วจีสุจริต หมายถึง การประพฤติดี และงดงามทางกาย โดยการงดเว้นจากการพูดเท็จ และบิดเบือนเพื่อให้มา หรือให้บุคคลอื่นในทางที่ผิด (มุสาวาท) การพูดจาเหน็บแนม และส่อเสียดบุคคลอื่น (ปฺสุณฺวาจา) การพูดคำหยาบคายเพื่อให้คนอื่นเจ็บใจ (ผรุสฺวาจา) และการพูดจาเพ้อเจ้อ หาสาระมิได้จากการพูดเหล่านั้น (สัมผฺปลาปะ)^๖

วจีสุจริต หมายถึง ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ตั้งามถูกต้องประพฤติชอบด้วยวาจา ๔ ประการ^๗ ได้แก่

๑. ละเว้นการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจจะพูดให้ผิดจากความจริงเพราะเห็นแก่ประโยชน์ใด ๆ

๒. ละเว้นการพูดส่อเสียดหรือยุยงให้แตกแยก พูดแต่คำที่ส่งเสริมสมัคสมานสามัคคี

๓. ละเว้นการพูดคำหยาบ สกปรกเสียหาย พูดแต่คำสุภาพนุ่มนวล

๔. ละเว้นการพูดเหลวไหลเพ้อเจ้อ พูดแต่คำจริง มีเหตุมีผลมีสาระประโยชน์และถูกกาลเทศะ

^๓ จรูญศักดิ์ โกยมรย์ และคณะ, “การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา”, วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม-กรกฎาคม ๒๕๖๕): ๗๙-๘๘.

^๔ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๖, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, ๒๕๖๑), หน้า ๕๖.

^๕ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๖๑, (กรุงเทพมหานคร : การศึกษาเพื่อสันติภาพพระธรรมปิฎก, มูลนิธิ, ๒๕๖๕), หน้า ๒๔.

^๖ พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, สุจริตธรรมในฐานะเครื่องมือป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, ๒๕๖๑), หน้า ๑๙.

^๗ ประมวล บุญมา และคณะ, การส่งเสริมคุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา สร้างคนดีสู่สังคม, (กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ, ๒๕๖๑), หน้า ๓๓.

วชิสุจิริต หมายถึง การพูดดี พูดคำสัตย์ คำประสานสามัคคี คำสุภาพและคำที่มีสาระ โดยละเว้นการพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบคาย และพูดเหลวไหลเพื่อเจ้า^๔

สรุปได้ว่า วชิสุจิริตธรรม หมายถึง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำไปสู่การประพฤติชอบด้วยวาจา เน้นในเรื่องของการไม่พูดเท็จ การไม่พูดคำหยาบ การไม่พูดส่อเสียด การไม่พูดเหลวไหล

ตารางที่ ๒.๑ สรุปความหมายของวชิสุจิริตธรรม

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส	การประพฤติดี และงดงามทางกาย โดยการงดเว้นจากการพูดเท็จ และบิดเบือนเพื่อให้มา หรือให้บุคคลอื่นในทางที่ผิด
ราชบัณฑิตยสถาน	คือหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่กล่าวถึงความประพฤติชอบทางวาจา ๔ อย่าง ได้แก่ การไม่พูดเท็จ การไม่พูดคำหยาบ การไม่พูดส่อเสียด การไม่พูดเหลวไหลเพื่อเจ้า
ประมวล บุญมา และคณะ	ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจา ๔ ประการ ได้แก่ ละเว้นการพูดเท็จ ละเว้นการพูดส่อเสียดหรือยุยงให้แตกแยก ละเว้นการพูดคำหยาบ และละเว้นการพูดเหลวไหลเพื่อเจ้า
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต)	เป็นหลักธรรมที่กล่าวถึงความประพฤติชอบด้วยวาจา ๔ คือ งดเว้นและประพฤติตรงข้ามกับมุสาวาท ปิสุณวาจา ผรุสวาจา และ สัมผัปปาปะ

^๔ คมน์ รัชมิโรจน์ และคณะ, “ถอดบทเรียนปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์กรณีศึกษา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑”, รายงานการวิจัยอิสระ, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า ๒๕๖๕), หน้า ๓๑.

ตารางที่ ๒.๑ สรุปความหมายของวีสุจริตธรรม (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
จรรยาศักดิ์ โกยรัมย์ และคณะ	วีสุจริต เป็นการประพฤติดี และงดงามทางกาย โดยการงดเว้นจากการพูดเท็จ การพูดจาเหน็บแนม การพูดคำหยาบคาย และการพูดจาเพื่อเจ้า
คมน์ รัศมีโรจน์ และคณะ	การพูดดี พูดคำสัตย์ คำประสานสามัคคี คำสุภาพ และคำที่มีสาระ โดยละเว้นการพูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบคาย และพูดเหลวไหลเพื่อเจ้า

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประยุกต์

การประยุกต์เป็นการนำบางสิ่งๆ ที่นำมา อาจเป็นแนวคิดหรือทฤษฎี ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทแวดล้อมให้เหมาะสม นอกจากนี้ อาจหมายถึง วัตถุประสงค์ของที่นำมาใช้นอกเหนือจะหน้าที่เดิมเพื่อปรับให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ เช่น การการประยุกต์หลักวีสุจริตธรรม เพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร คือ การนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนภายในชุมชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น

การประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการกฎเกณฑ์แนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มักมีการประยุกต์ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพราะมีความเป็นรูปธรรมมากกว่า การประยุกต์เป็นการนำสิ่งหนึ่ง หรือแนวคิดหนึ่ง มาปรับใช้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง การประยุกต์จึงแตกต่างจากกรลอกเลียนแบบ ซึ่งเป็นการนำสิ่งที่อยู่ในบริบทหนึ่งมาใช้ในอีกบริบทหนึ่งทั้งหลักการ วิธีการ และรูปแบบ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม ในบริบทที่แตกต่างกัน คนที่คิดเชิงประยุกต์ได้ดีจะสามารถนำสิ่งหนึ่งมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างลงตัว โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น^๙

การประยุกต์ หมายถึง การนำบาง สิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสภาวะที่เฉพาะเจาะจงบางสิ่งๆ ที่นำมาใช้นั้น อาจเป็น ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความรู้ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งและนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติโดยปรับให้เข้ากับบริบท และสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ อย่าง

^๙ พิสิฐ ่องเจริญ, การถอดบทเรียน : บริหารโครงการภาครัฐ, (กรุงเทพมหานคร : บจก.ทูเกเตอร์ เอ็ดดูเทนเนอร์, ๒๕๖๐), หน้า ๒๘.

เหมาะสมนอกจากนี้ บางสิ่ง นั้น อาจเป็น วัตถุสิ่งของ ที่นำมาใช้นอกเหนือบทบาทหน้าที่เดิม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใหม่^{๑๐}

การประยุกต์ เป็นการนำ ภาคนทฤษฎี สู่การปฏิบัติ หมายความว่า การประยุกต์เป็นการนำ ทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ แนวคิด เกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มักมีการประยุกต์ทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริง ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม^{๑๑} หลักการสำหรับการประยุกต์นั้น ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบเสริมดังต่อไปนี้ คือ

๑. องค์ประกอบหลักของการประยุกต์ ได้แก่

- ๑) งานที่จะดำเนินการต้องกำหนดเวลา ความรู้ในบริบท สภาพแวดล้อม
- ๒) เป้าหมายของงานที่จะดำเนินการ เกี่ยวข้อง ที่เป็นอยู่ในขณะดำเนินการ
- ๓) ความรู้ในวิทยาการหลักของงานที่จะดำเนินการ
- ๔) ความรู้ในวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่จะดำเนินการ
- ๕) ความรู้ในบริบท สภาพแวดล้อม และสิ่งที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นอยู่ในขณะดำเนินการ
- ๖) ความสามารถและความชำนาญของผู้ปฏิบัติ ในการประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสู่การปฏิบัติในแต่ละบริบท ในแต่ละสภาพแวดล้อม และในแต่ละสิ่งที่เกี่ยวข้องที่เป็นอยู่ในขณะดำเนินการอย่างสร้างสรรค์
- ๗) ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์

๒. องค์ประกอบเสริมของการประยุกต์ ได้แก่

- ๑) ทรัพยากรเสริม
- ๒) สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน
- ๓) สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม สนับสนุน และเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ๔) สิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ส่งเสริม สนับสนุน และเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อม

องค์ประกอบของการประยุกต์ จัดได้ว่าเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนหรือเอื้ออำนวย สำหรับหลักการประยุกต์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบเสริม โดยจะต้องอาศัย งานที่ดำเนิน เป้าหมาย ความรู้และความสามารถ และสิ่งอื่น ๆ ที่เป็นจะส่วนเอื้ออำนวยต่อการนำไป ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ

^{๑๐} สมชาติ โตรักษา, การประยุกต์หลักการบริหารเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุขคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๕), หน้า ๑๙.

^{๑๑} เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, การคิดเชิงสังเคราะห์, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : ชัคเชส มีเดีย, ๒๕๖๓), หน้า ๗๘.

การประยุกต์นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการนำหลักความรู้เพื่อไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ชุมชน องค์กรและสังคม โดยการ ประยุกต์ นั้น มีความสำคัญแบ่งได้ ๔ ระดับ ดังต่อไปนี้^{๑๒}

๑. ระดับงาน การประยุกต์เป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้นในภาคปฏิบัติของการดำเนินงานนั้น ทำให้ผู้ปฏิบัติและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความภาคภูมิใจในผลการดำเนินงานที่ตนเองมีส่วนช่วยให้เกิดขึ้น เพราะการประยุกต์นั้นเปรียบเสมือนศิลปะ หรือเคล็ดลับในการดำเนินงาน จึงนำไปสู่ความรักและความผูกพันในงาน

๒. ระดับหน่วยงานหรือองค์กร จากการที่การประยุกต์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานในแต่ละงาน จึงก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อหน่วยงานหรือองค์กร นำไปสู่การพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นเลิศหรือก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

๓. ระดับพื้นที่ คือ การประยุกต์นั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นของการดำเนินงานในพื้นที่ของแต่ละงาน เนื่องจากการนำ “ทฤษฎี” สู่ “การปฏิบัติ” ทั้งในแต่ละทฤษฎี และ ในการใช้หลาย ๆ ทฤษฎี มาผสมผสานกัน ในการดำเนินงานในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละบริบทที่แตกต่างกัน ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูป จึงเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

๔. ระดับประเทศ คือ การประยุกต์นั้น เป็นสิ่งจำเป็นของการดำเนินงานในทุกระดับและ เป็นศิลปะของแต่ละประเทศ ที่นำเรียนรู้และนำมาแบ่งปันกัน ตามแนวคิดทฤษฎี หลักการ วิธีการ และเทคนิคของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งต่อมวลมนุษยชาติเพราะคุณค่าที่แท้จริงของวิชาการได้นั้นอยู่ที่การประยุกต์สู่การปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทั้งโลก อย่างกว้างขวางและเสมอภาคกัน

การประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานะที่เฉพาะเจาะจง “บางสิ่ง” ที่นำมาใช้ ประโยชน์นั้น อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อม ที่เป็นอยู่อย่าง เหมาะสม นอกจากนี้ “บางสิ่ง” นั้นอาจเป็นวัตถุดิบของที่นำมานอกเหนือ บทบาทหน้าที่เดิม ให้เหมาะสมกับบริบทใหม่ การประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์แนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิด ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มักมีการประยุกต์ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ใน การนำไปใช้จริง ในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพราะมีความเป็นรูปธรรมมากกว่า การประยุกต์เป็นการนำสิ่งหนึ่ง หรือแนวคิดหนึ่ง มาปรับใช้ เพื่อตอบสนององวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง การประยุกต์จึงแตกต่างจากการ

^{๑๒} สมชาติ โตรักษา, การประยุกต์หลักการบริหารเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุขคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๕), หน้า ๓๐.

ลอกเลียนแบบ การลอกเลียนเป็น การนำสิ่งที่อยู่ในบริบทหนึ่งมาใช้ในอีกบริบทหนึ่งทั้ง หลักการ วิธีการ และรูปแบบ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม ในบริบทที่แตกต่างกัน คนที่คิดเชิงประยุกต์ได้ดีจะสามารถนำสิ่งหนึ่งมาใช้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างลงตัว โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น^{๑๓}

การประยุกต์ จึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่ประยุกต์ประโยชน์จากความรู้อื่น ๆ มาใช้จะช่วยพัฒนาความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้น ๆ หรือพัฒนานวัตกรรมของสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ให้ทันสมัยต่อไปได้อย่างไม่หยุดยั้งอย่างไ้ก็ตาม การที่เราจะเป็นนักคิดเชิงประยุกต์ที่ดีได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนา ทักษะคิด และนิสัยต่าง ๆ เหล่านี้ให้สอดคล้องเหมาะสมด้วย^{๑๔}

สรุปได้ว่า การประยุกต์หมายถึง การนำหลักการต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มาใช้วางแผนหรือปรับใช้กับงานที่ปฏิบัติอยู่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายในชุมชน องค์กร หรือสิ่งที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ ๒.๒ สรุปทฤษฎีการประยุกต์

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พิสิฐ โอ่งเจริญ	การประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์แนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มักมีการประยุกต์ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จริงในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ

^{๑๓} อรวรรณ รุ่งศิรินันท์พร, การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking), [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล <https://drsiriwan.blogspot.com/2010/03/61oy-po8t9805.htm>, [๙ กันยายน ๒๕๖๖].

^{๑๔} วุฒราภรณ์ หาสะศรี, การคิดเชิงประยุกต์เป็นแนวทางนำไปสู่นวัตกรรมใหม่, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล https://www.novabizz.com/NovaAce/Intelligence/Thinking_Applicative.htm, [๑๒ กันยายน ๒๕๖๖].

ตารางที่ ๒.๒ สรุปทฤษฎีการประยุกต์ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมชาติ ไตรรักษา	การนำบาง สิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานะที่เฉพาะเจาะจงบางสิ่งที่น่ามานั้น อาจเป็น ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความรู้ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งและนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติโดยปรับให้เข้ากับบริบท
วัชรภรณ์ หาสระศรี	เครื่องมือที่ประยุกต์ประโยชน์จากความรู้อื่น ๆ มาใช้จะช่วยพัฒนาความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้น ๆ
อรรณณ รุ่งศิรินันท์พร	การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานะที่เฉพาะเจาะจง “บางสิ่ง” ที่นำมาใช้ ประโยชน์นั้น อาจเป็นทฤษฎี หลักการ แนวคิด ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และนำมาใช้ประโยชน์ในภาคปฏิบัติ โดยปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อม
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	การประยุกต์เป็นการนำทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ แนวคิด เกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในภาคปฏิบัติโดยเฉพาะในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ

๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสาร

การสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีสาระสำคัญที่ผู้สื่อสารจะทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รับและผู้ส่งสาร แต่ไม่อาจที่จะระบุได้ว่าการสื่อสารนั้นจะเริ่มต้นหรือสิ้นสุดลงเมื่อใด เพราะถือว่าได้ว่าการสื่อสารมีลักษณะเป็นวงกลมและไม่มีที่สิ้นสุด โดยได้มีผู้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้อีกหลากหลายดังนี้

ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนคำพูด สัญลักษณ์ ตัวอักษรเพื่อเป็นการส่งผ่านข่าวสารที่

ต้องการให้ทราบถึงนโยบายและคำสั่งเพื่อนำไปปฏิบัติ พร้อมกับรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่าง ๆ กลับมา เพื่อให้เข้าใจความหมายและสื่อสารกันได้^{๑๕}

การสื่อสารเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำกันไปเรื่อย ๆ หรือที่เรียกว่าเป็นวงจรในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างบุคคล โดยจะเริ่มตั้งแต่การแปลความหมายไปจนถึงการส่งต่อข้อมูลซึ่งกันและกัน จนกว่าทั้งสองฝ่ายจะเข้าใจซึ่งกันและกัน อาจสรุปได้ว่า คำจำกัดความของการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งอาจจะนำไปใช้ไม่ได้กับพฤติกรรม การสื่อสารทุกรูปแบบเพราะบางในบางครั้งความหมายของการสื่อสารยังกว้างมาก โดยแต่ละคำจำกัดความมักจะมีวัตถุประสงค์ในการใช้ที่แตกต่างกัน จึงทำให้เมื่อนำไปใช้ต้องพิจารณาและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และลักษณะการสื่อสารเป็นเรื่อง ๆ ไป ดังนั้นการสื่อสารจึงมีองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการ อันได้แก่ ผู้ส่งสาร (Sender) ผู้รับสาร (Receiver) และตัวสาร (Message) เมื่อนำมารวมกันจึงเรียกว่าเป็นการสื่อสาร อย่างไรก็ตาม องค์การไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ประสิทธิภาพในการสื่อสารจะช่วยให้การปฏิบัติงานและการดำเนินงานไปตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยไม่มีอุปสรรค ด้วยขอบเขตของการสื่อสารในองค์การจะต่างกับการสื่อสารในแบบอื่น ๆ ที่เคยทราบกันมา คือ จะต่างกับคำว่า การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) ซึ่งมีความหมายจำกัดเฉพาะเฉพาะการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคลที่จะมุ่งเน้นหนักไปในทางส่วนตัวเสียมากกว่า นอกจากนี้การสื่อสารขององค์การยังต่างจากคำว่า การสื่อสารมวลชน (Mass Communication) ที่เกี่ยวกับการสื่อสารในวงกว้างของสังคมหรือที่มุ่งเน้นเข้าสู่มวลชนเป็นสำคัญอีกด้วย^{๑๖}

การสื่อสาร จึงถือว่าเป็นการที่มนุษย์ถ่ายทอดความรู้ ความคิดเรื่องราวหรือประสบการณ์ของตนไปยังบุคคลอื่น และการรับความรู้และความคิดจากบุคคลอื่นมาปรับพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้นในการสื่อสาร การที่ผู้ส่งและผู้รับจะสามารถเข้าใจกันได้ดีเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับทักษะ ทักษะความรู้ ระบบสังคมและวัฒนธรรมของทั้งสองฝ่ายถ้าทั้งผู้ส่งและผู้รับมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สอดคล้องกันมากจะทำให้การสื่อสารนั้นได้ผลดียิ่งขึ้น เพราะต่างฝ่ายจะมีความเข้าใจร่วมกันตรงกัน และสามารถจัดอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งและผู้รับออกไปได้^{๑๗}

^{๑๕} พระนุชิต นาคเสโน (โพวิชย์), “การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๑๗.

^{๑๖} มนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา, “การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔), หน้า ๑๙.

^{๑๗} นิภา ทัดตานนท์, “ความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓), หน้า ๙.

การสื่อสาร จึงถือว่าเป็นกระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลจากผู้ส่งข่าวสารไปยังผู้รับข่าวสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้ผู้รับข่าวสารมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับมา โดยคาดหวังให้เป็นไปตามที่ผู้ส่งต้องการ องค์ประกอบของการสื่อสาร^{๑๘} ประกอบด้วย

๑. ผู้ส่งข่าวสาร (Sender)
๒. ข้อมูลข่าวสาร (Message)
๓. สื่อในช่องทางการสื่อสาร (Media)
๔. ผู้รับข่าวสาร (Receivers)
๕. ความเข้าใจและการตอบสนอง

การสื่อสาร เป็นกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารผ่านสื่อต่าง ๆ ที่อาจเป็นการพูด การเขียน การแสดงการจัดกิจกรรม ฯลฯ ไปยังผู้รับสารอย่างมีวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับบริบททางการสื่อสาร เพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล^{๑๙}

สรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้ส่งและผู้รับจะสามารถเข้าใจกันได้ดี โดยจะเริ่มตั้งแต่การแปลความหมายไปจนถึงการส่งต่อข้อมูลซึ่งกันและกัน จนกว่าทั้งสองฝ่ายจะเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นการสื่อสารจึงมีองค์ประกอบสำคัญ ๓ ประการ อันได้แก่ ผู้ส่งสาร (Sender) ผู้รับสาร (Receiver) และตัวสาร (Message) ทั้งสองฝ่ายถ้าทั้งผู้ส่งและผู้รับมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สอดคล้องกันมากจะทำให้การสื่อสารนั้นได้ผลดียิ่งขึ้น เพราะต่างฝ่ายจะมีความเข้าใจร่วมกันตรงกัน เพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด

^{๑๘} ญาณิศา เผื่อนพะ และกำธร แจ่มจำรัส, “การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย กระบวนการการสื่อสารความหมายคำว่า “เสน่ห์วิถีไทยเมืองกรุงเก่า” ของผู้ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๑๗๕-๑๘๖.

^{๑๙} จิรัฏฐ์ อัครพรชัยสถิต, “การศึกษาพฤติกรรมกระบวนการสื่อสารในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับงาน IT ขององค์กรธุรกิจในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๕), หน้า ๑๐.

ตารางที่ ๒.๓ สรุปความหมายของการสื่อสาร

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พระนุชิต นาคเสโน (โพวิช)	การสื่อสาร เป็นการแลกเปลี่ยนคำพูด สัญลักษณ์ ตัวอักษรเพื่อเป็นการส่งผ่านข่าวสารที่ต้องการให้ทราบถึงนโยบายและคำสั่งเพื่อนำไปปฏิบัติ
มนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา	การสื่อสารเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำกันไปเรื่อย ๆ หรือที่เรียกว่าเป็นวงจรในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างบุคคล โดยจะเริ่มตั้งแต่การแปลความหมายไปจนถึงการส่งต่อข้อมูลซึ่งกันและกัน จนกว่าทั้งสองฝ่ายจะเข้าใจซึ่งกันและกัน
นิภา ทัดตานนท์	การสื่อสาร คือ การที่มนุษย์ถ่ายทอดความรู้ ความคิดเรื่องราวหรือประสบการณ์ของตนไปยังบุคคลอื่น และการรับความรู้และความคิดจากบุคคลอื่นมาปรับพฤติกรรมของตนเอง
ญาณิศา เปื่อนพะ และกำธร แจ่มจำรัส	กระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลจากผู้ส่งข่าวสารไปยังผู้รับข่าวสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้ผู้รับข่าวสารมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับมา โดยคาดหวังให้เป็นไปตามที่ผู้ส่งต้องการ องค์ประกอบของการสื่อสาร
จิรัฏฐ์ อัครพรชัยสถิต	กระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารผ่านสื่อต่าง ๆ ที่อาจเป็นการพูด การเขียน การแสดงการจัดกิจกรรม ฯลฯ ไปยังผู้รับสารอย่างมีวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกัน

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมืองถือเป็นหลักการที่สำคัญในการปกครองในระบบประชาธิปไตย กล่าวคือ ในฐานะเครื่องมือการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองของตนเองอย่างมีอิสระ โดยการร่วมทำ ร่วมกำกับดูแล และร่วมตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร การปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้น การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่มี

ความสำคัญ และเป็นกลไกในการแสดงการสื่อสารทางการเมืองของภาคประชาชน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) หมายถึงการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือ ระดับชาติก็ตาม เพื่ออิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการรัฐบาล หรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองผู้นั้นหรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการสื่อสารทางการเมืองมีลักษณะที่รวมกันสองประการ ได้แก่ (๑) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ (๒) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนั้นกิจกรรมการสื่อสารทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมายก็ได้^{๒๐}

การมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตน จัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคม และได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปของการตัดสินใจกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง อย่างเป็นตัวของตัวเอง และได้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติเพื่อจะให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา^{๒๑}

การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้ง การเข้าร่วมเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือร่วมจัดสถานที่ในการเลือกตั้ง มีส่วนร่วมในการ

^{๒๐} กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย”, รายงานการวิจัยอิสระ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๑), หน้า ๑๑.

^{๒๑} พระปลัดคณิศร ขนติพโล, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔), หน้า ๒๑.

ตรวจสอบการซื้อเสียง การติดตามรับฟังคำปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง^{๒๒}

การสื่อสารทางการเมือง เป็นกิจกรรมของประชาชนแต่ละบุคคลที่มีความมุ่งหมาย เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล ซึ่งเน้นว่าการสื่อสารทางการเมืองนั้น หมายถึงเฉพาะการกระทำ (ไม่รวมถึงทัศนคติ) เป็นการกระทำของผู้มีส่วนร่วมที่เป็นประชาชนธรรมดา ซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นประชาชนธรรมดานั้น จะเป็นลักษณะที่เป็นช่วง ๆ ไม่ต่อเนื่องกัน เป็นกิจกรรมที่ไม่เต็มเวลา และเป็นบทบาทรองจากบทบาทอื่น ๆ นอกจากนี้การสื่อสารทางการเมืองยังหมายความเฉพาะถึงการกระทำที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล อันเป็นความชอบธรรมในการตัดสินใจ แบ่งสรรสิ่งที่มีคุณค่าซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดในสังคม แต่ไม่รวมถึงการกระทำที่มีจุดมุ่งหมาย^{๒๓}

การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมทางกฎหมายทางการเมืองของพลเมืองที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการรัฐบาลหรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองผู้นั้นหรือกลุ่มนั้นต้องการ และการสื่อสารทางการเมือง ยังหมายถึง การมีส่วนร่วมในการกระทำ (Activity) ของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาล การมีส่วนร่วมที่มาจากแต่ละบุคคลโดยตรงต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาล เรียกว่า การมีส่วนร่วมโดยตนเอง และการมีส่วนร่วมซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายทางอ้อม เรียกว่า การมีส่วนร่วมโดยการถูกระดม^{๒๔}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ อาจหมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งผู้นำประเทศ/ผู้นำในท้องถิ่น หรือการชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้ง การเข้าร่วมเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้ง เป็นต้น

^{๒๒} ทรงยศ รุ่งมณี, “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล จังหวัดสมุทรสงคราม”, สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ๒๕๕๘), หน้า ๒๕.

^{๒๓} พระนุชิต นาคเสโน (โพวิชัย), “การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๒๕.

^{๒๔} วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ, เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและกระบวนการทางการเมือง หน่วยที่ ๖ วัฒนธรรมทางการเมือง, พิมพ์ครั้งที่ ๒๓, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๖๕), หน้า ๔๖.

ตารางที่ ๒.๔ สังเคราะห์สาระสำคัญความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	การสื่อสารทางการเมือง คือการกระทำใด ๆ ที่ เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ จะใช้วิธีการ ที่ถูกต้องตาม กฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อ การเลือกนโยบายของรัฐ
พระปลัดคณิศร ขนติพโล	การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถ ของตน จัดการและควบคุมการใช้และกระจาย ทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อ ประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม
ทรงยศ รุ่งมณี	การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง การชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง การติดตามผลการนับคะแนนการเลือกตั้ง
พระนุชิต นาคเสโน (โพธิชัย)	เป็นกิจกรรมของประชาชนแต่ละบุคคลที่มีความ มุ่งหมาย เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของ รัฐบาล ซึ่งเน้นว่าการสื่อสารทางการเมืองนั้น หมายถึงเฉพาะการกระทำ เป็นการกระทำของผู้มี ส่วนร่วมที่เป็นประชาชนธรรมดา
วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	กิจกรรมทางกฎหมายทางการเมืองของพลเมืองที่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลในการเลือกกำหนด บุคคลในวงการรัฐบาลหรือกดดันรัฐบาลให้กระทำ ตามที่พลเมืองผู้นั้นหรือกลุ่มนั้นต้องการ และการ สื่อสารทางการเมือง ยังหมายถึง การมีส่วนร่วมใน การกระทำ (Activity) ของแต่ละบุคคลซึ่งมี อิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาล

รูปแบบการสื่อสารทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

รูปแบบการสื่อสารทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย สามารถจำแนกออกเป็น ๔ รูปแบบ^{๒๕} ดังนี้

๑. การสื่อสารทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ประชาชน หรือพลเมืองของรัฐจะทำหน้าที่เป็น "สภา" โดยทุกคนจะมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพราะเชื่อว่า ประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกาหนดกฎเกณฑ์ในสังคม แต่ภายหลังเมื่อสมาชิกของสังคมเพิ่มจำนวนมากขึ้นและสังคมมีความซับซ้อนขึ้น การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยตรงจึงกลายเป็นเรื่องยากที่จะสามารถทำได้จริงเพราะประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้ามาใช้อำนาจของตนเองได้ในทุกกิจกรรมของประเทศ ปัจจุบันมีการใช้ประชาธิปไตยทางตรงในเรื่องของการลงประชามติ (Referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (Initiative) การถอดถอนผู้แทนรายบุคคลหรือทั้งสภา

๒. การสื่อสารทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน หรือประชาธิปไตยโดยอ้อม (Representative Democracy) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ การที่ประชาชนได้ทำหน้าที่เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนในรัฐสภา ผ่านระบบที่เรียกว่า "การเลือกตั้ง"

๓. การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือ ที่เรียกว่า "ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม" ซึ่งเป็นการนำการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงมาผสมผสานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น โดยให้ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของประชาชน อำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของ "ผู้แทน" ซึ่งก็คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี รวมทั้ง การเปิดโอกาสให้ "สถาบันการเมือง" ต่าง ๆ อาทิ ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างเต็มที่

๔. การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบถกเถียง (สานเสวนาทางออก) (Deliberative Democracy) เป็นประชาธิปไตยแบบถกเถียงที่เป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน เป็นความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตย แบบตัวแทนที่เป็นรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ไม่สามารถตอบสนองความ

^{๒๕} กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย”, รายงานการวิจัยอิสระ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๑), หน้า ๒๙.

ต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อน และมีความแตกต่างหลากหลายได้ ทั้งนี้ หลักการประชาธิปไตยแบบถกแถลงไม่ได้เป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เพราะระบอบประชาธิปไตยทั้งสองแบบสามารถอยู่คู่กันได้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยแบบถกแถลงจะช่วยแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการเมืองแบบตัวแทน โดยการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่มีความสำคัญทางการเมือง (Active Citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic Life) รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัด คือ การที่ภาคประชาชน หรือภาคพลเมืองเข้าร่วมกันวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนถกแถลงกัน เพื่อนำเสนอแนวคิดของตนในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมสำหรับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ กระบวนการที่ให้ประชาชนทุกคน หรือภาคพลเมือง ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และตอบสนองข้อเรียกร้องเพื่อให้ตัวแทนของตนหรือรัฐบาลนำไปปฏิบัติต่อไป^{๒๖}

รูปแบบการสื่อสารทางการเมือง แบ่งได้ออกเป็น ๒ แบบ^{๒๗}

๑. การสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสาร เป็นการสื่อสารขั้นพื้นฐาน และมีประสิทธิภาพที่สุดโดยผู้สื่อสาร ได้รับรู้โต้ตอบกับผู้รับสาร อีกทั้งผู้รับสารก็ยังสามารถเป็นผู้สื่อสาร ส่งไปถึงผู้รับสาร (ผู้ส่งสารที่๑) สามารถโต้ตอบ แลกเปลี่ยนความคิด ตักยอกให้ผู้รับสารคล้อยตามได้ในทันที

๒. การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ความสามารถในการสื่อสารโดยผ่านสื่อมวลชนจะมีอิทธิพลมากกว่าการสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสาร โดยสามารถสื่อสารไปยังผู้รับสารได้จำนวนมาก ซึ่งย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การสื่อสารแบบนี้เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว เนื่องจากสื่อเสนอข่าวสารเพียงด้านเดียว เอียงไป ทางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือด้านใดด้านหนึ่ง จนมองว่าละเลยเสนออีกบางส่วน โดยการกระทำในลักษณะนี้คือ การสร้างกรอบ (Frame) เสมือนกำหนดให้ผู้ชมรับรู้ เฉพาะสิ่งที่นำเสนอ และละเลยส่วนอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำเสนอ สื่อมวลชนจึงมีบทบาทในการกำหนดประเด็น ส่งผลต่อการรับรู้ทั้งด้านบวก และด้านลบ

การสื่อสารทางการเมืองสามารถแบ่งรูปแบบอย่างกว้าง ๆ ออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ การสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารโดยตรง (Face-to-Face Communication) กับการสื่อสารผ่าน (Mass Media) โดยมีรายละเอียดดังนี้^{๒๘}

๑. การสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารโดยตรง

^{๒๖} สุจิต บุญบงการ, การพัฒนาทางการเมืองไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๒), หน้า ๓๓.

^{๒๗} วุฒิชัย ตาลเพชร, “รูปแบบการสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่หลังรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ ในจังหวัดร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ๒๕๖๕), หน้า ๓๘.

^{๒๘} มนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา, “การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔), หน้า ๓๑.

การสื่อสารทางการเมืองรูปแบบนี้นับเป็นการสื่อสารขั้นพื้นฐานที่สุด อีกทั้งยังเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการทำความเข้าใจกับผู้รับสาร เพื่อเปลี่ยนความคิดเห็น หรือตอกย้ำความคิดเห็นของผู้รับสารให้คล้อยตามผู้สื่อสาร เพราะสามารถโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้ทันที แตกต่างจากการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ในสหรัฐอเมริกามีการใช้รูปแบบนี้เป็นหลักในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมาอย่างยาวนานจนกระทั่งถึงช่วงต้นทศวรรษ ปี ๑๙๓๐ ผู้สมัครแต่ละรายจะเดินสายปราศรัยย่อย พบปะกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มต่าง ๆ ทั่วเขตพื้นที่เลือกตั้งแต่ความนิยมต่อการสื่อสารรูปแบบนี้ลดลงเป็นอย่างมากเมื่อมีโทรทัศน์เกิดขึ้น และสังคมซึ่งเจริญก้าวหน้า มีความสลับซับซ้อนมากกว่าในอดีตเป็นอย่างมาก ปัจจุบันนักการเมืองใช้รูปแบบนี้ โดยมีเป้าหมายเพียงเพื่อให้ตกเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์เท่านั้น

๒. การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน

ความแตกต่างและข้อได้เปรียบที่สำคัญของการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนเหนือกว่าการสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารโดยตรงก็คือ ความสามารถในการสื่อสารกับผู้รับสารเป็นจำนวนมาก ซึ่งย่อมต้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือมติมหาชนเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน ความแตกต่างอีกประการหนึ่งก็คือ การสื่อสารรูปแบบนี้เป็น การสื่อสารทางเดียวในกรณีของโทรทัศน์ ผู้ชมสามารถเปลี่ยนช่องไปชมรายการอื่นหากไม่พอใจหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักการเมืองกำลังพูด

การสื่อสารทางการเมืองมีคุณลักษณะ ๔ ประการ^{๒๙} ประกอบด้วย

๑. การสื่อสารทุกรูปแบบที่ดำเนินโดยนักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเมือง
๒. โดยมีวัตถุประสงค์ที่เจาะจง
๓. การสื่อสารที่สื่อมวลชนและผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่งถึงนักการเมือง
๔. กิจกรรมการสื่อสารที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการเมือง

^{๒๙} วุฒิพร ลิ้มวราภัส, “กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์กรณีศึกษา โพสต์ทูเดย์ และ แนวนหน้า”, วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๕) : ๑๐๖-๑๑๘.

ตารางที่ ๒.๕ สรุปรูปแบบการสื่อสารทางการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	การสื่อสารทางการเมือง คือการกระทำใด ๆ ที่ เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ จะใช้วิธีการ ที่ถูกต้อง ตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิ ผลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ
สุจิต บุษบงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วมตามทัศนะของ Huntington and Nelson ว่าได้จำแนกรูปแบบ การมีส่วนร่วมโดยจัดแบ่งออกเป็น ๕ รูปแบบ ดังนี้ ๑. กิจกรรมการเลือกตั้ง ๒. การลอบบี้ ๓. กิจกรรมองค์กร ๔. การติดต่อเฉพาะเรื่อง ๕. การใช้ความรุนแรง
มนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา	การสื่อสารทางการเมืองสามารถแบ่งรูป แบบอย่างกว้าง ๆ ออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ การ สื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารโดยตรง (Face-to-Face Communication) กับการ สื่อสารผ่าน(Mass Media)
วุฒิชัย ตาลเพชร	๑.การสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสาร เป็น การสื่อสารขั้นพื้นฐาน และมีประสิทธิภาพที่สุด โดยผู้สื่อสาร ได้รับรู้โต้ตอบกับผู้รับสาร อีกทั้ง ผู้รับสารก็ยังสามารถเป็นผู้สื่อสาร ส่งไปถึงผู้รับ สาร (ผู้ส่งสารที่๑) สามารถโต้ตอบ แลกเปลี่ยน ความคิด ต่อยำให้ผู้รับสารคล้อยตามได้ ในทันที ๒.การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ความสามารถในการสื่อสารโดยผ่านสื่อมวลชน จะมีอิทธิพลมากกว่าการสื่อสารระหว่างผู้สื่อสาร กับผู้รับสาร

ตารางที่ ๒.๕ สรุปรูปแบบการสื่อสารทางการเมือง (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
วุฒิพร ลิ้มวารักษ์	๑. การสื่อสารทุกรูปแบบที่ดำเนินโดย นักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ๒. โดยมีวัตถุประสงค์ที่เจาะจง ๓. การสื่อสารที่ สื่อมวลชนและผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่งถึงนักการเมือง ๔. กิจกรรมการสื่อสารที่สื่อมวลชนนำเสนอ เกี่ยวกับการเมือง

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องทิวชัย

จังหวัดพิจิตรตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นพื้นที่ราบลุ่ม และมีประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกข้าวและการประมง ภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของชุมชนที่ต้องการมีผู้นำท้องถิ่นที่สามารถสื่อสารทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชน

๒.๕.๑ การปกครองและประชากร

การปกครอง จังหวัดพิจิตร แบ่งหน่วยการปกครองออกเป็นอำเภอ ๑๒ อำเภอ ๘๖ ตำบล ๘๘๙ หมู่บ้าน หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน ๓ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๒๕ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗๓ แห่ง รายละเอียดตามตารางที่ ๒.๖

ตารางที่ ๒.๖ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพิจิตร

ลำดับ ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ระยะทาง จากอำเภอ ถึงจังหวัด (กม.)	จำนวน			เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล
				หมู่บ้าน	ตำบล	อบต.		
๑	เมืองพิจิตร	๗๓๘.๙๓๙	๑	๑๓๕	๑๕	๑๔	๑	๔
๒	ตะพานหิน	๔๖๘.๙๓๐	๒๘	๙๑	๑๒	๑๐	๑	๑
๓	โพทะเล	๔๘๔.๒๐๙	๖๖	๙๗	๑๑	๙	-	๔
๔	บางมูลนาก	๓๗๗.๗๓๘	๕๐	๗๘	๙	๖	๑	๔
๕	โพธิ์ ประทับช้าง	๓๗๘.๕๖๑	๒๕	๙๘	๗	๕	-	๒
๖	ทับคล้อ	๒๗๘.๒๘๗	๔๔	๕๖	๔	๔	-	๒
๗	สามง่าม	๓๓๘.๐๘๓	๑๘	๘๐	๕	๔	-	๓
๘	วังทรายพูน	๒๕๙.๕๐๑	๓๑	๕๗	๔	๓	-	๒
๙	สากเหล็ก	๑๗๖.๓๕๑	๒๐	๔๐	๕	๕	-	๑
๑๐	วชิรบำรุง	๒๕๙.๕๐๑	๒๖	๕๑	๔	๔	-	-
๑๑	ดงเจริญ	๒๒๐.๓๐๓	๗๘	๕๕	๕	๔	-	๒
๑๒	บึงนาราง	๔๕๐.๖๑๐	๘๖	๕๑	๕	๕	-	-
รวม		๔,๕๓๑.๐๑๓	-	๘๘๙	๘๖	๗๓	๓	๒๕

๒.๕.๒ ประชากรในจังหวัดพิจิตร

จำนวนประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีทั้งสิ้น ๑๐๗,๒๓๕ คน แบ่งออกเป็น ชาย ๕๑,๖๒๔ คน หญิง ๕๕,๖๑๑ คน ความหนาแน่นของประชากร ประมาณ ๑๑๙.๒๒๒ ต่อตร.กม (ข้อมูลประชากรเดือน ธันวาคม ๒๕๖๕)^{๓๐}

๒.๕.๓ การสื่อสารทางการเมืองในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

การสื่อสารทางการเมือง เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ผู้นำท้องถิ่นใช้เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง ช่วยให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และสร้างความ

^{๓๐} องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร, ข้อมูลสำนักทะเบียนอำเภอเมืองจังหวัดพิจิตร ประจำเดือน ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๕, [ออนไลน์], แหล่งที่มา [http://www.ppho.go.th/mis-new/index.php?menu=%2037.5&for=6601, \[๒๕ กันยายน ๒๕๖๖\].](http://www.ppho.go.th/mis-new/index.php?menu=%2037.5&for=6601, [๒๕ กันยายน ๒๕๖๖].)

เชื่อมั่นต่อผู้นำ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในบริบทของจังหวัดพิจิตร เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ต้องเผชิญกับปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ผู้นำท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงกับประชาชนผ่านการสื่อสารทางการเมืองทั้งในระดับนโยบายและการจัดการปัญหาท้องถิ่น แต่ในทางปฏิบัติ การสื่อสารที่มีอยู่บางครั้งยังขาดความชัดเจน ไม่สามารถสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ปัญหาการเมืองท้องถิ่นบางครั้งยังถูกขับเคลื่อนด้วยผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม ทำให้การสื่อสารระหว่างผู้นำและประชาชนไม่ตรงตามหลักทฤษฎีสัจธรรม หรือหลักการพูดจาที่สุภาพและมีศีลธรรม ซึ่งจำเป็นสำหรับการสร้างความน่าเชื่อถือ การนำหลักทฤษฎีสัจธรรม มาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษานี้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมืองสามารถพัฒนาวิธีการสื่อสารที่สุภาพ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ และเคารพในความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งจะช่วยให้การสื่อสารทางการเมืองมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมือง และสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา “การประยุกต์หลักทฤษฎีสัจธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๒.๖.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์หลักทฤษฎีสัจธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง ดังนี้

พระปลัดคณิศร ขนดีพโล ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ๑. การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒. ประชาชนที่การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานครโดยรวม แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน^{๓๑}

พระมหาทศพงษ์ ชยเมธี (กลั่นศรีสุข) ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า ๑) การสื่อสาร

^{๓๑} พระปลัดคณิศร ขนดีพโล, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔)

ทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิตจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒) การสื่อสารทางการเมืองตามหลักการบริหารนิยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๓) ผลการเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักการบริหารนิยธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน^{๓๒}

ศักดิ์ชัย จันทนา ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนั้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ ๓.๙๗ อยู่ในระดับ มาก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารการเมืองมีค่าเฉลี่ยที่ ๓.๐๕ อยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในรูปแบบพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยที่ ๒.๑๓ และ ๑.๙๖ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ๒) เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการจำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่าง ส่วนปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕^{๓๓}

พระกฤษณายุทธ ธมมวโร (เต้จ๊ะตี๋) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ๑. การสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มี อายุ และสถานภาพในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน อย่างมี

^{๓๒} พระมหาพิศพงษ์ ชยเมธี (กลินศรีสุข), “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ”, **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓).

^{๓๓} ศักดิ์ชัย จันทนา, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๔).

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๑.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้^{๓๔}

พระมหาพิพัฒน์ ฐิตธมโม (วงศ์ชาลี) ได้ศึกษาเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารของนักการเมืองไทย” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพทั่วไปของการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองสามารถสื่อสารให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จและโน้มน้าวให้ประชาชนเลื่อมมาเป็นตัวแทนของประชาชนได้โดยประชาชนได้พิจารณาจากการติดตามข่าวสารและนโยบายของพรรคการเมืองทางช่องทางการสื่อสารทุกช่องทางเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและนำมาวิเคราะห์ แยกแยะ ๒) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ด้านผู้ส่งสาร ด้านสาร ด้านช่องทาง ด้านผู้รับสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๓) การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการสื่อสารทางการเมืองเชิงพุทธ โดยการใช้หลักสัปปริสรธรรม คือ รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาล รู้จักชุมชน และรู้จักบุคคล เข้ามาบูรณาการการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง^{๓๕}

นุกูล ชื่นพัก และคณะ^{๓๖} ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารทางการเมืองและการตัดสินใจเลือกตั้งของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารโดยเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในแต่ละประเภท ดังนี้ (๑) FaceBook (๒) Youtube (๓) LINE ตามลำดับ และมีการใช้งานแต่ละประเภทมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในช่วงระหว่าง เดือน มกราคม ถึง เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่รัฐบาลประกาศวันเลือกตั้ง ส่งผลให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ทำการสื่อสารทางการเมืองในทุกช่องทางโดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ ที่เป็นช่องทางที่รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย เมื่อได้ข้อมูลในระดับที่พอใจแล้วกลุ่มนักศึกษาจะพิจารณาเลือกพรรคการเมือง ที่ทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมและประเทศชาติ และนำไปสู่การเข้าหาเพื่อเลือกตั้งทั้งตัวบุคคล และเลือกพรรคการเมือง ข้อเสนอแนะ พรรคการเมืองต่าง ๆ สามารถใช้ ช่องทาง การ

^{๓๔} พระกฤษฎายุทธ ธมมวโร (เต๋จ๊ะตี), “การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่”, **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔).

^{๓๕} พระมหาพิพัฒน์ ฐิตธมโม (วงศ์ชาลี), “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารของนักการเมืองไทย”, **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

^{๓๖} นุกูล ชื่นพัก และคณะ, “การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารทางการเมืองและการตัดสินใจเลือกตั้งของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา”, **วารสารการประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ**, ปีที่ ๑๓ ครั้งที่ ๒ (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒) : ๙๑๒ – ๙๒๙.

สื่อสารทางการเมืองด้วยวิธีใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในการนำเสนอตนเอง และพรรคการเมืองในบริบทที่ต้องไม่กระทำการให้ร้ายป้ายสี หรือมีกลไกในเชิงสื่อไปในทางหาเสียงด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย

ตารางที่ ๒.๘ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระปลัดคณิศร ขนติพโล	๑. การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒. ประชาชนที่การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานครโดยรวม แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน
พระมหาทัศนพงษ์ ชยเมธี (กลิ่นศรีสุข)	๑) การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิตจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒) การสื่อสารทางการเมืองตามหลักอภิธานิธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๓) ผลการเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักอภิธานิธรรมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ ๒.๘ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
ศักดิ์ชัย จันทนา	๑) ระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดย ๑) ระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง อยู่ในระดับ มาก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามข่าวสารการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในรูปแบบพรรคการเมือง อยู่ในระดับน้อย ๒) เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการจำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่าง ส่วนปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕
พระกฤษฎายุทธ ธมมวโร (เต้จ๊ะดี)	๑. การสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าตอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ๒. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ และสถานภาพในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมือง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๒.๘ สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
นุกูล ชื่นฟัก และคณะ	ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารโดยเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในแต่ละประเภท ดังนี้ (๑) Face Book (๒) Youtube (๓) LINE ตามลำดับ และมีการใช้งานแต่ละประเภทมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในช่วงระหว่าง เดือน มกราคม ถึง เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่รัฐบาลประกาศวันเลือกตั้ง ส่งผลให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ทำการสื่อสารทางการเมืองในทุกช่องทางโดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ ที่เป็นช่องทางที่รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย เมื่อได้ข้อมูลในระดับที่พอใจแล้วกลุ่มนักศึกษาจะพิจารณาเลือกพรรคการเมือง ที่ทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม และประเทศชาติ และนำไปสู่การเข้าคูหาเพื่อเลือกตั้ง ทั้งตัวบุคคล และเลือกพรรคการเมือง ข้อเสนอแนะพรรคการเมืองต่าง ๆ สามารถใช้ ช่องทาง การสื่อสารทางการเมืองด้วยวิธีใช้สื่อสังคมออนไลน์

๒.๖.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักวจีสุจริตธรรม

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักวจีสุจริตธรรม ดังนี้

เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การใช้วจีสุจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา (๒) เพื่อศึกษาการใช้วจีสุจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา (๓) เพื่อศึกษารูปแบบการใช้วจีสุจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่าการใช้วจีสุจริตเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาใน ๔ รูปแบบ คือ (๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มี

ประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร (๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมครอบคลุมกระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีสถานที่ดำเนินการจัดอบรมจริยธรรมเพียงพอกับนักเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (๔) ด้านการสอนและการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้มีการเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ควรมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (๕) ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดประเมินผลด้านจริยธรรมของนักเรียน^{๓๗}

พระอนุรักษ์ อนุรกษิโต (รัฐธรรม) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ของสัมมาวาจาในสถาบันครอบครัวของ นักเรียนโรงเรียนกัลยาณศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องสัมมาวาจาในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท ๒. เพื่อศึกษาประโยชน์ของสัมมาวาจาในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท ๓. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ของสัมมาวาจาสถาบันครอบครัว ดำเนินการศึกษาโดยวิธีทางวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นการวิเคราะห์เอกสาร โดยการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำเนื้อหาามาวิเคราะห์ตามขอบเขตของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผลการวิจัยพบว่า

๑. สัมมาวาจา หมายถึง การพูดความจริง พูดไพเราะอ่อนหวาน พูดถูกต้องตามกาลสถานที่ พูดเป็นธรรม พูดออกไปแล้วไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน เป็นวาจาที่เมื่อกลับออกไปแล้วไม่ก่อให้เกิดโทษในภายหลัง คำพูดที่เป็นสัมมาวาจาจึงเป็นพื้นฐานธรรมะ ที่ควรมีในจิตใจ เพื่อเป็นหลักการปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ได้รับรู้ว่าสัมมาวาจาในพระพุทธศาสนามีลักษณะ ๓ ประการ คือ ๑. ถกสัมมาวาจา ได้แก่ การกล่าววาจาที่ดีวาจาที่มีศีลธรรม เพื่อประโยชน์แก่ผู้ฟัง ไม่ได้พูดเพื่อตัวเอง คำพูดนั้นจึงนำมาซึ่งความสุข ความสงบ ไม่เร่าร้อน ไม่เดือดร้อน ๒. เจตนาสัมมาวาจา ได้แก่ ผู้มีเจตนาสมาทานศีลว่าจะละเว้นวจีทุจริต มีการไม่กล่าวมุสาวาทเป็นต้น และตั้งใจประพฤติปฏิบัติมิให้ล่วงศีลนั้น ๆ ด้วยความรู้สึกรับผิดชอบด้วยตัวเองซึ่งได้แก่การมีหิริโอตตปปะ เจตนาในการรักษาศีลนี้เพื่อระมัดระวังตนเองไม่ให้ไปสู่ทุกคติ การกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นผู้มีสติในการกล่าววาจานั้น ๓. วีรตสัมมาวาจา ได้แก่ การงดเว้นจากวจีทุจริต ๔ (เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ)

^{๓๗} เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี, “การใช้วจีสุจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา”, วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, ปีที่ ๑๔ ฉบับพิเศษ (มิถุนายน-กันยายน ๒๕๖๑) : ๑๕๕-๑๖๑.

๒. ประโยชน์ในส่วนหลักสัมมาวาจาต่อตนเองและสังคม แบ่งออกเป็น ๔ ประการ ดังนี้ ๑. เพื่อสังคมแห่งความซื่อสัตย์ด้วยการเว้นจากการพูดเท็จ หลักการพูดบนพื้นฐานของความจริง ดำรงด้วยคุณธรรมศีลธรรม เปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริง มุ่งเน้นการพูดความจริงต่อกัน ๒. คือสังคมแห่งความสามัคคี เจตนางดเว้นจากการพูดส่อเสียดคือ การใช้วาจาเพื่อการสื่อสารด้วยการพูดไม่ให้คนแตกแยกกัน มีความรักใคร่ปรองดองกัน ใช้วาจาที่สุภาพอ่อนหวาน อ่อนโยน พูดด้วยความหวังดีพูดเฉพาะเรื่องที่เป็นไปเพื่อความสงบสุขในสังคม ๓. เพื่อสังคมแห่งความมีเมตตา คือการเว้นจากคำพูดหยาบคาย การใช้วาจาสุภาพอ่อนหวาน เคารพ ให้เกียรติกันและกัน ถ้อยคำอ่อนโยนนุ่มนวล อันประกอบไปด้วยหลักเมตตาธรรม เปิดใจยอมรับซึ่งกันและกัน อาจจะนำไปสู่ความสงบสุขด้วยมิตรไมตรี ๔. เพื่อสังคมแห่งความเสียสละ คำพูดที่มีประโยชน์ไม่พูดเล่น ไม่พูดเพ้อเจ้อ ไม่พูดเหลวไหล คำพูดที่มีคุณลักษณะของการกล่าวแบบมีเหตุมีผล มีสารประโยชน์ที่แท้จริง เป็นวาจาที่พูดแล้วก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลดีทั้งแก่ผู้พูดและผู้ฟัง เป็นวาจาที่ควรค่าแก่การฟัง

๓. หลักสัมมาวาจา เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับสถาบันครอบครัว เนื่องจากครอบครัวเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งของชุมชนและสังคม ซึ่งนำไปสู่ความเจริญอย่างยั่งยืนของประเทศชาติในชีวิตประจำวันของคนทุกคนเกี่ยวข้องกับวาจาเป็นหลัก การใช้วาจามีทั้งผลดีและผลเสีย ดังนั้นการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สมาวจาอย่างมจรโรลงสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขผู้วิจัยเห็นว่าต้องให้สมาชิกในครอบครัวทุกคนมีหลักสัมมาวาจาประจำใจ ด้วยเหตุนี้สัมมาวาจาจึงมีความสำคัญในทุกด้าน สามารถสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นในสถาบันครอบครัวหรือผู้บริหารในทุกระดับ ในทุกองค์กร สัมมาวาจาจึงถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ประเทศชาติเจริญได้เพราะถ้อยคำดีๆ มีคุณค่า มีประโยชน์ สัมมาวาจาเป็นสิ่งที่ทุกคนในโลกควรประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และเป็นแนวทางในการสร้างสันติภาพของคนในชาติและสังคมโลกอย่างยั่งยืนสืบไป^{๓๘}

พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น” การศึกษาการนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นการศึกษาถึงความหมายของความหมายของนักการเมือง เพื่อมาพัฒนาศักยภาพการเมืองท้องถิ่น ตามหลักการเมืองท้องถิ่นตามหลักสุจริต ๓ คือ ๑) กายสุจริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางกาย มี ๓ อย่าง ได้แก่ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักขโมย และเว้นจากการประพฤติดินในกาม ๒) วาจสุจริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางวาจา มี ๔ ได้แก่ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียดไม่พูดคำหยาบ และไม่พูดเพ้อเจ้อ และ ๓) มโนสุจริต ได้แก่ การประพฤติชอบทางใจ มี ๓ อย่าง ได้แก่ อนริชฌา ไม่เพ่งอยากได้ของผู้อื่น อพยาบาท ไม่มีจิตประทุษร้ายใครและสัมมาทิฐิ มีความเห็นชอบ

^{๓๘} พระอนุรักษ อนุรกุชิต (รัฐธรรม), “การศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ของสัมมาวาจาในสถาบันครอบครัวของ นักเรียนโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

ดังนั้นการใช้การใช้หลักสุจริต ๓ จึงมีความสำคัญสำหรับนักการเมืองท้องถิ่นนั้น คือ สุจริต ๓ ประการ เป็นฐานเบื้องต้นในการประยุกต์ใช้ทั้งตนเองและสังคมรอบตัว เป็นกระบวนการพัฒนาความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์นั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาและพัฒนาทั้ง ๓ ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านพฤติกรรมด้านกาย ด้านวาจา ด้านจิตใจ และด้านปัญญา เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์หลักของกายสุจริตในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า และทำให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับมนุษย์ที่อยู่ในสังคมนี้ได้ เพราะการใช้หลักกายสุจริต เป็นการแสดงออกทางกายที่ดีงาม มีความประพฤติที่ดีงามในการนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างยั่งยืนมั่นคงสืบไป^{๓๙}

พระครูศรีปริชากร (เลื่อน บุญยงค์) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขในสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓ ประการ ดังนี้ คือ ๑. เพื่อศึกษาแนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุข ๒. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการสื่อสารในสังคมไทย ๓. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขในสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขเป็นแนวทางการสื่อสารด้วยหลักสัมมาวาจาซึ่งเป็นทางสายกลางในมรรคมีองค์ ๘ คือ วชิสุจริต ๔ อย่าง (๑) เจตนาดีเว้นจากการพูดเท็จ (๒) เจตนาดีเว้นจากการพูดส่อเสียด (๓) เจตนาดีเว้นจากการพูดหยาบ (๔) เจตนาดีเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ และหลักวาจาสุภาสิต คือ (๑) พูดถูกกาล (๒) พูดคำจริง (๓) พูดคำอ่อนหวาน (๔) พูดคำมีประโยชน์ และ (๕) พูดด้วยเมตตาธรรมไม่มีอคติ ในขณะเดียวกัน พระพุทธเจ้าในฐานะผู้สื่อสารถือได้ว่าเป็นสุดยอดอัจฉริยะบุคคลที่รู้จักกาลเทศะบุคคล และกลุ่มบุคคล อย่างแท้จริง และทรงมีพระกรุณาต่อมหาชนจึงทรงสื่อสารอย่างมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของมหาชน ผู้รับสารที่มีสติปัญญาจึงศรัทธารับฟังจนบรรลุเป้าหมายที่เป็นสันติสุขในชีวิต การศึกษาสภาพปัญหาการสื่อสารในสังคมไทย พบว่า มีการสื่อสารที่ประกอบด้วย ๔ ลักษณะ คือ (๑) สื่อสารด้วยวาจาเท็จ (๒) สื่อสารด้วยวาจาส่อเสียด (๓) สื่อสารด้วยวาจาหยาบ (๔) สื่อสารด้วยวาจาเพ้อเจ้อ ทางสื่อออนไลน์อันเป็นสาเหตุให้เกิดคำว่า “Hate Speech” ก็คือวชิสุจริต ๔ ซึ่งเป็นการพูดหรือการเขียนที่สร้างความเกลียดชังต่อกัน เป็นบ่อเกิดแห่งสงครามที่หักล้างผลประโยชน์กันทางสังคมการเมือง เศรษฐกิจ และการดำเนินชีวิตปกติของคน ในสังคมไทยและสังคมโลกในขณะนี้ แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขในสังคมไทยตามแนว ทางพระพุทธศาสนา ควรนำหลักวชิสุจริต ๔ ประการ คือ (๑) ไม่พูดเท็จ (๒) ไม่พูดส่อเสียด (๓) ไม่พูดหยาบ (๔) ไม่พูดเพ้อเจ้อ ร่วมกับสารณียธรรม ๖ ประการ คือ (๑) ให้มีเมตตากายกรรม (๒) ให้มีเมตตาวจีกรรม (๓) ให้มีเมตตา मनกรรม (๔) การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ (๕) การมีความประพฤติถูกต้องบริสุทธิ์เหมือนกัน (๖) มีความเห็นสอดคล้องกันในทิศทางเดียวกัน ธรรม ๖ ประการนี้ มีคุณ

^{๓๙} พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ, “การนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น”, วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๔๐-๔๖.

ทำให้เป็นที่ระลึก ทำให้เป็นที่รัก ทำให้เป็นที่เคารพ เป็นไปเพื่อความสงเคราะห์ เพื่อความไม่วิวาท เพื่อความสามัคคี และเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน^{๔๐}

พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน” สุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตทางวาจา ประกอบด้วย ๑) ตัวชี้วัดความรับผิดชอบทางวาจา ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัดย่อย (๑) ตัวชี้วัดย่อยการปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง (๒) ตัวชี้วัดย่อยการปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่อประชาชนผู้รับบริการ (๓) ตัวชี้วัดย่อยการปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่องาน ๒) ตัวชี้วัดความซื่อสัตย์ทางวาจา ๓) ตัวชี้วัดความยุติธรรมทางวาจา และ ๔) ตัวชี้วัดความขยันหมั่นเพียรทางวาจา ตัวชี้วัดสุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นข้อค้นพบสามารถนำไปใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลตำบล^{๔๑}

^{๔๐} พระครูศรีปริชากร (เลื่อน บุญยงค์), “แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขในสังคมไทย”, *คุศลินิพนธ์พุทธศาสนคดียุคใหม่* สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

^{๔๑} พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์, “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน”, *รายงานการวิจัย*, (พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๖๗.

ตารางที่ ๒.๙ สังเคราะห์สาระสำคัญของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักจริยธรรม

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี	(๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร (๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมครอบคลุมกระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีสถานที่ดำเนินการจัดอบรมจริยธรรมเพียงพอกับนักเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (๔) ด้านการสอนและการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้มีการเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ควรมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (๕) ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินผลด้านจริยธรรมของนักเรียน
พระอนุรักษ์ อนุรกษิโต (รัฐธรรม)	หลักสัมมาวาจา เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับสถาบันครอบครัว เนื่องจากครอบครัวเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งของชุมชนและสังคม ซึ่งนำไปสู่ความเจริญอย่างยั่งยืนของประเทศชาติในชีวิตประจำวันของคนทุกคนเกี่ยวข้องกับวาจาเป็นหลัก ดังนั้นการได้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการใช้สมาวาจาย่อมจรจรลงสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขผู้วิจัยเห็นว่าต้องให้สมาชิกในครอบครัวทุกคนมีหลักสัมมาวาจาประจำใจ ด้วยเหตุนี้สัมมาวาจาจึงมีความสำคัญในทุกด้านสามารถสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง สัมมาวาจาจึงถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ประเทศชาติเจริญได้เพราะถ้อยคำดี ๆ มีคุณค่ามีประโยชน์ สัมมาวาจาเป็นสิ่งที่ทุกคนในโลกควรประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและเป็นแนวทางในการสร้างสันติภาพของคนในชาติและสังคมโลกอย่างยั่งยืนสืบไป

ตารางที่ ๒.๙ สังเคราะห์สาระสำคัญของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักวิถีสุจริตธรรม (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ	ในการประยุกต์ใช้ทั้งตนเองและสังคมรอบตัว เป็นกระบวนการพัฒนาความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์นั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาและพัฒนาทั้ง ๓ ด้านไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านพฤติกรรมด้านกาย ด้านวาจา ด้านจิตใจ และด้านปัญญา เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์หลักของกายสุจริตในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า และทำให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับมนุษย์ที่อยู่ในสังคมนี้ได้ เพราะการใช้หลักกายสุจริต เป็นการแสดงออกทางกายที่ต้งาม มีความประพฤติที่ต้งามในการนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นอย่างยั่งยืนมั่นคงสืบไป
พระครูศรีปริชากร (เลื่อน บุญยงค์)	แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขในสังคมไทยตามแนวทางพระพุทธศาสนา ควรนำหลักวิถีสุจริต ๔ ประการ คือ (๑) ไม่พูดเท็จ (๒) ไม่พูดส่อเสียด (๓) ไม่พูดหยาบ (๔) ไม่พูดเพ้อเจ้อ ร่วมกับสารณียธรรม ๖ ประการ คือ (๑) ให้มีเมตตา ภายกรรม (๒) ให้มีเมตตาวิจิตร (๓) ให้มีเมตตาโมกขกรรม (๔) การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ (๕) การมีความประพฤติถูกต้องบริสุทธิ์เหมือนกัน (๖) มีความเห็นสอดคล้องกันในทิศทางเดียวกันธรรม ๖ ประการนี้มีคุณ ทำให้เป็นที่ระลึก ทำให้เป็นที่รัก ทำให้เป็นที่เคารพ เป็นไปเพื่อความสงเคราะห์
พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	สุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตทางวาจา ประกอบด้วย ๑) ตัวชี้วัดความรับผิดชอบทางวาจา ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัดย่อย (๑) ตัวชี้วัดย่อยการปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง (๒) ตัวชี้วัดย่อยการปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่อประชาชนผู้รับบริการ (๓) ตัวชี้วัดย่อยการปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่องาน ๒) ตัวชี้วัดความซื่อสัตย์ทางวาจา ๓) ตัวชี้วัดความยุติธรรมทางวาจา และ ๔) ตัวชี้วัดความซื่อสัตย์เพียรทางวาจา

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง การประยุกต์หลักทฤษฎีสื่อสารเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยสรุปที่มาของแต่ละตัวแปรดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล

(๑) เพศ

(๒) อายุ

(๓) การศึกษา

๒. หลักทฤษฎีสื่อสาร^{๔๒}

(๑) มุสวาท การเว้นจากพูดเท็จ

(๒) ปิสุณาวาจา การเว้นจากพูดส่อเสียด

(๓) ผรุสวาจา การเว้นจากพูดคำหยาบ

(๔) สัมผัสปลาดิบ การเว้นจากพูดเพ้อเจ้อ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร^{๔๓} ประกอบด้วย

(๑) ผู้ส่งสาร (Source)

(๒) สาร (Message)

(๓) ช่องสาร (Channel)

(๔) ผู้รับสาร (Receiver)

^{๔๒} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต), **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (นนทบุรี : บริษัทเอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๖), หน้า ๖๐-๗๑.

^{๔๓} David K. Berlo, **The Process of Communication**, (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1960), p. 45.

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑. ผู้ส่งสาร (Source) ๒. สาร (Message) ๓. ช่องสาร (Channel) ๔. ผู้รับสาร (Receiver) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๖,๘๑๘ คน^๑

๒) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ประชากรอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๐๐ คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane^๒ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ สำหรับความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๕ ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด จำนวน ๑๐๖,๗๖๕ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้

$$n = \frac{106,818}{1 + 106,818 (0.05)^2}$$

$$n = 399.99$$

$$n = 400$$

^๑ กระทรวงสาธารณสุข, จำนวนประชากรในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.ppho.go.th/webppho/>. [๒ กันยายน ๒๕๖๖].

^๒ สุรพล สุษะพรหม, ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : มหามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๑๐๓-๑๐๗.

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ประสานงานกับผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ประสานงาน ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐ คน เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาจึงนำมาตรวจสอบความเรียบร้อยเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละหมู่บ้าน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

ชื่อตำบล	จำนวนประชากร	$n = \frac{n1 \times N1}{N}$	กลุ่มตัวอย่าง
ในเมือง	๒๐,๔๖๖	$\frac{๓๙๙ \times ๒๐,๔๖๖}{๑๐๖,๘๑๘}$	๗๗
ไผ่ขวาง	๓,๔๕๘	$\frac{๓๙๙ \times ๓,๔๕๘}{๑๐๖,๘๑๘}$	๑๓
ย่านยาว	๕,๖๗๓	$\frac{๓๙๙ \times ๕,๖๗๓}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๑
ท่าพ่อ	๕,๐๓๐	$\frac{๓๙๙ \times ๕,๐๓๐}{๑๐๖,๘๑๘}$	๑๙
ปากทาง	๖,๐๔๓	$\frac{๓๙๙ \times ๖,๐๔๓}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๓
คลองคะเชนทร์	๙,๐๗๕	$\frac{๓๙๙ \times ๙,๐๗๕}{๑๐๖,๘๑๘}$	๓๔
โรงช้าง	๕,๗๒๙	$\frac{๓๙๙ \times ๕,๗๒๙}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชาชนในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร (ต่อ)

ชื่อตำบล	จำนวนประชาชน	$n = \frac{n1 \times N1}{N}$	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองเก่า	๖,๐๐๗	$\frac{๓๙๙ \times ๖,๐๐๗}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๒
ท่าหลวง	๖,๔๕๗	$\frac{๓๙๙ \times ๖,๔๕๗}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๔
บ้านบึง	๖,๘๔๔	$\frac{๓๙๙ \times ๖,๘๔๔}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๖
ชุมมั่ง	๖,๐๑๗	$\frac{๓๙๙ \times ๖,๐๑๗}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๓
ดงป่าคำ	๔,๗๐๘	$\frac{๓๙๙ \times ๔,๗๐๘}{๑๐๖,๘๑๘}$	๑๘
หัวดง	๖,๒๓๒	$\frac{๓๙๙ \times ๖,๒๓๒}{๑๐๖,๘๑๘}$	๒๓
ป่ามะคาบ	๘,๐๔๔	$\frac{๓๙๙ \times ๘,๐๔๔}{๑๐๖,๗๖๕}$	๓๐
สายคำโห้	๒,๔๖๙	$\frac{๓๙๙ \times ๒,๔๖๙}{๑๐๖,๗๖๕}$	๙
ดงกลาง	๔,๕๖๖	$\frac{๓๙๙ \times ๔,๕๖๖}{๑๐๖,๗๖๕}$	๑๗
รวม	๑๐๖,๘๑๘	กลุ่มตัวอย่าง	๔๐๐

๓) **วิธีการสุ่มตัวอย่าง** ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญตามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยการกระจายกลุ่มตัวอย่าง จนครบตามจำนวน ๔๐๐ คน

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑) แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามดังนี้

๑. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

๒. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๔. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๕. นำเสนอร่างแบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๗. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๘. รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของ “การประยุกต์หลักทฤษฎีจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” โดยแบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ และการศึกษา

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักทฤษฎีจริยธรรมของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก ๕ ระดับ (Rating Scale) ทั้ง ๔ ด้าน จำนวน ๑๖ ข้อ คือ

๑) มุสาวาท พุดเท็จ	จำนวน ๔ ข้อ
๒) ปิณณาวาจา พุดส่อเสียด	จำนวน ๔ ข้อ
๓) ผรุสวาจา พุดคำหยาบ	จำนวน ๔ ข้อ
๔) สัมผัสปลापะ พุดเพ้อเจ้อ	จำนวน ๔ ข้อ

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก ๕ ระดับ (Rating Scale) ทั้ง ๔ ด้าน จำนวน ๑๖ ข้อ คือ

๑) ผู้ส่งสาร (Source)	จำนวน ๔ ข้อ
๒) สาร (Message)	จำนวน ๔ ข้อ
๓) ช่องสาร (Channel)	จำนวน ๔ ข้อ
๔) ผู้รับสาร (Receiver)	จำนวน ๔ ข้อ

โดยคำถามในตอนที่ ๒ และตอนที่ ๓ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale) ระดับดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	๕ คะแนน
มาก	ให้คะแนน	๔ คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	๓ คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	๒ คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	๑ คะแนน

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๓) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑) ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา และสร้างเครื่องมือเป็นแบบบันทึกเอกสาร เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมา วิเคราะห์ เก็บผลการวิเคราะห์ไว้ในแบบบันทึกเอกสาร

๒) นำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลเพื่อกำหนดโครงสร้าง ของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา โดยการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยการนำข้อมูลสรุปประเด็นจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาจัดทำเป็นข้อคำถามใน

แบบสอบถาม จำแนกตาม ตัวแปรการประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ทั้ง ๘ ตัวแปร รวมข้อคำถามทั้งสิ้น ๓๒ ข้อคำถาม ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC มากกว่า ๐.๖๐ ขึ้นไป

๓) นำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและผลการวิเคราะห์องค์ประกอบมาเป็นฐานในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าการประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และการหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๔) การตรวจสอบและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษานำมาประกอบการสร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม

๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอประธาน

และกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruence)^๓ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ ๐.๖ ถึง ๑.๐ จำนวน ๕ คน ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยก่อนนำไปใช้ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างคำถามแต่ละข้อและวัตถุประสงค์หรือหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

ΣR คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

^๓ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิสซิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๔๑.

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +๑ หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย
- ๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย
- ๑ หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย

เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC เท่ากับ ๑.๐๐ ซึ่งถือว่าเครื่องมือใช้ได้

๓) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยเครื่องมือการวิจัยได้ค่าของแบบสอบถาม เท่ากับ ๐.๘๗

๔) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตรศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ ข้าราชการ ตัวแทนผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในพื้นที่

๒) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๙ ชุด โดยแต่งตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

๓) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

๑) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาที่มีผลต่อประยุต์หลักวจิสุจริตรธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best)^๔ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง อยู่ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง อยู่ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง อยู่ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง อยู่ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง อยู่ระดับน้อยที่สุด

๒) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.)

๓) การวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) วิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นำเสนอเป็น ความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิดตามลำดับความสำคัญ

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายละเอียดการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เกี่ยวกับการประยุกต์หลักจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำนวน ๑๐ รูปหรือคน โดยแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๒ รูปหรือคน ดังมีรายชื่อ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูปหรือคน โดยแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน ๒ รูป ได้แก่

๑) พระครูชินวีรบัณฑิต, ผศ.ดร. หัวหน้าภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

๒) พระปลัดระพิน พุทธิสาร, รศ.ดร. รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝายวิชาการ

^๔ Best, John W., **Research in Education**, (New Jersey: Prentice Hall, Inc., 1981), pp. 179-182.

กลุ่มที่ ๒ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน ๒ คน ได้แก่

- ๑) ผศ.ดร. สุมาลี บุญเรือง เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์
- ๒) รศ. อนุภูมิ ไชวเกษม อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มที่ ๓ ข้าราชการท้องถิ่น (อบต.) จำนวน ๒ คน ได้แก่

- ๑) นายมานัส พลึงลูกอินทร์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่ที่ ๓
- ๒) นางสาวมาลัย หอมนวน นักวิชาการสหกรณ์

กลุ่มที่ ๔ ตัวแทนผู้นำชุมชน จำนวน ๒ คน ได้แก่

- ๑) นายเรณูวัฒน์ ช่วยบุญ สารวัตรกำนันตำบลคลองคะเชนทร์
- ๒) นายธีรศักดิ์ ถาวรศักดิ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓

กลุ่มที่ ๕ ประชาชนทั่วไป ๒ คน

- ๑) นางสาวปญญา นุ่มกรุด ประชาชนหมู่ ๓
- ๒) นายดวงประชา นาดี ประชาชนหมู่ ๓

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

๑. การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร อยู่ระดับใด
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักจริยธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
๓. แนวทางการประยุกต์หลักจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ควรเป็นอย่างไร

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการประยุกต์หลักจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์เชิงลึกออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ ระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ตอนที่ ๓ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามหลักจริยธรรม

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Structured Interview) ทำการสัมภาษณ์โดยเจาะจงคำตอบเฉพาะเรื่องตามจุดมุ่งหมาย โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Content Analysis) ตามเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

๑) วางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (Categories) เพื่อให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ และสามารถตัดสินใจได้ว่า จะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบทและจะทิ้งคำหรือข้อความใดออกไป

๒) คำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ โดยมีการโยงเข้ากับกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความกว้างขึ้น และนำไปสู่การอ้างอิงกับข้อมูลอื่น ๆ ได้

๓) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการถอดถ้อยคำการสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียง พร้อมทั้งรายละเอียดเพิ่มเติมจากการจดบันทึก โดยการทำการคัดลอกข้อความและบันทึกอย่างละเอียดเพื่อตีความและกำหนดประเด็นที่สำคัญได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ซึ่งในการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยใช้การถอดข้อความทั้งหมดในภาพรวม แล้วนำข้อความมาทำการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นและแต่ละกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ๒) เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๐๐ คน จากประชากรจำนวน ๑๐๖,๘๑๘ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณจำนวน ๑๐ รูปหรือคน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๔.๒ เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๓ การประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๔.๔ องค์ความรู้

๔.๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๔.๒ สรุปองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

๔.๑ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

๔.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๐๐ คน จำแนกตาม เพศ อายุ และการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=๔๐๐)

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	๑๙๙	๔๙.๘
	หญิง	๒๐๑	๕๐.๒
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
อายุ	๑๘ - ๓๐ ปี	๘๐	๒๐.๐
	๓๑ - ๔๐ ปี	๑๒๐	๓๐.๐
	๔๑ - ๕๐ ปี	๙๒	๒๓.๐
	๕๑ - ๖๐ ปี	๑๐๘	๒๗.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา - มัธยมศึกษา	๑๘๕	๔๖.๒
	อนุปริญญา	๑๑๐	๒๗.๕
	ปริญญาตรี	๖๗	๑๖.๘
	สูงกว่าปริญญาตรี	๓๘	๙.๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒ และเพศชาย จำนวน ๑๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๘ ตามลำดับ

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐, อายุ ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐, อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐ และ อายุ ๑๘ - ๓๐ ปี จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา - มัธยมศึกษา จำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒, อนุปริญญา จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕, ปริญญา

ตรี จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘ และ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕ ตามลำดับ

๔.๑.๒ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด พิจิตร

ผลการวิเคราะห์การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามหลักวจีสุจริตธรรมโดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้ส่งสาร ด้านสาร ด้านช่องสาร และด้านผู้รับสาร

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนใน อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวม

(n=๔๐๐)

ระดับการสื่อสารการเมือง ของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ด้านผู้ส่งสาร	๓.๓๖	๐.๘๙	ปานกลาง
๒. ด้านสาร	๓.๓๓	๐.๙๓	ปานกลาง
๓. ด้านช่องสาร	๓.๓๗	๐.๙๐	ปานกลาง
๔. ด้านผู้รับสาร	๓.๓๕	๐.๙๒	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๓๕	๐.๙๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$, S.D.=0.91) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านช่องสาร ($\bar{X}=3.37$, S.D.=0.90) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านผู้ส่งสาร ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.89) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านผู้รับสาร ($\bar{X}=3.35$, S.D.=0.92) อยู่ในระดับปานกลาง และ ด้านสาร ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.93) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนใน
อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้ส่งสาร

(n=๔๐๐)

ด้านผู้ส่งสาร	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ผู้นำชุมชนมีความรู้ทัศนคติที่ดีและมีความยุติธรรม	๓.๔๒	๑.๐๑	ปานกลาง
๒. ผู้นำชุมชนมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจได้ง่าย	๓.๔๑	๐.๙๘	ปานกลาง
๓. ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ ถูกต้องให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ	๓.๓๓	๐.๙๘	ปานกลาง
๔. ผู้นำชุมชนมีความจริงใจ และเข้าใจบริบทของ ประชาชน	๓.๒๙	๐.๙๙	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๓๖	๐.๘๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้ส่งสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$, $S.D.=0.89$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความรู้ทัศนคติที่ดีและมีความยุติธรรม” ($\bar{X}=3.42$, $S.D.=1.01$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจได้ง่าย” ($\bar{X}=3.41$, $S.D.=0.98$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่วข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความจริงใจ และเข้าใจบริบทของประชาชน” ($\bar{X}=3.29$, $S.D.=0.99$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนใน
อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านสาร

(n=๔๐๐)

ด้านสาร	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องชัดเจน และมีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้	๓.๓๑	๑.๐๗	ปานกลาง
๒. ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่สื่อความหมายตรง ประเด็นเข้าใจได้ง่าย	๓.๓๕	๑.๐๐	ปานกลาง
๓. ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระที่เป็น ธรรมไม่เอนเอียงเข้าข้างใด	๓.๓๒	๑.๐๗	ปานกลาง
๔. ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเอง	๓.๓๓	๐.๙๘	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๓๓	๐.๙๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารการเมือง
ของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$, S.D.=
๐.๙๓) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่สื่อความหมายตรง
ประเด็นเข้าใจได้ง่าย” ($\bar{X}=3.35$, S.D.=๑.๐๐) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนได้รับข้อมูล
ข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเอง” ($\bar{X}=3.33$, S.D.=๐.๙๘) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ว่า
“ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องชัดเจน และมีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้” ($\bar{X}=3.31$,
S.D.=๑.๐๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนใน
อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านช่องทาง

(n=๔๐๐)

ด้านช่องทาง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านบุคคลใน ครอบครัว หรือการพูดคุยแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน บ้าน	๓.๔๖	๑.๐๕	ปานกลาง
๒. ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านการปราศรัย ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	๓.๒๔	๑.๐๖	ปานกลาง
๓. ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่าน วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น	๓.๓๙	๑.๐๑	ปานกลาง
๔. ประชาชนติดตามข่าวสารและสื่อสารเรื่องการเมือง ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ไลน์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์เป็น ต้น	๓.๓๙	๑.๐๖	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๓๗	๐.๙๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารการเมือง
ของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านช่องทาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$,
S.D.=0.90) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านบุคคล
ในครอบครัว หรือการพูดคุยแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนบ้าน” ($\bar{X}=3.46$, S.D.=1.05) รองลงมา
ได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนติดตามข่าวสารและสื่อสารเรื่องการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ไลน์
เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น” ($\bar{X}=3.39$, S.D.=1.06) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า
“ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านการปราศรัยของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล”
($\bar{X}=3.24$, S.D.=1.06) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสื่อสารการเมืองของประชาชนใน
อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้รับสาร

(n=๔๐๐)

ด้านผู้รับสาร	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ประชาชนสามารถรับรู้และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองได้เป็นอย่างดี	๓.๔๕	๑.๐๓	ปานกลาง
๒. ประชาชนได้รับสารและเกิดความสนใจทางการเมือง และเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ	๓.๒๘	๑.๐๑	ปานกลาง
๓. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเป็นอย่างดี จากผู้ส่งสาร	๓.๒๘	๐.๙๘	ปานกลาง
๔. ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การแสดงความคิดเห็นใน การประชุมประชาคม เป็นต้น	๓.๔๑	๑.๑๒	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๓๕	๐.๙๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารการเมือง
ของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้รับสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$,
S.D.=0.92) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนสามารถรับรู้และวิเคราะห์ข้อมูล
ข่าวสารทางการเมืองได้เป็นอย่างดี” ($\bar{X}=3.45$, S.D.=1.03) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนเข้า
ไปมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การแสดงความคิดเห็นในการ
ประชุมประชาคม เป็นต้น” ($\bar{X}=3.41$, S.D.=1.12) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ว่า
“ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเป็นอย่างดีจากผู้ส่งสาร” ($\bar{X}=3.28$, S.D.=1.01)
ตามลำดับ

๔.๑.๓ ผลการวิเคราะห์หลักวิธีสุจริตธรรม

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักวิธีสุจริตธรรม โดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านมุสาวาท (พูดเท็จ) ด้านปิสฺณาวาจา (พูดส่อเสียด) ด้านมรฺสวาจา (พูดคำหยาบ) และด้านสัมผฺปลาปะ (พูดเพ้อเจ้อ) ดังนี้

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวิธีสุจริตธรรม โดยรวม

(n=๔๐๐)

หลักวิธีสุจริตธรรม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ด้านมุสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)	๓.๓๘	๐.๙๖	ปานกลาง
๒. ด้านปิสฺณาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)	๓.๔๔	๐.๙๓	ปานกลาง
๓. ด้านมรฺสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)	๓.๔๐	๐.๘๖	ปานกลาง
๔. ด้านสัมผฺปลาปะ (เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ)	๓.๓๙	๐.๙๐	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๔๐	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า หลักวิธีสุจริตธรรม เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านปิสฺณาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด) ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.93) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านมรฺสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ) ($\bar{X}=3.40$, S.D.=0.86) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านสัมผฺปลาปะ (เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ) ($\bar{X}=3.39$, S.D.=0.90) อยู่ในระดับปานกลาง และด้านมุสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ) ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.96) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวจีสุจริตธรรม ด้านมุสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)

(n=๔๐๐)

ด้านมุสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง	๓.๔๗	๑.๐๖	ปานกลาง
๒. ผู้นำชุมชนแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างดี	๓.๔๒	๑.๐๔	ปานกลาง
๓. ผู้นำชุมชนสามารถพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นตามที่ได้หาเสียงไว้	๓.๒๘	๑.๐๙	ปานกลาง
๔. ผู้นำชุมชนชี้แจงให้ทราบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายและประโยชน์ที่ท่านพึงได้	๓.๓๖	๑.๐๓	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๓๘	๐.๙๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับความคิดเห็นต่อหลักวจีสุจริตธรรมของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านมุสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.96) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง” ($\bar{X}=3.47$, S.D.=1.06) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างดี” ($\bar{X}=3.42$, S.D.=1.04) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ว่า “ผู้นำชุมชนสามารถพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นตามที่ได้หาเสียงไว้” ($\bar{X}=3.28$, S.D.=1.09) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวจีสุจริตธรรม ด้านปิสุมาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)

(n=๔๐๐)

ด้านปิสุมาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ผู้นำชุมชนสื่อสารที่ดีมีวาจาสุภาพไพเราะ	๓.๕๑	๑.๐๑	มาก
๒. ผู้นำชุมชนมีความปรารถนาดีและจริงใจต่อประชาชน	๓.๔๔	๑.๐๐	ปานกลาง
๓. ผู้นำชุมชนมีการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์	๓.๓๙	๑.๐๓	ปานกลาง
๔. ผู้นำชุมชน พูดดีไม่เบียดเบียน มุ่งร้ายต่อประชาชน	๓.๔๐	๑.๐๕	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๔๔	๐.๙๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับความคิดเห็นต่อหลักวจีสุจริตธรรมของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านปิสุมาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.93) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนสื่อสารที่ดีมีวาจาสุภาพไพเราะ” ($\bar{X}=3.51$, S.D.=1.01) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความปรารถนาดีและจริงใจต่อประชาชน” ($\bar{X}=3.44$, S.D.=1.00) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์” ($\bar{X}=3.39$, S.D.=1.03) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวจีสุจริตธรรม ด้านผรุสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)

(n=๔๐๐)

ด้านผรุสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ผู้นำชุมชนพูดจาสุภาพไม่พูดคำหยาบ	๓.๔๘	๐.๙๘	ปานกลาง
๒. ผู้นำชุมชนของไม่ใช้คำพูดที่รุนแรงหรืออารมณ์แก่ ประชาชน	๓.๓๙	๐.๙๖	ปานกลาง
๓. ผู้นำชุมชนใช้คำพูดที่น่าฟังในการสื่อสารทางการเมือง กับประชาชน	๓.๔๒	๐.๙๖	ปานกลาง
๔. ผู้นำชุมชนไม่สื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำประชด ประชัน	๓.๓๓	๐.๙๙	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๔๐	๐.๘๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับความคิดเห็นต่อหลักวจีสุจริตธรรมของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผรุสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.93) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนสื่อสารที่ดีมีวาจาสุภาพไพเราะ” ($\bar{X}=3.51$, S.D.=1.01) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความปรารถนาดีและจริงใจต่อประชาชน” ($\bar{X}=3.44$, S.D.=1.00) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์” ($\bar{X}=3.39$, S.D.=1.03) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของหลักวจีสุจริตธรรม ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อเจ้า)

(n=๔๐๐)

ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อเจ้า)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑. ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารพูดจาที่น่าเชื่อถือได้	๓.๔๒	๐.๙๙	ปานกลาง
๒. ผู้นำชุมชนไม่มีการหาเสียงหรือพูดนโยบายที่เป็นไปไม่ได้	๓.๓๔	๑.๐๒	ปานกลาง
๓. ผู้นำชุมชนไม่มีการกล่าววาจาที่เกินความเป็นจริง	๓.๔๐	๑.๐๐	ปานกลาง
๔. ผู้นำชุมชนไม่พูดอ้อมค้อมให้โทษกับผู้อื่น	๓.๔๐	๐.๙๙	ปานกลาง
โดยรวม	๓.๓๙	๐.๙๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับความคิดเห็นต่อหลักวจีสุจริตธรรมของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อเจ้า) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$, S.D.=0.90) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารพูดจาที่น่าเชื่อถือได้” ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.99) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนไม่มีการกล่าววาจาที่เกินความเป็นจริง” ($\bar{X}=3.40$, S.D.=1.00) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนไม่มีการหาเสียงหรือพูดนโยบายที่เป็นไปไม่ได้” ($\bar{X}=3.34$, S.D.=1.02) ตามลำดับ

๔.๒ เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม ในเรื่อง เพศ โดยการทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า ๒ กลุ่ม ในเรื่อง อายุ และระดับการศึกษา ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ จึงเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด LSD. (Least Significant Difference) ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ ๑ ใช้สถิติ t-test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า ๐.๐๕ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูป ตารางประกอบ การบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศโดยรวม

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร		n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
๑. ด้านผู้ส่งสาร	ชาย	๑๙๙	๓.๓๒	๐.๘๑	-๐.๙๗๒	๐.๓๓๓
	หญิง	๒๐๑	๓.๔๐	๐.๙๖		
๒. ด้านสาร	ชาย	๑๙๙	๓.๒๘	๐.๘๖	-๑.๐๘๐	๐.๒๘๑
	หญิง	๒๐๑	๓.๓๘	๐.๙๙		
๓. ด้านช่องสาร	ชาย	๑๙๙	๓.๓๗	๐.๘๓	๐.๐๑๓	๐.๙๘๙
	หญิง	๒๐๑	๓.๓๗	๐.๙๗		
๔. ด้านผู้รับสาร	ชาย	๑๙๙	๓.๔๐	๐.๘๓	๑.๐๘๖	๐.๒๗๘
	หญิง	๒๐๑	๓.๓๐	๑.๐๐		
โดยรวม	ชาย	๑๙๙	๓.๓๔	๐.๗๖	-๐.๒๕๓	๐.๘๐๐
	หญิง	๒๐๑	๓.๓๖	๐.๙๓		
	รวม	๔๐๐	๓.๓๕	๐.๘๕		

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ ๒ ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า ๐.๐๕ จึงเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด LSD. (Least Significant Difference) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามอายุโดยรวม

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร		SS	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านผู้ส่งสาร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๗๘	๓	๐.๖๒๖	๐.๗๙๐	๐.๕๐๐
	ภายในกลุ่ม	๓๑๓.๖๕๗	๓๙๖	๐.๗๙๒		
	รวม	๓๑๕.๕๓๕	๓๙๙			
๒. ด้านสาร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๙๔๑	๓	๐.๖๔๗	๐.๗๔๔	๐.๕๒๖
	ภายในกลุ่ม	๓๔๔.๓๘๒	๓๙๖	๐.๘๗๐		
	รวม	๓๔๖.๓๒๔	๓๙๙			
๓. ด้านช่องสาร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๔๐	๓	๐.๓๘๐	๐.๔๖๓	๐.๗๐๘
	ภายในกลุ่ม	๓๒๔.๗๒๕	๓๙๖	๐.๘๒๐		
	รวม	๓๒๕.๘๖๕	๓๙๙			
๔. ด้านผู้รับสาร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๖๒	๓	๐.๕๒๑	๐.๖๑๓	๐.๖๐๗
	ภายในกลุ่ม	๓๓๖.๑๔๓	๓๙๖	๐.๘๔๙		
	รวม	๓๓๗.๗๐๕	๓๙๙			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๕๒	๓	๐.๔๑๗	๐.๕๗๘	๐.๖๓๐
	ภายในกลุ่ม	๒๘๕.๘๔๘	๓๙๖	๐.๗๒๒		
	รวม	๒๘๗.๑๐๐	๓๙๙			

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ ๓ ใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า ๐.๐๕ จึงเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการหาค่าต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด LSD. (Least Significant Difference) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร		SS	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านผู้ส่งสาร	ระหว่างกลุ่ม	๓.๘๘๙	๓	๑.๒๙๖	๑.๖๔๗	๐.๑๗๘
	ภายในกลุ่ม	๓๑๑.๖๔๖	๓๙๖	๐.๗๘๗		
	รวม	๓๑๕.๕๓๕	๓๙๙			
๒. ด้านสาร	ระหว่างกลุ่ม	๗.๓๒๑	๓	๒.๔๔๐	๒.๘๕๑	๐.๐๗๗
	ภายในกลุ่ม	๓๓๙.๐๐๒	๓๙๖	๐.๘๕๖		
	รวม	๓๔๖.๓๒๔	๓๙๙			
๓. ด้านช่องสาร	ระหว่างกลุ่ม	๕.๐๓๔	๓	๑.๖๗๘	๒.๐๗๑	๐.๑๐๔
	ภายในกลุ่ม	๓๒๐.๘๓๑	๓๙๖	๐.๘๑๐		
	รวม	๓๒๕.๘๖๕	๓๙๙			
๔. ด้านผู้รับสาร	ระหว่างกลุ่ม	๔.๙๓๒	๓	๑.๖๔๔	๑.๙๕๖	๐.๑๒๐
	ภายในกลุ่ม	๓๓๒.๗๗๓	๓๙๖	๐.๘๔๐		
	รวม	๓๓๗.๗๐๕	๓๙๙			

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง
จังหวัดพิจิตร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม (ต่อ)

(n=๔๐๐)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ ท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร		SS	df	MS	F	Sig.
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๔.๘๙๙	๓	๑.๖๓๓	๒.๒๙๑	๐.๐๗๘
	ภายในกลุ่ม	๒๘๒.๒๐๑	๓๙๖	๐.๗๑๓		
	รวม	๒๘๗.๑๐๐	๓๙๙			

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๕ สรุปการเปรียบเทียบระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง
จังหวัดพิจิตร

(n=๔๐๐)

สมมติฐาน ที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	t-test/ F-test	ค่า Sig	ผลการทดสอบ	
					สมมติฐาน ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑	เพศ	การสื่อสารทางการเมือง ของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอ เมือง จังหวัดพิจิตร	-๐.๒๕๓	๐.๘๐๐		✓
๒	อายุ	การสื่อสารทางการเมือง ของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอ เมือง จังหวัดพิจิตร	๐.๕๗๘	๐.๖๓๐		✓
๓	ระดับ การศึกษา	การสื่อสารทางการเมือง ของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอ เมือง จังหวัดพิจิตร	๒.๒๙๑	๐.๐๗๘		✓

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกัน

๔.๓ ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประยุกต์หลักธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

จากผลสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประยุกต์หลักธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ดังนี้

๔.๓.๑ ด้านมุสวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านมุสวาท (เว้นจากการพูดเท็จ) ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์ ด้านมุสวาท (เว้นจากการพูดเท็จ) พบว่า

๑) ผู้นำท้องถิ่นควรมีความจริงใจและโปร่งใสในการสื่อสารกับประชาชน เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดความขัดแย้งและปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน การเปิดเผยและซื่อสัตย์จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความร่วมมือจากประชาชนได้ดียิ่งขึ้น การปฏิบัติตนอย่างเป็นธรรมและชัดเจนยังช่วยในการป้องกันการเข้าใจผิดและข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นในท้องถิ่น^๑

๒) ในการที่ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเว้นจากการพูดเท็จถือเป็นสิ่งที่ดี เพราะประชาชนจะได้รับข้อมูลต่าง ๆ ด้วยความสัตย์จริง หากมีปัญหาสามารถพูดคุยกันได้อย่างตรงไปตรงมา ถ้าหากผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นพูดโกหกอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งและส่งผลกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่น^๒

๓) การที่ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นพูดความจริงและหลีกเลี่ยงการโกหกเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารที่น่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นำและประชาชน การมีความซื่อสัตย์ช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจและทำให้ผู้นำมีความน่าเชื่อถือในสายตาของชุมชน^๓

๔) การที่ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเว้นจากการพูดเท็จเป็นเรื่องที่ดีเพราะจะทำให้ประชาชนเห็นว่าผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นมีความจริงใจให้แก่ประชาชนสามารถพูดคุยปัญหาต่าง ๆ กับผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นได้ และเพื่อเป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญยิ่งขึ้น^๔

๕) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีความรับผิดชอบและทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน การดำเนินการตามที่พูดไม่เพียงแต่แสดงถึงความน่าเชื่อถือ แต่ยังเสริมสร้างความไว้วางใจจากชุมชน การทำงานตรงต่อเวลาและครบถ้วนตามสัญญาช่วยให้ประชาชนเห็นถึงความเอาใจจริงเอาใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ การทำตามที่ได้พูดยังช่วยป้องกันการเกิดปัญหาและความผิดหวังในอนาคต^๕

๖) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเว้นจากการพูดเท็จ เพราะจะได้รับความจริงใจกับประชาชนเมื่อประชาชนมีอะไรก็สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ ถ้าหากพูดโกหกก็จะเป็นผลเสียแก่ตนเองประชาชนและท้องถิ่น^๖

^๑ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^๒ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^๓ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^๔ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^๕ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

^๖ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

๓) ผู้นำท้องถิ่นควรหลีกเลี่ยงการพูดเท็จและการให้ร้ายผู้อื่น เพื่อรักษาความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน การพูดและทำตามสิ่งที่ได้สัญญาไว้ไม่เพียงแต่สร้างความเชื่อถือให้กับผู้นำ แต่ยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน การรักษาคำพูดและการหลีกเลี่ยงการกล่าวร้ายผู้อื่นทำให้ผู้นำมีความน่าเคารพและเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม^๗

๔) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องรักษาคำพูดและมีความซื่อสัตย์ต่อประชาชน การพูดความจริงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในผู้นำ หากผู้นำพูดเท็จ ประชาชนจะสูญเสียความเชื่อมั่นและอาจเกิดปัญหาความขัดแย้งในชุมชน^๘

๕) การเว้นจากการพูดเท็จของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะความซื่อสัตย์และความโปร่งใสจะช่วยให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และพร้อมที่จะสนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ ของผู้นำ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารที่ดีและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน^๙

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีความจริงใจในการสื่อสารกับประชาชน การเว้นจากการพูดเท็จจะช่วยให้ประชาชนมั่นใจในความสามารถและความตั้งใจของผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังช่วยลดความเข้าใจผิดและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากการสื่อสารที่ไม่ตรงไปตรงมา^{๑๐}

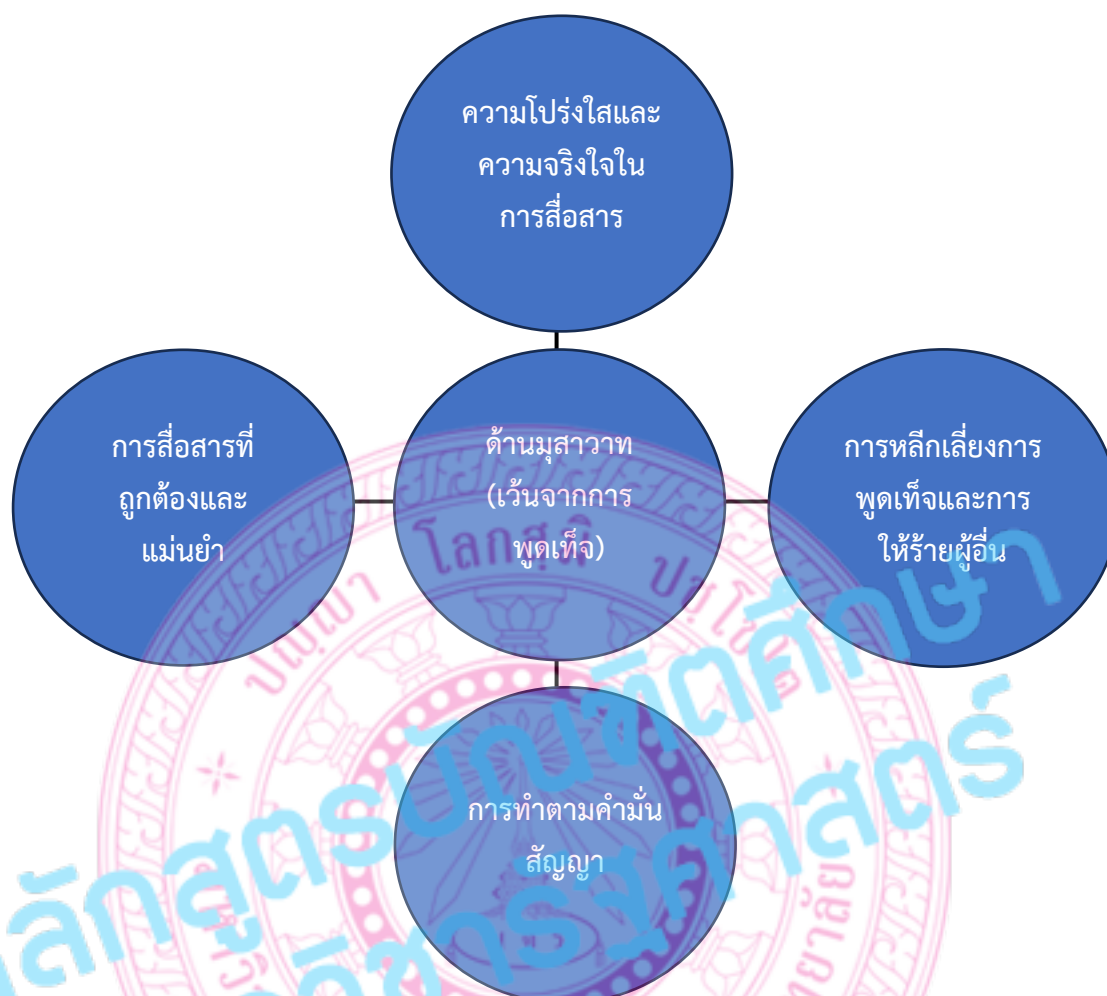
สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นด้านมุสวาท (เว้นจากการพูดเท็จ) ออกเป็น ๔ ประเด็นหลักได้ดังนี้ ๑) ความโปร่งใสและความจริงใจในการสื่อสาร ผู้นำท้องถิ่นต้องสื่อสารอย่างโปร่งใสและจริงใจ เพื่อป้องกันความขัดแย้งและสร้างความเชื่อมั่นจากประชาชน ๒) การหลีกเลี่ยงการพูดเท็จและการให้ร้ายผู้อื่น ผู้นำท้องถิ่นต้องหลีกเลี่ยงการพูดเท็จ การให้ร้ายผู้อื่น และปฏิบัติตามคำพูดเพื่อรักษาความเชื่อถือจากประชาชน ๓) การทำตามคำมั่นสัญญา ผู้นำท้องถิ่นต้องทำตามคำพูดหรือสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน เพื่อเสริมสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในท้องถิ่น ๔) การสื่อสารที่ถูกต้องและแม่นยำ การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนแก่ประชาชนเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและป้องกันความเข้าใจผิด

^๗ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^๘ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^๙ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๑ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ
ทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านมูสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๑๖ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านมูสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๒	ด้านมูสาวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)		
๒.๑	การให้ข้อมูลด้านสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค	๖	๑, ๒, ๓, ๔, ๖, ๑๐
๒.๒	การคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นธรรม	๔	๒, ๓, ๘, ๙
๒.๓	การสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประชาชน	๓	๖, ๗, ๙
๒.๔	ความรวดเร็วและแม่นยำในการสื่อสาร	๓	๕, ๗, ๘

๔.๓.๒ ด้านปิสุมาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านปิสุมาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด) ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรสื่อสารด้วยความสุจริตและจริงใจเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน การหลีกเลี่ยงการพูดส่อเสียดหรือใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดความขัดแย้งช่วยสร้างความไว้วางใจและความเคารพจากประชาชน การมีท่าทีที่เป็นมิตรและเคารพทำให้การทำงานร่วมกันในชุมชนราบรื่นและมีประสิทธิภาพ^{๑๑}

๒) การสื่อสารโดยหลีกเลี่ยงการพูดส่อเสียดช่วยให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในความสามารถและความซื่อสัตย์ของผู้นำ การพูดอย่างตรงไปตรงมาและไม่กระทบกระเทือนทำให้ผู้นำได้รับความนับถือและการสนับสนุนจากประชาชน การรักษาความเคารพในคำพูดช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้นำเป็นไปอย่างราบรื่น^{๑๒}

๓) การมีความเป็นกลางและหลีกเลี่ยงการพูดจาส่อเสียดเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาความเคารพและความไว้วางใจจากประชาชน การรักษาทำที่ที่ยุติธรรมและเคารพผู้อื่นช่วยให้ผู้นำได้รับการสนับสนุนและความนับถือ การทำงานในลักษณะนี้ทำให้การบริหารงานในชุมชนมีประสิทธิภาพ^{๑๓}

๔) การหลีกเลี่ยงการพูดส่อเสียดหรือให้ร้ายประชาชนช่วยเสริมสร้างความเคารพและนับถือจากประชาชน การพูดและกระทำที่แสดงถึงความยุติธรรมและเคารพจะช่วยให้ผู้นำได้รับความไว้วางใจและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง การรักษาความดีงามในการสื่อสารทำให้การทำงานร่วมกันในชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๔}

^{๑๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

๕) การนำเรื่องของผู้อื่นไปพูดในลักษณะที่ไม่ดีอาจส่งผลเสียทั้งต่อภาพลักษณ์ของผู้นำเอง และความสัมพันธ์ในชุมชน การหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลหรือความคิดเห็นที่เป็นลบช่วยรักษาความเชื่อมั่นและความเคารพจากประชาชน การรักษาความเป็นมืออาชีพในการสื่อสารทำให้ผู้นำสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๕}

๖) การพูดจาส่อเสียดหรือวิจารณ์ผู้อื่นทำให้ประชาชนสูญเสียความเคารพและความนับถือในตัวผู้นำ การรักษาท่าทีที่เป็นบวกและเคารพผู้อื่นช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและทำให้ผู้นำได้รับความไว้วางใจ การหลีกเลี่ยงการพูดที่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีทำให้ผู้นำสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น^{๑๖}

๗) การหลีกเลี่ยงการพูดกระแนะหรือส่อเสียดทำให้ผู้นำไม่ทำให้ประชาชนรู้สึกเสียความรู้สึก การสื่อสารด้วยความเคารพและสุจริตช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและทำให้ประชาชนรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม การรักษาความรู้สึกดีของประชาชนทำให้ผู้นำได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๗}

๘) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรสื่อสารด้วยความสุจริตใจและเปิดเผย การเว้นจากการพูดส่อเสียดจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีและเป็นมิตรในชุมชน การพูดด้วยความจริงใจและไม่ส่อเสียดจะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและนับถือผู้นำมากยิ่งขึ้น^{๑๘}

๙) การสื่อสารที่เว้นจากการพูดส่อเสียดของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการพูดที่ไม่ส่อเสียดจะช่วยสร้างความสามัคคีในชุมชน ผู้นำควรเน้นการสื่อสารที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และไม่พูดให้ร้ายหรือแสดงความเห็นที่ทำให้เกิดความแตกแยกในชุมชน^{๑๙}

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องรักษาความเป็นกลางและไม่พูดส่อเสียดประชาชน การสื่อสารที่ตรงไปตรงมาและไม่มีการพูดส่อเสียดจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความเคารพในตัวผู้นำ ประชาชนจะรู้สึกว่าคุณมีความจริงใจและสามารถพึ่งพาได้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน^{๒๐}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นด้านปัญญาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด) ออกเป็น ๔ ประเด็นหลักได้ดังนี้ ๑) ความสุจริตและความจริงใจ ผู้นำท้องถิ่นควรสื่อสารด้วยความสุจริตและจริงใจเพื่อสร้างความไว้วางใจจากประชาชน การใช้ภาษาที่สุภาพและไม่ส่อเสียดจะทำให้การทำงานร่วมกันในชุมชนราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ๒) การสร้างความเคารพ การหลีกเลี่ยงการพูดส่อเสียดและการให้ร้ายช่วยสร้างความเคารพและความไว้วางใจจากประชาชน ๓) ความเป็นกลางและยุติธรรม การรักษาความเป็นกลางในการสื่อสารช่วยให้ผู้นำได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและ

^{๑๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๑๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และ ๔) การรักษาความดีงามในการสื่อสาร การพูดอย่างสุภาพและเคารพ
ผู้อื่นช่วยให้การบริหารงานในชุมชนมีประสิทธิภาพและได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

แผนภาพที่ ๔.๒ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ
ทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านปิสุนาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๑๗ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านปณิธานวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๓	ด้านปณิธานวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)		
๓.๑	การสื่อสารด้วยความสุจริตและจริงใจเพื่อสร้าง ความไว้วางใจ	๖	๑, ๒, ๓, ๔, ๖, ๘
๓.๒	การหลีกเลี่ยงการพูดส่อเสียด	๕	๑, ๓, ๔, ๕, ๙
๓.๓	การหลีกเลี่ยงการพูดให้ร้ายและเคารพผู้อื่นสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี	๕	๔, ๕, ๖, ๘, ๑๐
๓.๔	การรักษาความเป็นกลางในคำพูดทำให้การ สนับสนุนจากประชาชนเพิ่มขึ้น	๔	๓, ๔, ๙, ๑๐

๔.๓.๓ ด้านพรสุวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านพรสุวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ) ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะต้องสื่อสารด้วยการพูดแต่เรื่องที่เป็นจริง ไม่สื่อสารเพื่อให้เกิดความขัดแย้ง สื่อสารในเรื่องที่เป็นจริง ใช้อำนาจสื่อสารตามหลักวจีสุจริต ๔^{๒๑}

๒) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องเว้นจากการพูดคำหยาบ เพราะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นคือตัวแทนที่ประชาชนให้ความเคารพในฐานะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น^{๒๒}

๓) การเป็นผู้นำไม่ควรพูดจาหยาบคาย เพราะจะทำให้ประชาชนไม่อยากพูดคุยกับทางผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น และไม่เคารพนับถือ^{๒๓}

๔) การเป็นผู้นำเว้นจากการพูดคำหยาบเพราะถือว่าผู้นำคนนั้นเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนและสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้^{๒๔}

๕) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรพูดแต่สิ่งที่ดีพูดให้ประชาชนทำแต่ความดีและทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ เพื่อช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น^{๒๕}

^{๒๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

๖) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเว้นจากการพูดคำหยาบ เพราะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น คือ ตัวแทนของประชาชนทุกท่าน การพูดคำหยาบจะให้ประชาชนไม่เคารพนับถือและหน่วยงานที่ติดต่อกับงานด้วยไม่เคารพ^{๒๖}

๗) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเน้นจากการพูดคำหยาบจะทำให้ประชาชนรักและเคารพผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชน^{๒๗}

๘) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรใช้วาจาที่สุภาพและแสดงความเคารพต่อทุกคนในชุมชน การเว้นจากการพูดคำหยาบจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและน่าอยู่ในชุมชน และยังทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเมตตาและพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของพวกเข^{๒๘}

๙) การเว้นจากการพูดคำหยาบของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการใช้ภาษาที่สุภาพจะสร้างความประทับใจและความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ผู้นำที่ใช้ภาษาที่สุภาพจะสามารถสร้างความร่วมมือและความไว้วางใจในชุมชนได้มากขึ้น^{๒๙}

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเน้นการใช้วาจาที่สุภาพและสร้างสรรค์ การเว้นจากการพูดคำหยาบจะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปในทิศทางที่ดีและสร้างความเคารพในตัวผู้นำ ประชาชนจะรู้สึกว่าคุณน่าเชื่อถือและเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตัว^{๓๐}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นด้านผรุสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ) ออกเป็น ๔ ประเด็นหลักได้ดังนี้ ๑) การใช้ภาษาที่สุภาพ ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องใช้ภาษาที่สุภาพเพื่อสร้างความเคารพและความประทับใจให้กับประชาชน ๒) การเป็นแบบอย่างที่ดี การหลีกเลี่ยงการพูดคำหยาบช่วยให้ผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดี และช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรในชุมชน ๓) ผลกระทบต่อภาพลักษณ์ การพูดคำหยาบอาจส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของผู้นำและลดความนับถือจากประชาชน และ ๔) การสร้างความร่วมมือ การใช้วาจาสุภาพช่วยสร้างความร่วมมือและความไว้วางใจในชุมชน

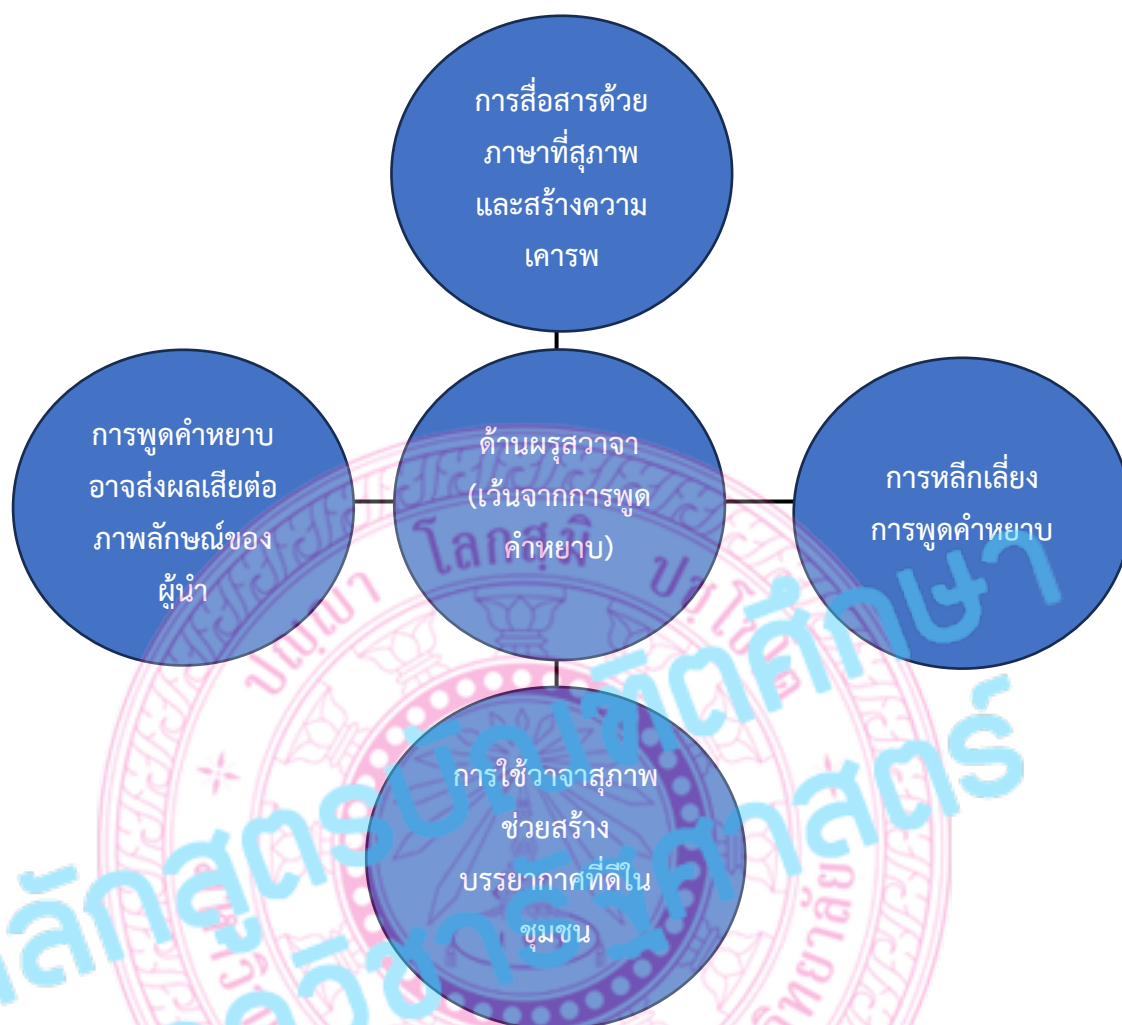
^{๒๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๒๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๓ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านพรสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๑๘ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านผรุสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๔	ด้านผรุสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)		
๔.๑	การสื่อสารด้วยภาษาที่สุภาพและสร้างความเคารพ	๖	๑, ๒, ๓, ๕, ๖, ๙
๔.๒	การหลีกเลี่ยงการพูดคำหยาบเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชน	๕	๒, ๔, ๖, ๗, ๘
๔.๓	การใช้อาสาสุภาพช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชุมชน	๔	๕, ๘, ๙, ๑๐
๔.๔	การพูดคำหยาบอาจส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของผู้นำ	๓	๓, ๔, ๖

๔.๓.๔ ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ)

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ) ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ผู้นำทางการเมืองจะต้องสื่อสารด้วยหลักต่าง ๆ ไม่เป็นผู้ที่พูดเพ้อเจ้อเลื่อนลอย พูดแต่เรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมเป็นตั้ง^{๓๑}

๒) ผู้นำทางการเมืองไม่ควรที่จะพูดเพ้อเจ้ออย่างเด็ดขาด เพราะการพูดเพ้อเจ้อคือการพูดไปเรื่อยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และประชาชน^{๓๒}

๓) ผู้นำทางการเมืองไม่ควรที่จะพูดเพ้อเจ้อหรือพูดสิ่งที่เป็นไปไม่ได้กับประชาชนโดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้ในการพูดคุยในโอกาสหน้าประชาชนจะไม่เชื่อในสิ่งที่ผู้นำพูดอีก^{๓๓}

๔) ผู้นำทางการเมืองไม่ควรพูดเพ้อเจ้อ เพราะเป็นการวาดฝันให้กับประชาชน และเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้กับประชาชนในชุมชน^{๓๔}

๕) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรพูดสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนไม่พูดสิ่งที่ไม่ได้ไม่พูดมากจนเกินไป เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน^{๓๕}

๖) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อคือจะไม่พูดไปเรื่อยไม่วาดฝันให้กับประชาชนเพราะว่ามันไม่เกิดเกิดขึ้นจริงและจะทำให้ประชาชนไม่เชื่อถือนำคำพูดของผู้นำ^{๓๖}

^{๓๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

๓) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเว้นจากการพูดเพื่อเจ้าที่มีต่อประชาชนคือผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะไม่พูดในสิ่งที่มันเป็นไปได้และไม่वादฝันให้กับประชาชน^{๓๗}

๔) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเน้นการสื่อสารที่เป็นจริงและมีความหมาย การพูดเพื่อเจ้าจะทำให้ประชาชนเสียเวลาและไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ การสื่อสารที่ตรงประเด็นและมีข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยให้ประชาชนเชื่อถือและมั่นใจในความสามารถของผู้นำ^{๓๘}

๕) การเว้นจากการพูดเพื่อเจ้าของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการพูดที่มีสาระและมีเป้าหมายจะช่วยให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์และการดำเนินงานของผู้นำได้ชัดเจนขึ้น ผู้นำที่พูดในสิ่งที่จริงและทำได้จะสร้างความไว้วางใจและความเคารพในชุมชน^{๓๙}

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรหลีกเลี่ยงการพูดเพื่อเจ้าและมุ่งเน้นการพูดที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ การพูดเพื่อเจ้าจะทำให้ประชาชนไม่เชื่อถือและอาจสูญเสียความมั่นใจในผู้นำ ผู้นำที่สื่อสารอย่างตรงไปตรงมาและมีความเป็นจริงจะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือจากประชาชน^{๔๐}

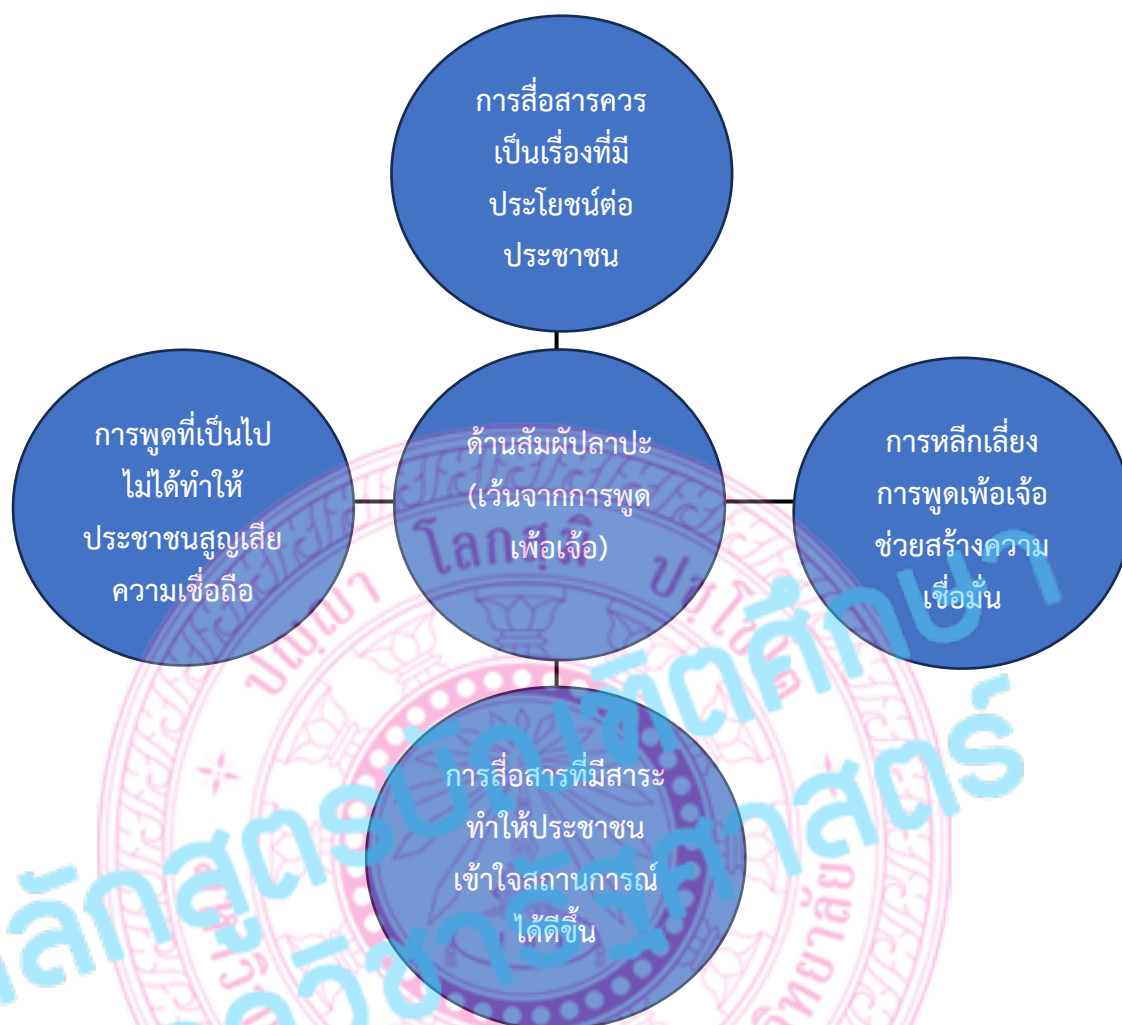
สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อเจ้า) ออกเป็น ๔ ประเด็นหลักได้ดังนี้ ๑) การสื่อสารที่มีประโยชน์ ผู้นำควรสื่อสารด้วยข้อมูลที่ เป็นประโยชน์และมีความหมาย ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ๒) ความเชื่อมั่นในผู้นำ การหลีกเลี่ยงการพูดเพื่อเจ้าช่วยสร้างความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ ๓) การเข้าใจสถานการณ์ การสื่อสารที่มี สาระช่วยให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์และการดำเนินงานได้ชัดเจนขึ้น และ ๔) ผลกระทบต่อความ เชื่อถือ การพูดในสิ่งที่ไม่เป็นจริงอาจทำให้ประชาชนสูญเสียความเชื่อถือในคำพูดของผู้นำ

^{๓๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๓๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๔ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อใจ)

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๑๙ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อเจ้อ)

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๕	ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพื่อเจ้อ)		
๕.๑	การสื่อสารด้วยภาษาที่สุภาพและสร้างความเคารพ	๕	๑, ๕, ๘, ๙, ๑๐
๕.๒	การหลีกเลี่ยงการพูดคำหยาบเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชน	๕	๒, ๔, ๖, ๘, ๙
๕.๓	การใช้อาสาสุภาพช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชุมชน	๔	๓, ๖, ๙, ๑๐
๕.๔	การพูดคำหยาบอาจส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของผู้นำ	๔	๓, ๔, ๗, ๑๐

ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

จากผลสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ดังนี้

๔.๓.๕ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์ พบว่า

๑) ผู้นำทางการเมืองจะต้องมีการสื่อสารทางการเมืองให้กับประชาชนในเรื่องของ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ในท้องถิ่น ให้ประชาชนได้ทราบอย่างชัดเจน และความสำคัญของท้องถิ่นว่าจะส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ต่อประชาชนอย่างไร^{๔๑}

๒) การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนเป็นเรื่องที่ดี เพราะทำให้ประชาชนได้รับรู้ความเคลื่อนไหว ข่าวสารต่าง ๆ และเป็นแนวทางที่ได้รับข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะต้องมีใจรักในการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้เกิดผลดีต่อท้องถิ่น^{๔๒}

๓) การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนเป็นเรื่องที่ดี เพราะทำให้เกิดความใกล้ชิดกัน และเมื่อมีข่าวสารต่าง ๆ มา การแจ้งต่อประชาชนก็เป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย และสามารถรับทราบปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในท้องถิ่น^{๔๓}

^{๔๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

๔) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเมื่อได้รับข่าวสารต่าง ๆ มาจากหน่วยงานรัฐแล้ว เพื่อให้มีการเผยแพร่ข่าวสารจึงควรรีบแจ้งให้กับประชาชนอย่างรวดเร็วและถูกต้องเพราะประชาชนประชาชนจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร^{๔๔}

๕) ผู้นำท้องถิ่นที่มีความสามารถสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีและเชื่อมั่นกับประชาชนได้ผ่านการร่วมมือและช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ชาวบ้านรู้สึกถึงความเป็นครอบครัวและเกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชน^{๔๕}

๖) การลงพื้นที่ช่วยให้ผู้นำเข้าใจปัญหาจริงของประชาชนและสามารถแก้ไขได้ตรงจุด การพบปะและพูดคุยกับประชาชนทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีความแม่นยำและการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและทำให้ประชาชนเห็นว่าปัญหาของพวกเขาถูกให้ความสำคัญและได้รับการจัดการอย่างจริงจัง^{๔๖}

๗) ผู้นำท้องถิ่นที่ดีไม่เพียงช่วยเหลือประชาชน แต่ยังแจ้งข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ การทำให้ประชาชนรู้สึกถึงความใกล้ชิดและความเอื้ออาทร เสริมสร้างความรู้สึกเป็นครอบครัวและความเชื่อมั่นในผู้นำ^{๔๗}

๘) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องมีความเป็นกันเองและสามารถสื่อสารกับประชาชนได้อย่างเปิดเผยและซื่อสัตย์ การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ประชาชนมีความไว้วางใจในผู้นำและพร้อมที่จะสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น^{๔๘}

๙) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีการวางแผนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อกระจายข่าวสารที่สำคัญและการประชุมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์^{๔๙}

๑๐) การสื่อสารของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องคำนึงถึงความหลากหลายของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และการให้ความสำคัญกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน^{๕๐}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนได้ดังนี้ ๑) การให้ข้อมูลด้านสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ผู้นำท้องถิ่นต้องมีการสื่อสารเรื่องสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชน รวมถึงกิจกรรมทางการเมืองในท้องถิ่นอย่างชัดเจน เพื่อให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของท้องถิ่นและผลกระทบที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ ๒) การสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประชาชน การสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นควรเป็นไปเพื่อสร้างความใกล้ชิดและความไว้วางใจ ทำให้การแจ้งข่าวสารและรับฟังปัญหาต่าง ๆ เป็นไปได้ง่ายขึ้น รวมถึงการช่วยเหลือในกิจกรรมชุมชนซึ่งทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยและสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ๓) ความรวดเร็วและแม่นยำในการสื่อสาร เมื่อผู้นำได้รับข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ จะต้องเผยแพร่ให้กับประชาชนอย่างรวดเร็วและถูกต้อง เพื่อให้

^{๔๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๕๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

ประชาชนได้รับข้อมูลทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ควรมีการวางแผนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ และ ๔) การคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นธรรม ผู้นำควรคำนึงถึงความหลากหลายของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และการฟังความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๔.๕ การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๒๐ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๑	การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน		
๑.๑	การสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประชาชน	๕	๓, ๕, ๖, ๗, ๘
๑.๒	ความรวดเร็วและแม่นยำในการสื่อสาร	๔	๒, ๔, ๘, ๙
๑.๓	การให้ข้อมูลด้านสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค	๑	๑
๑.๔	การคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นธรรม	๑	๑๐

๔.๓.๖ ด้านผู้ส่งสาร

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้ส่งสาร ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นในฐานะผู้ส่งสาร จะต้องส่งสารด้วยเนื้อหาที่เป็นจริง มีความชัดเจนตรงไปตรงมา ไม่ใช่คำกำกวมและไม่ใช้คำพูดที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ต้องสื่อสารเฉพาะเรื่องที่เป็นจริง ชัดเจน มีหลักการ และมีประโยชน์ต่อประชาชน^{๔๑}

๒) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น คือบุคคลที่ประชาชนเลือกมาเป็นตัวแทนของชุมชน เพื่อที่จะนำมาพัฒนาชุมชน มาสื่อสารข่าวสารต่าง ๆ ประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อการพัฒนาชุมชน^{๔๒}

๓) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นมีหน้าที่แจ้งข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนในท้องที่รับรู้ และต้องแจ้งอย่างถูกต้องและรวดเร็ว^{๔๓}

๔) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นคือบุคคลที่ประชาชนเลือกขึ้นมาให้เป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อที่จะมาพัฒนาพัฒนาชุมชนแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากให้กับประชาชนได้รับรู้รับทราบและช่วยกันนำมาพัฒนาชุมชนชุมชนให้ดียิ่งขึ้น^{๔๔}

๕) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเมื่อได้รับข่าวสารจากหน่วยงานราชการแล้วมีหน้าที่ส่งให้กับประชาชนได้รับรับทราบโดยทั่วกันในทุก ๆ เรื่องที่ได้รับทราบมา^{๔๕}

^{๔๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๔๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

๖) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นคือคนที่ประชาชนเลือกขึ้นมาเป็นตัวเป็นตัวแทนเพื่อที่จะนำมาพัฒนาชุมชนเมื่อผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นได้รับข่าวสารต่าง ๆ จากหน่วยงานรัฐแล้วต้องนำมาส่งสารให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างถูกต้องและรวดเร็ว^{๕๖}

๗) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นคือคนที่ประชาชนเลือกเข้ามาเป็นตัวแทนของชุมชน เพื่อที่จะรับฟังข่าวสารต่าง ๆ จากประชาชนคอยช่วยเหลือประชาชนแล้วนำมาพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ กับประชาชนมากที่สุด^{๕๗}

๘) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องมีความโปร่งใสในการสื่อสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนรับรู้ถึงข้อมูลและนโยบายต่าง ๆ ที่สำคัญ และสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นได้ นอกจากนี้ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญ ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน^{๕๘}

๙) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสื่อสาร เช่น โซเชียลมีเดีย เพื่อให้ข่าวสารถึงมือประชาชนได้รวดเร็วและทั่วถึงมากขึ้น นอกจากนี้ควรจัดการประชุมหรือสัมมนาเป็นระยะ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและนำไปปรับปรุงการบริหารงาน^{๕๙}

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีการสร้างเครือข่ายกับผู้นำชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้การสื่อสารและการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำเพื่อติดตามผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องของการพัฒนาชุมชน^{๖๐}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้ส่งสาร เมื่อผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องมีความชัดเจนและโปร่งใสในการสื่อสาร เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและมีประโยชน์ โดยต้องสื่อสารเนื้อหาที่เป็นจริงและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง โดยควรแจ้งข่าวสารอย่างรวดเร็วและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

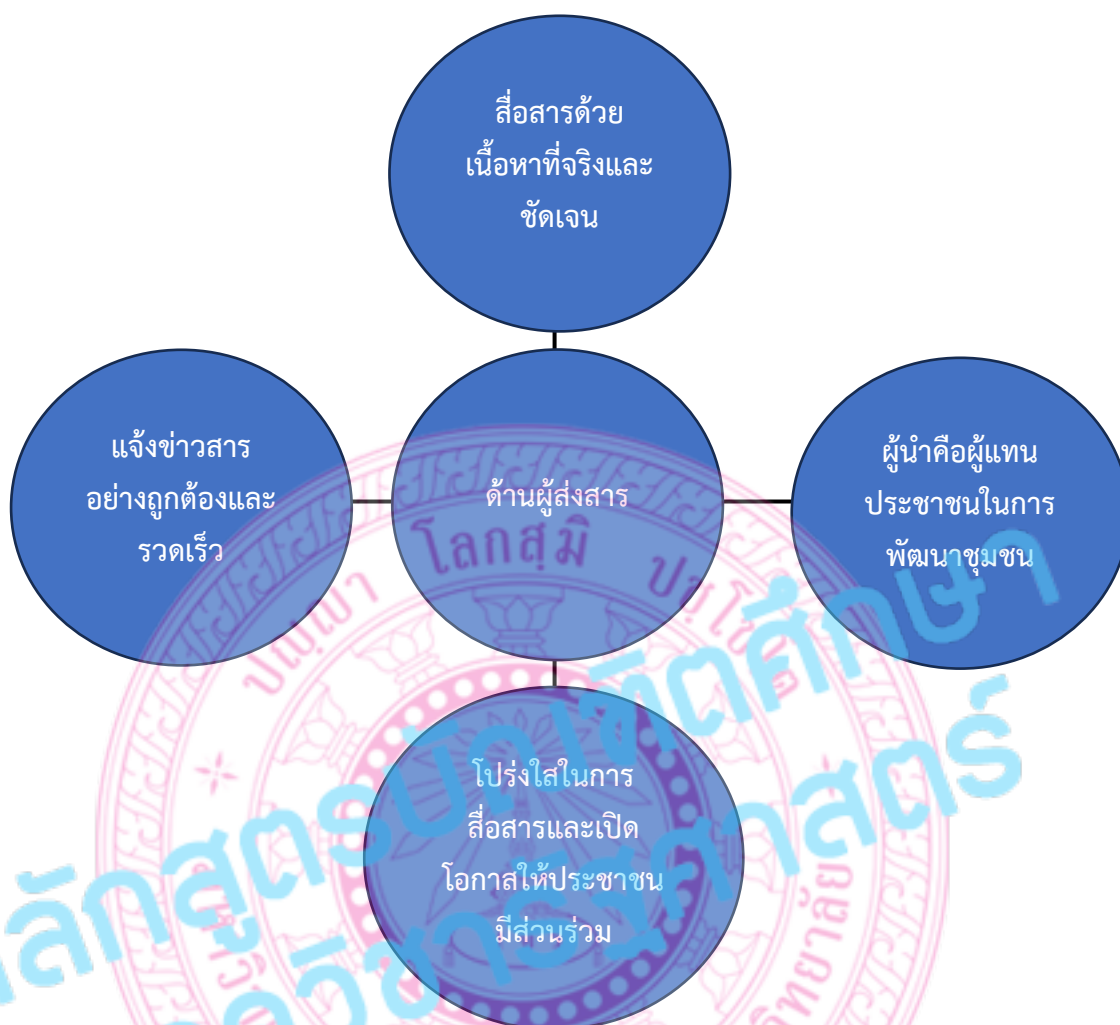
^{๕๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๕๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๕๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๕๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๖ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ
ทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้สื่อสาร
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านผู้ส่งสาร

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๖	ด้านผู้ส่งสาร		
๖.๑	ผู้นำคือผู้แทนประชาชนในการพัฒนาชุมชน	๔	๓, ๕, ๖, ๗
๖.๒	โปร่งใสในการสื่อสารและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๓	๘, ๙, ๑๐
๖.๓	ผู้นำคือผู้แทนประชาชนในการพัฒนาชุมชน	๒	๒, ๔
๖.๔	สื่อสารด้วยเนื้อหาที่จริงและชัดเจน	๑	๑

๔.๓.๗ ด้านสาร

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านสาร ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไรจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะต้องใช้เนื้อหาของสารที่มุ่งแต่ประโยชน์ มีความชัดเจนชัดเจนในเนื้อหาที่ทำให้ประชาชนฟังแล้วมีความเข้าใจในเนื้อหาของสาร^{๖๑}

๒) การรับสารจากประชาชนเพื่อนำไปปรับปรุงเสนอแนะ และหาแนวทางแก้ไข เป็นสิ่งที่ผู้นำควรทำ และติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาบอกกล่าวแก่ประชาชนให้รับทราบ^{๖๒}

๓) เมื่อผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นได้รับการแจ้งข่าวสารและปัญหาต่าง ๆ จากประชาชนแล้วควรเร่งตรวจสอบและแก้ไข หลังจากนั้นควรแจ้งประชาชนด้วยว่าได้ปฏิบัติงานถึงขั้นตอนใดแล้ว^{๖๓}

๔) ผู้นำชุมชนเมื่อได้รับข่าวสารต่าง ๆ มาจากภาครัฐแล้วควรรับนำมาแจ้งให้กับประชาชนและนำข่าวสารมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประโยชน์กับประชาชนให้เร็วที่สุดและแจ้งให้ประชาชนรับทราบในกระบวนการทำงานปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ^{๖๔}

๕) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นมีหน้าที่ทำให้ประชาชนรับทราบทุกข่าวสารที่ส่วนราชการได้ส่งมาให้แก่ตนและนำมาแจ้งกับประชาชน^{๖๕}

๖) การรับสารจากประชาชนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเป็นสิ่งที่ผู้นำท้องถิ่นควรควรทำและติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาแจ้งให้กับประชาชนทราบ^{๖๖}

^{๖๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

๓) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเมื่อได้รับข่าวสารจากประชาชนแล้วควรนำไปปรับปรุงแก้ไข สิ่ง
ที่ผู้นำท้องถิ่นนั้นควรจะมีคือเชื่อถือได้เมื่อได้รับข่าวสารแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วก็ควรจะมีการแจ้ง
ให้กับประชาชนรับรู้ว่าปฏิบัติงานไปถึงขั้นตอนไหนแล้วบ้าง^{๖๗}

๔) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรสื่อสารในเชิงรุกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน โดย
ควรนำเสนอข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีการอ้างอิงจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ อีกทั้งควรจัดการ
ประชุมหรือพบปะกับประชาชนเป็นระยะเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตอบข้อสงสัยต่าง ๆ^{๖๘}

๕) การสื่อสารของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเน้นไปที่ความโปร่งใสและเปิดเผย โดยควรให้
ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ รวมทั้งมีการจัดทำรายงานหรือสรุปผลการ
ดำเนินงานให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว^{๖๙}

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีการใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น การใช้โซเชียล
มีเดีย วิทยูท้องถิ่น หรือการจัดเวทีพบปะกับประชาชน เพื่อให้ข่าวสารเข้าถึงประชาชนทุก
กลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างจริงจังและนำไปพิจารณาใน
การปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น^{๗๐}

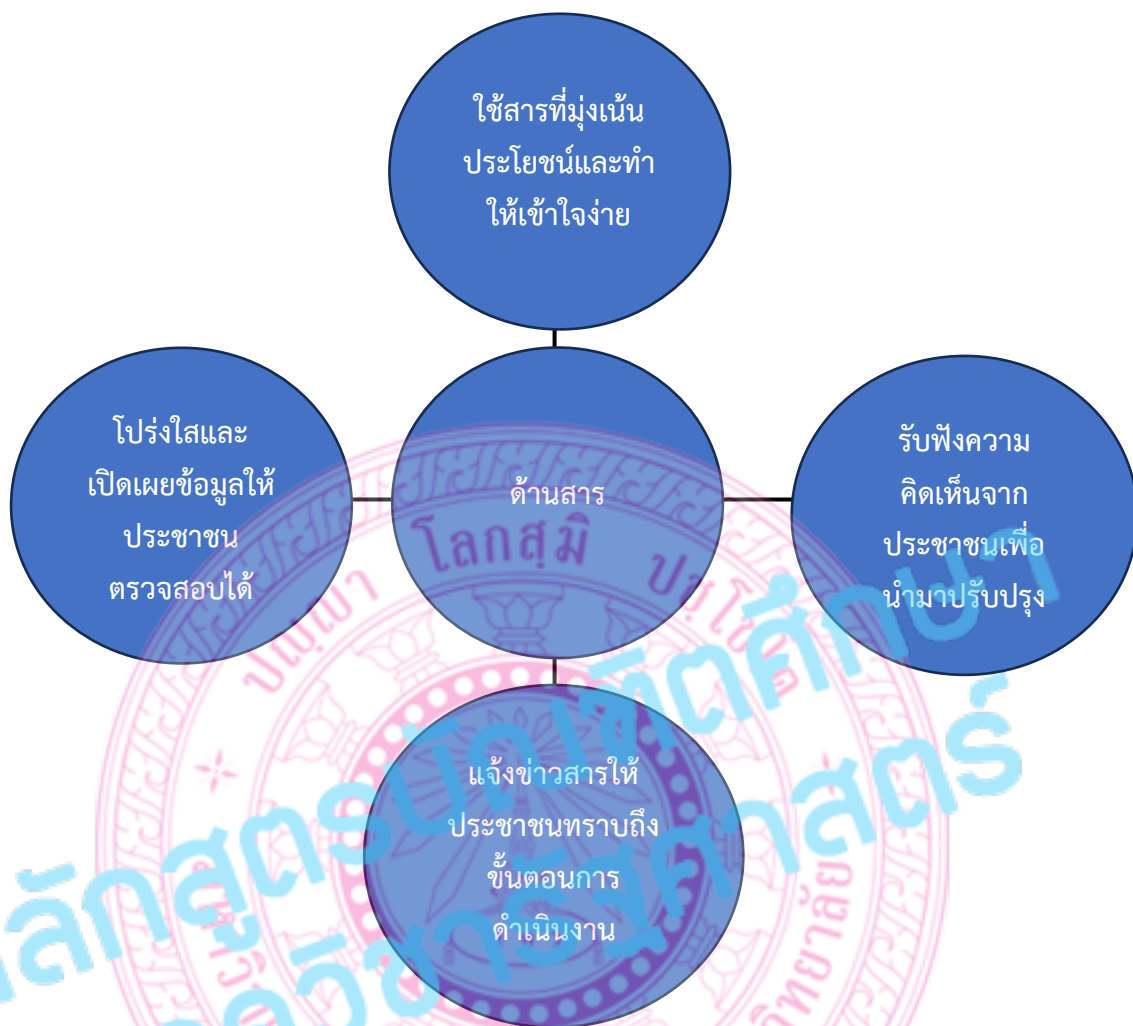
สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านสาร ในการสื่อสารต้อง
เน้นที่สารที่มีประโยชน์และเข้าใจง่าย ผู้นำต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนเพื่อ
นำมาปรับปรุงการทำงาน และแจ้งข่าวสารอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความโปร่งใสใน
กระบวนการทำงาน

^{๖๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๖๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๗ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ
ทางการเมืองท้องถิ่นด้านสาร
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๒๒ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านสาร

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๗	ด้านสาร		
๗.๑	ผู้นำคือผู้แทนประชาชนในการพัฒนาชุมชน	๕	๓, ๕, ๖, ๗, ๘
๗.๒	ผู้นำคือผู้แทนประชาชนในการพัฒนาชุมชน	๒	๒, ๓
๗.๓	โปร่งใสในการสื่อสารและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๒	๙, ๑๐
๗.๔	สื่อสารด้วยเนื้อหาที่จริงและชัดเจน	๑	๑

๔.๓.๘ ด้านช่องทาง

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านช่องทาง ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเลือกใช้ช่องทางของสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละท้องถิ่น เรื่องนี้ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะต้องเลือกพิจารณาว่าช่องทางของสารรูปแบบใดเหมาะสมแก่ประชาชนที่สุด^{๗๑}

๒) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีการเลือกใช้ช่องทางที่ในปัจจุบันมีอย่างหลากหลายช่องทาง ถ้าหากมีการพัฒนาช่องทางการสื่อสารให้มีการเข้าถึงประชาชนได้อย่างง่ายและถูกต้องชัดเจน ก็จะเป็นเรื่องที่ดีแก่ทั้งผู้นำทางการเมืองและประชาชน^{๗๒}

๓) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรจะพัฒนาการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากประชาชนให้มีการแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ได้หลากหลายช่องทางเพื่อที่จะเข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว^{๗๓}

๔) ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้มีให้เลือกหลากหลายช่องทางที่จะแจ้งให้ประชาชนรับรู้ ถ้าได้รับการพัฒนาไปเรื่อยเรื่อยก็จะทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น^{๗๔}

๕) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรแจ้งข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับรับทราบอย่างหลากหลายช่องทาง เพื่อให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารได้อย่างทั่วถึง^{๗๕}

^{๗๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

๖) ช่องทางข่าวสารที่ได้รับที่มีต่อประชาชนในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทางที่สามารถรับส่งข่าวสารได้ถ้าหากมีการพัฒนาไปเรื่อยเรื่อยก็จะส่งผลดีให้กับประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก^{๗๖}

๗) ในปัจจุบันการแจ้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มีหลากหลายช่องทางหากผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นมีการพัฒนาไปเรื่อยเรื่อยก็จะเป็นแนวทางที่ดี^{๗๗}

๘) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรใช้สื่อที่หลากหลายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ในการสื่อสารกับประชาชน โดยเฉพาะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ และการประชุมพบปะกันเป็นระยะสำหรับกลุ่มคนที่ไม่ใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย^{๗๘}

๙) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารในชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา อีกทั้งควรมีการใช้แอปพลิเคชันสำหรับการสื่อสารในกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวสารได้รวดเร็วทันเวลา^{๗๙}

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเน้นการสื่อสารแบบสองทาง โดยเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถส่งความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะกลับมายังผู้นำได้อย่างง่ายดาย เช่น ผ่านเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย^{๘๐}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านสาร ในการสื่อสารต้องเน้นที่สารที่มีประโยชน์และเข้าใจง่าย ผู้นำต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนเพื่อนำมาปรับปรุงการทำงาน และแจ้งข่าวสารอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความโปร่งใสในกระบวนการทำงาน

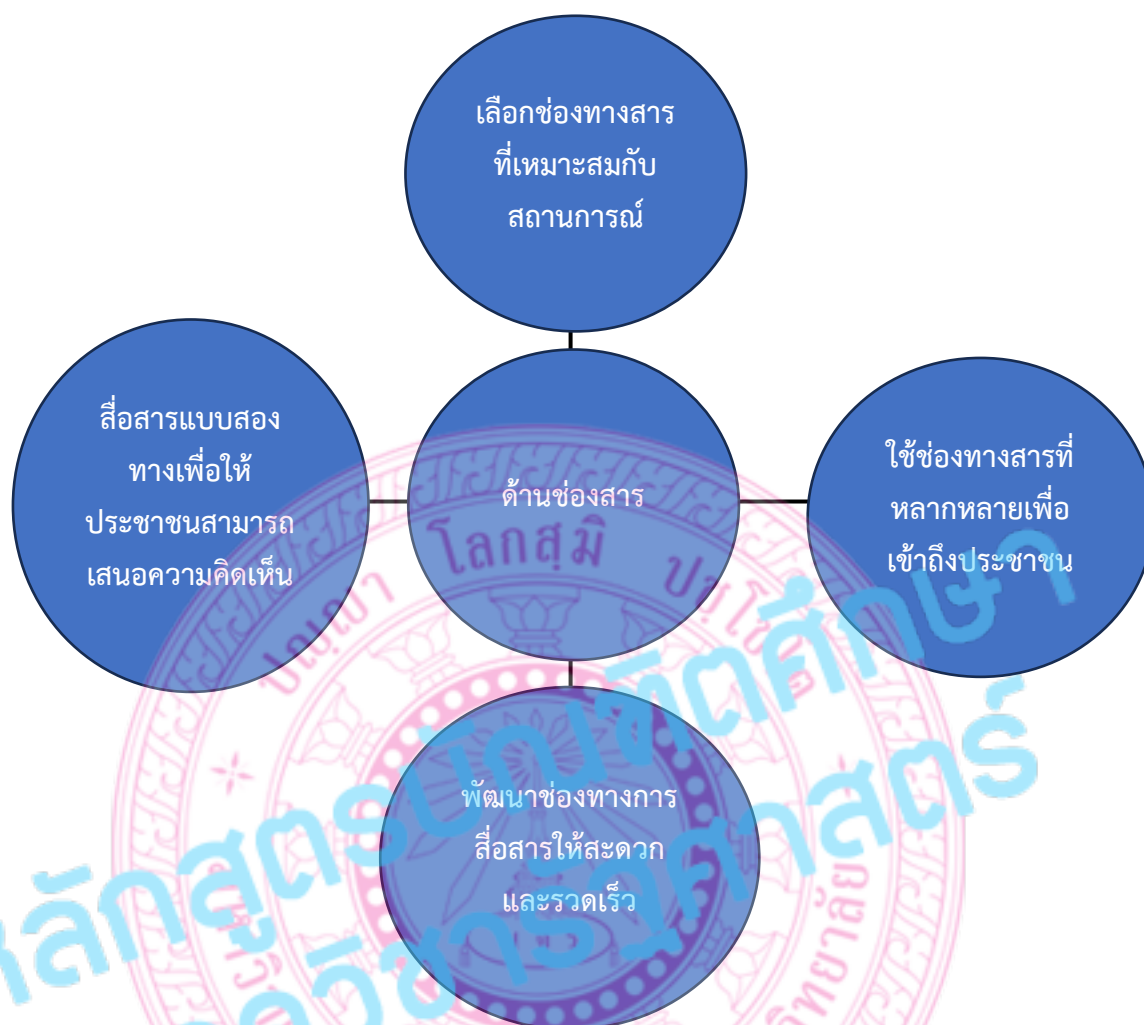
^{๗๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๗๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๘ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ
ทางการเมืองท้องถิ่นด้านช่องทาง
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๒๓ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านช่องทาง

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๘	ด้านช่องทาง		
๘.๑	ใช้ช่องทางสารที่หลากหลายเพื่อเข้าถึงประชาชน	๕	๓, ๔, ๕, ๖, ๗
๘.๒	เลือกช่องทางสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์	๒	๑, ๒
๘.๓	พัฒนาช่องทางการสื่อสารให้สะดวกและรวดเร็ว	๒	๘, ๙
๘.๔	สื่อสารแบบสองทางเพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอความคิดเห็น	๒	๑๐

๔.๓.๙ ด้านผู้รับสาร

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้รับสาร ที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร จากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) เมื่อประชาชนเป็นผู้รับสารจะต้องมีปฏิกิริยาตอบสนองเมื่อได้รับสารเกิดการติดตามอยากรู้อยากเห็นในเรื่องของกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น ดังนั้น ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะต้องใช้คำพูดที่เข้าใจง่าย และเลือกคำพูดให้เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่น^{๘๑}

๒) เมื่อผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นได้รับสารมา ก็ควรนำสารที่ได้รับมาสื่อสารให้ตรงกับที่ได้รับมา เพราะหากพูดผิดหรือพูดไม่ครบความหมายที่ได้รับมาก็จะเปลี่ยนแปลงไป^{๘๒}

๓) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเมื่อได้รับข่าวสารต่าง ๆ มาจากหน่วยงานอื่น ๆ แล้วควรแจ้งให้ประชาชนรับทราบอย่างรวดเร็วและครบถ้วนโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารและแจ้งข่าวสารไม่ครบถ้วนเพราะอาจจะทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารที่เป็นเท็จได้^{๘๓}

๔) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเมื่อได้รับข่าวสารต่าง ๆ มาควรนำมาสื่อสารให้ตรงกับข่าวสารที่ได้รับมาเพราะถ้าแจ้งข้อมูลข่าวสารแบบผิด ๆ ก็อาจจะทำให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและประชาชนได้^{๘๔}

๕) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นมีหน้าที่แจ้งข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับสิ่งที่ประชาชนยังไม่วู้ และทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น^{๘๕}

^{๘๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑, วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒, วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓, วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔, วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕, วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

๖) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารจากประชาชนแล้วควรรีบแจ้งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและแจ้งให้กับประชาชนรู้เป็นระยะว่าข้อมูลที่ประชาชนแจ้งไปนั้นได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร^{๘๖}

๗) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่ดีเมื่อได้รับข่าวสารมาแล้วควรจะนำมาสื่อสารให้ตรงกับข่าวสารที่ได้รับมาไม่ควรแต่งเติมให้เกิดความเข้าใจผิด เพราะบางครั้งหากพูดไม่ตรงกับข้อมูลที่ได้รับมาอาจเกิดความเสียหายได้^{๘๗}

๘) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน และควรมีการตอบสนองที่ชัดเจนและทันเวลา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความร่วมมือจากประชาชนในการพัฒนาชุมชน^{๘๘}

๙) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรจัดการอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการรับข่าวสาร รวมถึงวิธีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้ประชาชนสามารถรับสารได้อย่างมีวิจารณญาณ^{๘๙}

๑๐) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรมีการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติ เช่น การพบปะประชาชนในชุมชน หรือการจัดเวทีสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับทราบข่าวสารอย่างเป็นทางการและครบถ้วน^{๙๐}

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้รับสาร เมื่อประชาชนเป็นผู้รับสาร พวกเขาควรมีปฏิกิริยาตอบสนองที่เหมาะสม ผู้นำต้องสื่อสารข่าวสารอย่างครบถ้วนและถูกต้อง และให้ความสำคัญกับความคิดเห็นจากประชาชน การจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน

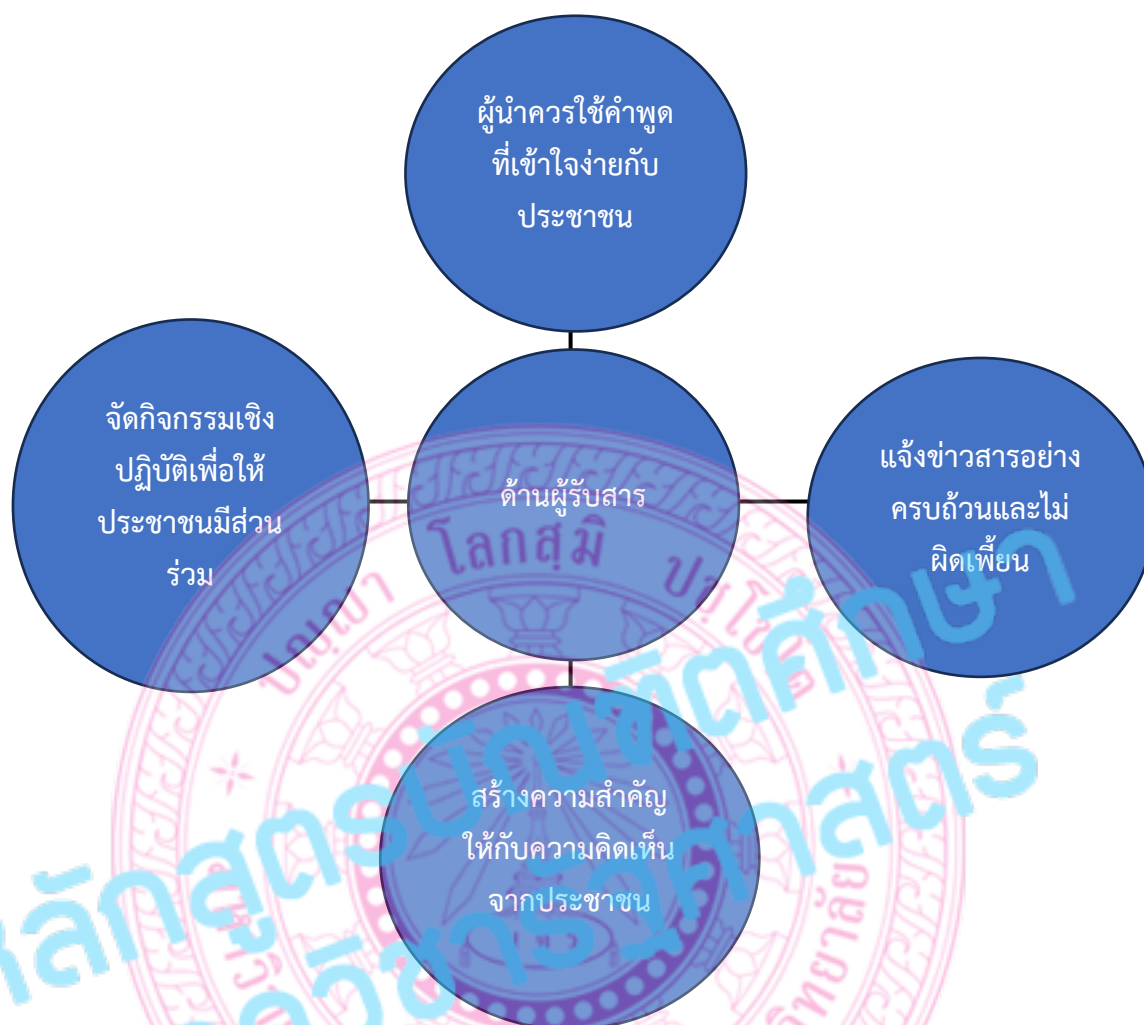
^{๘๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗, วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘, วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๘๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙, วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

^{๙๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐, วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

แผนภาพที่ ๔.๙ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นด้านผู้รับสาร

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

ตารางที่ ๔.๒๔ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น ด้านผู้รับสาร

ที่	สรุปประเด็น	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่	รูปหรือคนที่
๙	ด้านผู้รับสาร		
๙.๑	แจ้งข่าวสารอย่างครบถ้วนและไม่ผิดเพี้ยน	๔	๓, ๔, ๕, ๖
๙.๒	สร้างความสำคัญให้กับความคิดเห็นจากประชาชน	๓	๗, ๘, ๙
๙.๓	ผู้นำควรใช้คำพูดที่เข้าใจง่ายกับประชาชน	๒	๑, ๒
๙.๔	จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๒	๒, ๑๐

๔.๔ องค์ความรู้

๔.๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์หลักทฤษฎีสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมืองจังหวัดพิจิตร” ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้จากสอบถามและจากการสัมภาษณ์ สามารถนำมาสรุปเพื่อไปใช้ประโยชน์ได้จริง ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังแผนภาพต่อไปนี้

หลักจริยธรรม	การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมือง ท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน
๑. การเว้นจากการพูดเท็จ ๑) ความโปร่งใสและความจริงใจในการสื่อสาร ๒) การหลีกเลี่ยงการพูดเท็จและการให้ร้ายผู้อื่น ๓) การทำตามคำมั่นสัญญา ๔) การสื่อสารที่ถูกต้องและแม่นยำ ๒. การเว้นจากการพูดส่อเสียด ๑) การสื่อสารด้วยความสุจริตและจริงใจเพื่อสร้างความไว้วางใจ ๒) การหลีกเลี่ยงการพูดส่อเสียดช่วยให้เกิดความเคารพจากประชาชน ๓) การรักษาความเป็นกลางในคำพูด ๔) การหลีกเลี่ยงการพูดให้ร้ายและเคารพผู้อื่นสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ๓. การเว้นจากการพูดคำหยาบ ๑) การสื่อสารด้วยภาษาที่สุภาพและสร้างความเคารพ ๒) การหลีกเลี่ยงการพูดคำหยาบเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชน ๓) การใช้วาจาสุภาพช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชุมชน ๔) การพูดคำหยาบอาจส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของผู้นำ ๔. การเว้นจากการพูดเพื่อเจ้อ ๑) การสื่อสารควรเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อประชาชน ๒) การหลีกเลี่ยงการพูดเพื่อเจ้อช่วยสร้างความเชื่อมั่น ๓) การสื่อสารที่มีสาระทำให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์ได้ดีขึ้น ๔) การพูดที่เป็นไปไม่ได้ทำให้ประชาชนสูญเสียความเชื่อถือ	๑. ด้านผู้ส่งสาร ๑) สื่อสารด้วยเนื้อหาที่จริงและชัดเจน ๒) ผู้นำคือผู้แทนประชาชนในการพัฒนาชุมชน ๓) แจ้งข่าวสารอย่างถูกต้องและรวดเร็ว ๔) โปร่งใสในการสื่อสารและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ๒. ด้านสาร ๑) ใช้สารที่มุ่งเน้นประโยชน์และทำให้เข้าใจง่าย ๒) รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเพื่อนำมาปรับปรุง ๓) แจ้งข่าวสารให้ประชาชนทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงาน ๔) โปร่งใสและเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนตรวจสอบได้ ๓. ด้านช่องสาร ๑) เลือกช่องทางสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ๒) ใช้ช่องทางสารที่หลากหลายเพื่อเข้าถึงประชาชน ๓) พัฒนาช่องทางการสื่อสารให้สะดวกและรวดเร็ว ๔) สื่อสารแบบสองทางเพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอความคิดเห็น ๔. ด้านผู้รับสาร ๑) ผู้นำควรใช้คำพูดที่เข้าใจง่ายกับประชาชน ๒) แจ้งข่าวสารอย่างครบถ้วนและไม่ผิดเพี้ยน ๓) สร้างความสำคัญให้กับความคิดเห็นจากประชาชน ๔) จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม

แผนภาพที่ ๔.๑๐ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

จากการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักจิตสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” อธิบายได้ว่า การประยุกต์หลักจิตสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งสามารถพัฒนาได้ ๒ ประเด็น คือ การประยุกต์หลักจิตสุจริตธรรม และหลักการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่น อธิบายได้ ดังนี้

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชน

การสื่อสารของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรเน้นให้ประชาชนทราบถึงสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และกิจกรรมทางการเมืองในท้องถิ่นอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีเพราะช่วยให้ประชาชนรับรู้ความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ปัจจุบัน รวมถึงสร้างความใกล้ชิดกับประชาชน ทำให้ผู้นำรับทราบปัญหาต่าง ๆ การแจ้งข่าวสารจากหน่วยงานรัฐต้องรวดเร็วและถูกต้อง ผู้นำควรลงพื้นที่ประจำเพื่อแก้ไขปัญหาและทำงานอย่างตรงไปตรงมา พร้อมทั้งช่วยเหลือชาวบ้านและประชาชน สร้างความเป็นพี่น้อง การวางแผนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเช่นการใช้สื่อออนไลน์และจัดประชุมชุมชนสำคัญ และต้องคำนึงถึงความหลากหลายของประชาชนโดยใช้ภาษาที่เหมาะสมและให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของพวกเขา

ด้านมุสวาท (เว้นจากการพูดเท็จ)

ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องไม่เสแสร้งและสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งการเว้นจากการพูดเท็จทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลด้วยความสัตย์จริงและลดความขัดแย้ง ประชาชนจะชื่นชอบผู้นำที่พูดความจริงเพราะข้อมูลข่าวสารจะถูกต้องและน่าเชื่อถือ การพูดความจริงทำให้ประชาชนเห็นว่าผู้นำมีความจริงใจ สามารถพูดคุยปัญหาต่าง ๆ กับผู้นำได้ และจะเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของผู้นำ

ด้านปัสถาวาจา (เว้นจากการพูดส่อเสียด)

ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรสื่อสารด้วยความสุจริตใจและไม่พูดส่อเสียด ซึ่งการเว้นจากการพูดส่อเสียดจะสร้างความเชื่อมั่นและเคารพในตัวเอง ผู้นำประชาชนจะมองว่าผู้นำมีความจริงใจและสามารถพึ่งพาได้ การสื่อสารที่ไม่ส่อเสียดช่วยสร้างความสามัคคีและบรรยากาศที่ดีในชุมชน เน้นการพูดที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ไม่พูดให้ร้ายหรือแสดงความเห็นที่ทำให้เกิดความแตกแยก

ด้านผรุสวาจา (เว้นจากการพูดคำหยาบ)

ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นต้องสื่อสารด้วยภาษาที่สุภาพและหลีกเลี่ยงการพูดคำหยาบ การพูดด้วยความสุภาพจะสร้างความเคารพและความเชื่อมั่นในตัวเอง ผู้นำประชาชนจะรู้สึกว่าคุณมีความเมตตาและพร้อมรับฟังความคิดเห็น การใช้วาจาที่สุภาพและสร้างสรรค์จะช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและน่าอยู่ในชุมชน และทำให้การสื่อสารเป็นไปในทิศทางที่ดี สร้างความเคารพในตัวเองผู้นำและประชาชนจะรู้สึกว่าคุณมีความเป็นมืออาชีพและเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตัว

ด้านสัมผัปลาปะ (เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ)

ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นควรสื่อสารด้วยสาระและประโยชน์ การพูดเพ้อเจ้อจะทำให้ประชาชนเสียเวลาและไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ การสื่อสารที่ตรงประเด็นและมีข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยให้ประชาชนเชื่อถือและมั่นใจในความสามารถของผู้นำ การพูดที่มีสาระและมีเป้าหมายจะช่วยให้ประชาชนเข้าใจสถานการณ์และการดำเนินงานของผู้นำ ผู้นำที่พูดในสิ่งที่จริงและทำได้จะสร้างความไว้วางใจและความเคารพในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือจากประชาชน

ด้านผู้ส่งสาร

การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นต้องมีความชัดเจนและโปร่งใส โดยเนื้อหาที่สื่อสารต้องเป็นจริงและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ผู้นำท้องถิ่นที่ประชาชนเลือกมาเป็นตัวแทนต้องรับฟังและสื่อสารข่าวสารต่าง ๆ ให้ถูกต้องและรวดเร็ว อีกทั้งต้องมีความโปร่งใสในการสื่อสาร เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสร้างเครือข่ายกับผู้นำชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้การสื่อสารและการดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ด้านสาร

ผู้นำท้องถิ่นต้องสื่อสารเนื้อหาที่มีความชัดเจนและมุ่งประโยชน์แก่ประชาชน อีกทั้งต้องรับสารจากประชาชนเพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง การสื่อสารต้องเน้นความโปร่งใสและเปิดเผย โดยต้องมีการใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อให้ข่าวสารเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย และมีการตอบสนองต่อความคิดเห็นของประชาชนอย่างชัดเจนและทันเวลา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความร่วมมือจากประชาชนในการพัฒนาชุมชน

ด้านช่องทาง

ผู้นำท้องถิ่นควรเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์และประชาชนในท้องถิ่น การพัฒนาช่องทางการสื่อสารให้มีการเข้าถึงประชาชนได้อย่างง่ายและถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้นำท้องถิ่นควรใช้สื่อที่หลากหลายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารในชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา การสื่อสารแบบสองทางที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถส่งความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะกลับมายังผู้นำได้อย่างง่ายดายก็เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่ควรนำมาใช้

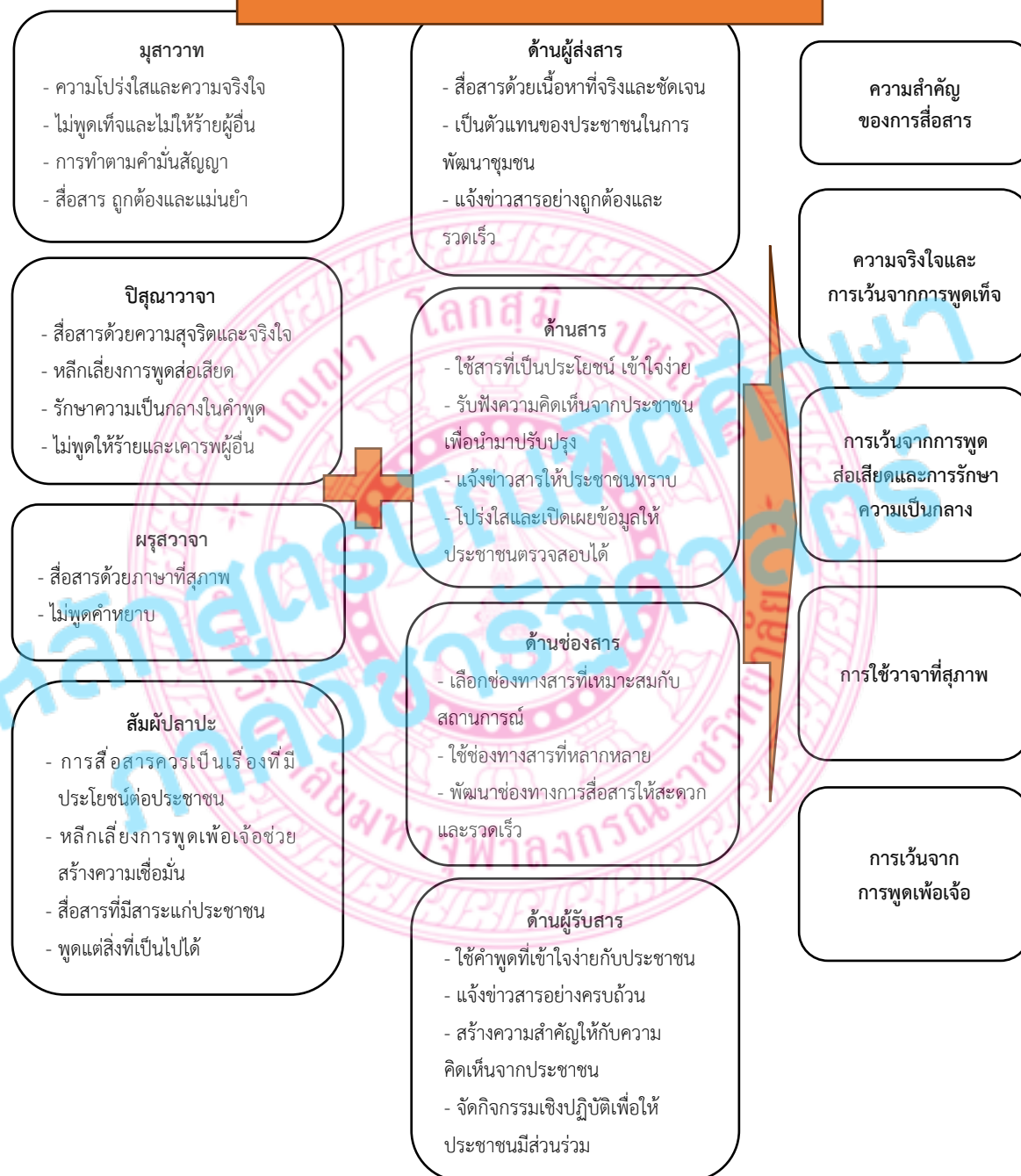
ด้านผู้รับสาร

ประชาชนต้องมีปฏิกิริยาตอบสนองเมื่อได้รับสารจากผู้นำท้องถิ่น และผู้นำต้องสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ ผู้นำควรมีการตอบสนองที่ชัดเจนและทันเวลา การจัดการอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในการรับข่าวสาร รวมถึงวิธีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถรับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติ เช่น การพบปะประชาชนในชุมชน หรือการจัดเวทีสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับทราบข่าวสารอย่างครบถ้วน ก็เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการสื่อสารทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ

๔.๔.๒ สรุปองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

การสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมีข้อสรุปสำคัญดังนี้

หลักจริยธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมือง
ของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

แผนภาพที่ ๔.๑๑ แผนภาพองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

จากแผนภาพที่ ๔.๑๑ อธิบายได้ว่า “การประยุกต์หลักจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัย อธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ความสำคัญของการสื่อสาร การสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นต้องชัดเจนและโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนรับทราบสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค และกิจกรรมทางการเมืองในท้องถิ่น ทั้งนี้การสื่อสารที่ดีจะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งช่วยให้เกิดความไว้วางใจและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น

ความจริงใจและการเว้นจากการพูดเท็จ ผู้นำท้องถิ่นต้องสื่อสารด้วยความจริงใจ ไม่พูดเท็จ ซึ่งจะทำให้ประชาชนเชื่อมั่นในข้อมูลข่าวสาร และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นำและประชาชน การพูดความจริงช่วยลดความขัดแย้งและส่งเสริมการทำงานร่วมกัน

การเว้นจากการพูดส่อเสียดและการรักษาความเป็นกลาง ผู้นำท้องถิ่นควรสื่อสารอย่างเป็นกลางและไม่พูดส่อเสียด ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีและความสามัคคีในชุมชน ประชาชนจะเคารพและเชื่อมั่นในผู้นำที่สื่อสารด้วยความสุจริตใจและไม่มีการกล่าวร้ายผู้อื่น

การใช้วาจาที่สุภาพ ผู้นำท้องถิ่นควรหลีกเลี่ยงการพูดคำหยาบ และใช้วาจาที่สุภาพและสร้างสรรค์ การสื่อสารด้วยความสุภาพจะสร้างความเคารพและความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเมตตาและพร้อมรับฟังความคิดเห็นของพวกเขา

การเว้นจากการพูดเพื่อเจ้า ผู้นำท้องถิ่นควรสื่อสารด้วยสาระและประโยชน์ ไม่พูดเพื่อเจ้าหรือเลื่อนลอย การสื่อสารที่ตรงประเด็นและมีข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยให้ประชาชนเชื่อถือและมั่นใจในความสามารถของผู้นำ การพูดที่มีสาระและมีเป้าหมายจะสร้างความไว้วางใจและความเคารพในชุมชน

โดยรวมแล้ว การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพต้องมีความชัดเจน โปร่งใส สุจริตใจ และเคารพในความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความร่วมมือจากประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น โดยมีข้อสรุปสำคัญดังนี้

จากการวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น พบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่นต้องประกอบด้วย การส่งสารที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เนื้อหาของสารที่สื่อสารควรมีความชัดเจนและเน้นประโยชน์ต่อประชาชน ผู้นำควรใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลาย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น โซเชียลมีเดีย เพื่อให้ข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง นอกจากนี้ การสื่อสารแบบสองทางที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถส่งความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะกลับมายังผู้นำได้อย่างง่ายดายเป็นสิ่งสำคัญ ในส่วนของผู้รับสาร ประชาชนควรมีปฏิกิริยาตอบสนองและมีความเข้าใจในสารที่ได้รับ ผู้นำควรให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและตอบสนองอย่างทันเวลา นอกจากนี้ การจัดการอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในการรับข่าวสาร รวมถึงวิธีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถรับสารได้อย่างมีวิจารณญาณก็เป็นสิ่งสำคัญ การสร้างความร่วมมือและความเชื่อมั่นจากประชาชนจะช่วยให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ๒) เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

โดยในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research Methods) โดยประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากประชาชนอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร จำนวน ๔๐๐ คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายปิดและปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยหาค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-Test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน ๑๐ รูปหรือคน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

๕.๑.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่องการประยุกต์หลักทฤษฎีจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ดังนี้

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒ มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐ มีระดับการศึกษาประถมศึกษา - มัธยมศึกษา จำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒ ตามลำดับ

๕.๑.๒ สรุปผลการวิเคราะห์การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๕$, $S.D.=๐.๙๑$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านข้อสาร ($\bar{X}=๓.๓๗$, $S.D.=๐.๙๐$) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านผู้ส่งสาร ($\bar{X}=๓.๓๖$, $S.D.=๐.๘๙$) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านผู้รับสาร ($\bar{X}=๓.๓๕$, $S.D.=๐.๙๒$) อยู่ในระดับปานกลาง และ ด้านสาร ($\bar{X}=๓.๓๓$, $S.D.=๐.๙๓$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบดังนี้

ด้านผู้ส่งสาร พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้ส่งสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๖$, $S.D.=๐.๘๙$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความรู้ทัศนคติที่ดี และมีความยุติธรรม” ($\bar{X}=๓.๔๒$, $S.D.=๑.๐๑$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจได้ง่าย” ($\bar{X}=๓.๔๑$, $S.D.=๐.๙๘$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความจริงใจ และเข้าใจบริบทของประชาชน” ($\bar{X}=๓.๒๙$, $S.D.=๐.๙๙$) ตามลำดับ

ด้านสาร พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๓$, $S.D.=๐.๙๓$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่สื่อความหมายตรงประเด็นเข้าใจได้ง่าย” ($\bar{X}=๓.๓๕$, $S.D.=๑.๐๐$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเอง” ($\bar{X}=๓.๓๓$, $S.D.=๐.๙๘$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ข้อที่ว่า

“ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องชัดเจน และมีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้” ($\bar{X}=๓.๓๑$, $S.D.=๑.๐๗$) ตามลำดับ

ด้านช่องทาง พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านช่องทาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๗$, $S.D.=๐.๙๐$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านบุคคลในครอบครัว หรือการพูดคุยแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนบ้าน” ($\bar{X}=๓.๔๖$, $S.D.=๑.๐๕$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนติดตามข่าวสารและสื่อสารเรื่องการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ไลน์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น” ($\bar{X}=๓.๓๙$, $S.D.=๑.๐๖$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่วางข้อที่ว่า “ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านการปราศรัยของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล” ($\bar{X}=๓.๒๔$, $S.D.=๑.๐๖$) ตามลำดับ

ด้านผู้รับสาร พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านผู้รับสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๕$, $S.D.=๐.๙๒$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนสามารถรับรู้และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้เป็นอย่างดี” ($\bar{X}=๓.๔๕$, $S.D.=๑.๐๓$) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การแสดงความคิดเห็นในการประชุมประชาคม เป็นต้น” ($\bar{X}=๓.๔๑$, $S.D.=๑.๑๒$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่วางข้อที่ว่า “ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเป็นอย่างดีจากผู้ส่งสาร” ($\bar{X}=๓.๒๘$, $S.D.=๑.๐๑$) ตามลำดับ

๕.๑.๓ สรุปผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักวจิสุจริตรธรรม

พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีหลักวจิสุจริตรธรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๐$, $S.D.=๐.๘๕$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปิสฺณาวาจา (พูดส่อเสียด) ($\bar{X}=๓.๔๔$, $S.D.=๐.๙๓$) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านมฺรฺสวาจา (พูดคำหยาบ) ($\bar{X}=๓.๔๐$, $S.D.=๐.๘๖$) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านสํมฺปาปะ (พูดเพ้อเจ้อ) ($\bar{X}=๓.๓๙$, $S.D.=๐.๙๐$) อยู่ในระดับปานกลาง และ ด้านมฺสวาท (พูดเท็จ) ($\bar{X}=๓.๓๘$, $S.D.=๐.๙๖$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบดังนี้

ด้านมฺสวาท (พูดเท็จ) พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านมฺสวาท (พูดเท็จ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๘$, $S.D.=๐.๙๖$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำ

ชุมชนมีการสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง” ($\bar{X}=๓.๔๗$, S.D.=๑.๐๖) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างดี” ($\bar{X}=๓.๔๒$, S.D.=๑.๐๔) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนสามารถพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นตามที่ได้หาเสียงไว้” ($\bar{X}=๓.๒๘$, S.D.=๑.๐๙) ตามลำดับ

ด้านปิสุนาวาจา (พูดส่อเสียด) พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านปิสุนาวาจา (พูดส่อเสียด) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๔$, S.D.=๐.๙๓) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนสื่อสารที่ดีมีวาจาสุภาพไพเราะ” ($\bar{X}=๓.๕๑$, S.D.=๑.๐๑) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความปรารถนาดีและจริงใจต่อประชาชน” ($\bar{X}=๓.๔๔$, S.D.=๑.๐๐) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์” ($\bar{X}=๓.๓๙$, S.D.=๑.๐๓) ตามลำดับ

ด้านพรสุวาจา (พูดคำหยาบ) พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านพรสุวาจา (พูดคำหยาบ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๔$, S.D.=๐.๙๓) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนสื่อสารที่ดีมีวาจาสุภาพไพเราะ” ($\bar{X}=๓.๕๑$, S.D.=๑.๐๑) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีความปรารถนาดีและจริงใจต่อประชาชน” ($\bar{X}=๓.๔๔$, S.D.=๑.๐๐) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์” ($\bar{X}=๓.๓๙$, S.D.=๑.๐๓) ตามลำดับ

ด้านสัมผัปลาปะ (พูดเพ้อเจ้อ) พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ด้านสัมผัปลาปะ (พูดเพ้อเจ้อ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๙$, S.D.=๐.๙๐) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารพูดจาที่น่าเชื่อถือได้” ($\bar{X}=๓.๔๒$, S.D.=๐.๙๙) รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนไม่มีการกล่าววาจาที่เกินความเป็นจริง” ($\bar{X}=๓.๔๐$, S.D.=๑.๐๐) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “ผู้นำชุมชนไม่มีการหาเสียงหรือพูดนโยบายที่เป็นไปไม่ได้” ($\bar{X}=๓.๓๔$, S.D.=๑.๐๒) ตามลำดับ

๕.๑.๔ สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกันจึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกันจึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๕.๑.๕ สรุปผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประยุกต์หลักธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

หลักวจีสุจริตธรรม สรุปได้ว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่นต้องประกอบด้วย การส่งสารที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เนื้อหาของสารที่สื่อสารควรมีความชัดเจนและเน้นประโยชน์ต่อประชาชน ผู้นำควรใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลาย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น โซเชียลมีเดีย เพื่อให้ข่าวสารเข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง นอกจากนี้ การสื่อสารแบบสองทางที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถส่งความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะกลับมายังผู้นำได้อย่างง่ายดายเป็นสิ่งสำคัญ ในส่วนของผู้รับสาร ประชาชนควรมีปฏิกิริยาตอบสนองและมีความเข้าใจในสารที่ได้รับ ผู้นำควรให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและตอบสนองอย่างทันท่วงที นอกจากนี้ การจัดการอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในการรับข่าวสาร รวมถึงวิธีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถรับสารได้อย่างมีวิจารณญาณก็เป็นสิ่งสำคัญ การสร้างความร่วมมือและความเชื่อมั่นจากประชาชนจะช่วยให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน หลักวจีสุจริตธรรมเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญในการสื่อสารทางการเมือง วจีสุจริตธรรมหมายถึงการสื่อสารที่สุจริต ซื่อสัตย์ และเป็นธรรม การใช้วจีสุจริตธรรมช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือในตัวผู้นำ ผู้นำที่ใช้วจีสุจริตธรรมจะไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ไม่ใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด และจะไม่ให้สัญญาที่ไม่สามารถ

ปฏิบัติได้ นอกจากนี้ การสื่อสารที่เน้นวจีสุจริตธรรมยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นำและประชาชน ผู้นำที่มีความซื่อสัตย์และเป็นธรรมจะได้รับความเคารพและการสนับสนุนจากประชาชน ซึ่งจะช่วยทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ จากผลการวิเคราะห์ระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

จากการศึกษา พบว่าประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร มีระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในระดับปานกลาง สาเหตุหลักคือผู้นำท้องถิ่นแม้จะมีความรู้และทัศนคติที่ดี แต่ยังขาดการแสดงออกที่ชัดเจนในด้านความยุติธรรม ทำให้ประชาชนไม่รู้สึกถึงความเป็นธรรมอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ทักษะการสื่อสารของผู้นำยังไม่ดีพอในสถานการณ์ที่ซับซ้อน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารก็ขาดความสม่ำเสมอ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วน อีกทั้งผู้นำยังขาดความเข้าใจในบริบทและปัญหาที่แท้จริงของประชาชน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด สุดท้าย การพูดส่อเสียดหรือไม่ดีเกี่ยวกับผู้อื่นยังส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของผู้นำและความสัมพันธ์ในชุมชน การปรับปรุงในเชิงปฏิบัติการ เช่น การฝึกอบรมเพิ่มเติม การสร้างระบบประเมินผล การใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย และการลงพื้นที่พบปะกับประชาชน จะช่วยให้ผู้นำสามารถพัฒนาทักษะและความสามารถในการสื่อสาร และสร้างความเชื่อมั่นและความนับถือจากประชาชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาศัพทพงษ์ ขยเมธี (กลิ่นศรีสุข) ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิตจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง^๑ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย จันทนา ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง^๒ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกฤษฎาญูทร ธมมวโร (เต้จ๊ะดี) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห่ง) จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับ

^๑ พระมหาศัพทพงษ์ ขยเมธี (กลิ่นศรีสุข), “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓).

^๒ ศักดิ์ชัย จันทนา, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๔).

ปานกลาง^๓ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพิพัฒน์ ฐิตธมโม (วงศ์ชาลี) ได้ศึกษาเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารของนักการเมืองไทย” ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารของนักการเมืองไทย ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง^๔ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย จันทนา ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของประชาชน ตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการสื่อสารทางการเมืองของประชาชนในตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง^๕

๕.๒.๒ จากผลการเปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

จากผลการทดสอบสมมุติฐาน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกัน อภิปรายได้ว่า การสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นไม่ขึ้นอยู่กับเพศของประชาชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความต้องการและความคาดหวังในการสื่อสารจากผู้นำมีความใกล้เคียงกันในทุกเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกฤษฎายุทธ ธมมวโร (เต้จ๊ะตี๋) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกัน อภิปรายได้ว่า การสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการและคาดหวังของประชาชนในทุกกลุ่มอายุ ได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะประเด็นที่ผู้นำสื่อสารมีความเกี่ยวข้องกับทุกกลุ่มอายุ เช่น เรื่องเศรษฐกิจ การพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดคณิศร ขนดีพิโล ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขต

^๓ พระกฤษฎายุทธ ธมมวโร (เต้จ๊ะตี๋), “การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔).

^๔ พระมหาพิพัฒน์ ฐิตธมโม (วงศ์ชาลี), “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารของนักการเมืองไทย”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

^๕ ศักดิ์ชัย จันทนา, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๖๔).

^๖ พระกฤษฎายุทธ ธมมวโร (เต้จ๊ะตี๋), “การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔).

บางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน^๗

ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยรวมไม่ต่างกัน อภิปรายได้ว่าการสื่อสารของผู้นำสามารถเข้าถึงและมีความเข้าใจได้ในทุกระดับการศึกษา ผู้นำท้องถิ่นอาจมีการใช้ภาษาที่เหมาะสมและเน้นการสื่อสารที่ชัดเจน ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่ายและเข้าใจได้ในทุกระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกฤษฎายุทธ ธมวโร (เต้จ๊ะตี๋) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้^๘

๕.๒.๓ การประยุกต์หลักธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จากผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์หลักธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามหลักจตุสัจธรรม ๔ ประการ (มุสาวาท, ปิสุณาวาจา, มธุสวาจา, สัมผัสปลาปะ) การพูดความจริงและความน่าเชื่อถือของผู้นำ การไม่ส่อเสียดและความสามัคคีในชุมชน การใช้ภาษาสุภาพและสร้างความเคารพ การพูดให้เกิดประโยชน์และความเชื่อมั่นในผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอนุรักษ อนุรภิโต (รัฐธรรม) ที่ศึกษาเรื่อง “คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำทางการเมืองไทย” ซึ่งพบว่าผู้นำที่มีความซื่อสัตย์และพูดความจริงสามารถสร้างความไว้วางใจจากประชาชนได้มากกว่าผู้นำที่ใช้คำพูดบิดเบือนหรือให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง^๙ ผลการศึกษาพบว่าซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี ได้วิจัยเรื่อง “การใช้จตุสัจธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยยังเน้นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดและตัดสินใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า ผู้นำที่หลีกเลี่ยงวาจาส่อเสียดจะสามารถสร้างบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ลดความขัดแย้ง และ

^๗ พระปลัดณิศร ขนติพโล, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔).

^๘ พระกฤษฎายุทธ ธมวโร (เต้จ๊ะตี๋), “การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงฝันป่าดอยสุเทพ (ป่าแห้ว) จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔).

^๙ พระอนุรักษ อนุรภิโต (รัฐธรรม), “การศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ของสัมมาวาจาในสถาบันครอบครัวของ นักเรียนโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในชุมชน^{๑๐} ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ ได้วิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดสุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นข้อค้นพบสามารถนำไปใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลตำบล^{๑๑} และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูศรีปริชากร (เลื่อน บุญยงค์) การสื่อสารที่นำไปสู่ความสงบสุขในสังคมต้องอาศัยหลัก วชิสุจริต และ วาจาสุภาสิต โดยเฉพาะการ พูดให้เกิดประโยชน์ ซึ่งหมายถึงการใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมความเข้าใจ และนำไปสู่การแก้ปัญหาที่สร้างสันติสุขในสังคม^{๑๒}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. การบังคับใช้กฎหมายการสื่อสารอย่างเคร่งครัด ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่น เพื่อให้แน่ใจว่าการสื่อสารนั้นเป็นไปตามหลักวจีสุจริตธรรม มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส และเป็นธรรม
๒. การส่งเสริมการฝึกอบรม ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการใช้หลักวจีสุจริตธรรม เพื่อพัฒนาทักษะในการสื่อสารที่ซื่อสัตย์และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

^{๑๐} เบญญาภา จิตมั่นคงภักดิ์, “การใช้วจีสุจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา”, วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, ปีที่ ๑๔ ฉบับพิเศษ (มิถุนายน-กันยายน ๒๕๖๑) : ๑๕๕-๑๖๑.

^{๑๑} พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์, “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน”, รายงานการวิจัย, (พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๖๗.

^{๑๒} พระครูศรีปริชากร (เลื่อน บุญยงค์), “แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขในสังคมไทย”, ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

๓. จัดการอบรมให้ผู้นำชุมชนมีความเข้าใจในเทคนิคการสื่อสารที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเน้นความจริงใจต่อประชาชน โดยเน้นการสื่อสารอย่างถูกต้องและตรงไปตรงมา ซึ่งรวมถึงการเว้นจากการพูดเท็จและการใช้คำหยาบในทุกสถานการณ์ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความไว้วางใจในตัวผู้นำ

๔. ส่งเสริมการใช้ช่องทางสื่อสารที่มีแหล่งข้อมูลชัดเจนและตรวจสอบได้ เช่น เว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล สื่อโซเชียลมีเดียที่เชื่อถือได้ และการประชาสัมพันธ์ในช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย เพื่อลดโอกาสในการสื่อสารผิดพลาดและสร้างความโปร่งใสในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

๕. จัดทำแนวทางและข้อกำหนดในการหาเสียงและการประกาศนโยบายของผู้นำชุมชน โดยให้นโยบายที่นำเสนอมีความเป็นไปได้และมีการติดตามผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความจริงใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชน ลดการใช้คำพูดที่เพ้อเจ้อหรือสัญญาที่ไม่สามารถปฏิบัติได้

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการดังนี้

๑. หน่วยงานท้องถิ่นควรพัฒนาทักษะและความรู้ด้วยการจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมสำหรับผู้นำท้องถิ่นในด้านการตัดสินใจที่เป็นธรรม การจัดการปัญหา การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และสร้างระบบการประเมินผลการทำงานของผู้นำท้องถิ่น โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อให้ผู้นำได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์และสามารถปรับปรุงการทำงานได้

๒. ผู้นำท้องถิ่นควรจัดทำคู่มือหรือแนวทางการสื่อสารที่เน้นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและชัดเจน เพื่อให้ผู้นำสามารถสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนกับประชาชน และใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ของชุมชน และการจัดประชุมชุมชน เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารถึงประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

๓. ผู้นำท้องถิ่นควรใช้ช่องทางที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพด้วยการส่งเสริมการใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น การประชุมชุมชน สื่อสิ่งพิมพ์ โซเชียลมีเดีย และการจัดกิจกรรมพบปะประชาชน เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย และจัดทำระบบการจัดการข้อมูลข่าวสาร เช่น การสร้างฐานข้อมูลประชาชน เพื่อให้สามารถประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารได้อย่างเป็นระบบและรวดเร็ว

๔. ผู้นำท้องถิ่นควรสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน เช่น การจัดประชุมหารือ การสำรวจความคิดเห็น และการจัดเวทีรื้อข้อในการแก้ไขปัญหาชุมชน และลงพื้นที่และพบปะกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน รวมทั้งเข้าใจปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

๑. การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของวจีสุจริตธรรมต่อความเชื่อมั่นของประชาชน ควรทำการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้หลักวจีสุจริตธรรมในการสื่อสารทางการเมืองที่มีต่อความเชื่อมั่นและการสนับสนุนของประชาชน

๒. การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสื่อสารที่แตกต่างกัน ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีการสื่อสารที่ใช้หลักวจีสุจริตธรรมและวิธีการสื่อสารที่ไม่ได้ใช้หลักดังกล่าว เพื่อหาความแตกต่างในด้านผลกระทบและประสิทธิภาพในการสื่อสาร

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. การคิดเชิงสังเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : ชัคเชส มีเดีย, ๒๕๖๓.

ประมวล บุญมา จีระวรรณ บรรเทาทุกข์ ภัททิรา วิริยะสกุลธรณ์ และอสม่า ปัทมะสังข์. การส่งเสริมคุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา สร้างคนดีสู่สังคม. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ, ๒๕๖๑.

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส. สุจริตธรรมในฐานะเครื่องมือป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, ๒๕๖๑.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๖๑. กรุงเทพมหานคร : การศึกษาเพื่อสันติภาพพระธรรมปิฎก. มูลนิธิ, ๒๕๖๕.

พิสิฐ โอ่งเจริญ. การถอดบทเรียน : บริหารโครงการภาครัฐ. กรุงเทพมหานคร : บจก.ทูเกเตอร์ เอ็ดดูเทนเนอร์, ๒๕๖๐.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์, ๒๕๕๖.

วิชัย ต้นศิริ. การศึกษาเพื่อสร้างผู้นำสู่สังคมธรรมาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พ.เพรส จำกัด, ๒๕๖๑.

วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ. เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและกระบวนการทางการเมือง หน่วยที่ ๖ วัฒนธรรมทางการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ ๒๓. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๖๕.

สุรพล สุยะพรหม. ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุจิต บุญบงการ. การพัฒนาทางการเมืองไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันการเมือง และ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๒.

สิน พันธุ์พินิจ. เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิสซิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗.

สมชาติ ไตรรักษา. การประยุกต์หลักการบริหารเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุขคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๕.

(๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ :

จิรัฏฐ์ อัครพรชัยสถิต. “การศึกษาพฤติกรรมกระบวนการสื่อสารในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับงาน IT ของ องค์กรธุรกิจในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล”. สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๕.

ทรงยศ รุ่งมณี. “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษาการ เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล จังหวัดสมุทรสงคราม”. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ๒๕๕๘.

พระกฤษฎายุทธ ธมมวโร (เต้จ๊ะเต้). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคพลเมืองในการทวงคืนป่าดอยสุ เทพ (ป่าแห้ง) จังหวัดเชียงใหม่”. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

พระครูศรีปริชากร (เลื่อน บุญยงค์). “แนวทางการสื่อสารเชิงพุทธเพื่อสันติสุขในสังคมไทย”. ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

พระปลัดคณิศร ขนติพโล. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขต บางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

พระมหาทัศนพงษ์ ชยเมธี (กลิ่นศรีสุข). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วน ท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ”. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

พระนุชิต นาคเสโน (โพวิชัย), “การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของ
นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.**

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

พระมหาพิพัฒน์ ฐิตธมโม (วงษ์ชาลี). “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารของ
นักการเมืองไทย”. **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา

จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕.

พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร. “ศึกษาเชิงวิเคราะห์พุทธวิธีการปกครองคณะสงฆ์ในสมัยพุทธกาล”.

วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย,
๒๕๖๑.

พระอนุรักษ อนุรักษิโต (รัฐธรรม). “การศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ของสัมมาวาจาในสถาบันครอบครัว
ของนักเรียนโรงเรียนกัลยาณิศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช”. **วิทยานิพนธ์**

พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
๒๕๖๑.

มนัสนันท์ ศิวะพรพัฒนา. “การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
ทั่วไปของประชาชนในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.**

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

วุฒิชัย ตาลเพชร. “รูปแบบการสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่หลังรัฐธรรมนูญปี
๒๕๖๐ ในจังหวัดร้อยเอ็ด”. **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย

ราชภัฏร้อยเอ็ด, ๒๕๖๕.

ศักดิ์ชัย จันทนา. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลเป็ริงอำเภอบางบ่อ จังหวัด
สมุทรปราการ”. **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, ๒๕๖๔.

(๓) รายงานวิจัย :

กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. “การมีส่วนร่วม
ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย”. **รายงานการวิจัยอิสระ.** กรุงเทพมหานคร : สำนัก

การพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

คมน์ รัศมีโรจน์ และคณะ. “ถอดบทเรียนปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์กรณีศึกษา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑”. รายงานการวิจัยอิสระ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า ๒๕๖๕.

ณภัช พัทธกรโชติ. “พุทธภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. รายงานการวิจัยอิสระ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, ๒๕๖๔.

พงศ์พัฒน์ จิตตานรักษ์. “ตัวชี้วัดสุจริตธรรมการปฏิบัติงานที่ปลอดการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน”. รายงานการวิจัย. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

(๔) บทความ :

จรรยาศักดิ์ โกยรัมย์ และคณะ. “การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา”. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม-กรกฎาคม ๒๕๖๕) : ๗๙-๘๘.

ญาณิศา เพื่อนเพาะ และกัธร แจ่มจำรัส. “การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย กระบวนการการสื่อสารความหมายคำว่า “เสน่ห์วิถีไทยเมืองกรุงเก่า” ของผู้ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์. ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๑๗๕-๑๘๖.

นุกูล ชื่นพัก และคณะ. “การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารทางการเมืองและการตัดสินใจเลือกตั้งของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา”. วารสารการประชุมหาญใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ. (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒) : ๙๑๒ – ๙๒๙.

เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี. “การใช้จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา”. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. ปีที่ ๑๔ ฉบับพิเศษ (มิถุนายน-กันยายน ๒๕๖๑) : ๑๕๕-๑๖๑.

พระมหาสมคิด สมปนโน และคณะ. “การนำหลักสุจริตมาพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่น”. วารสารมหาจุฬาทานีปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๔๐-๔๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ลิขิต วีระเวทิน. “วัฒนธรรมทางการเมืองและการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย”.
วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑, (ตุลาคม ๒๕๕๓) : ๘-๒๒.

วุฒิพร ลิ้มวรภักษ์. กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์กรณีศึกษา โพสต์ทูเดย์ และ
แนวหน้า. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑
(มกราคม-เมษายน ๒๕๖๕) : ๑๐๖-๑๑๘.

สากล พรหมสถิตย์ และนพดล วีระวงศ์ภิญโญ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง. วารสาร
งานประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๑ “รัฐประศาสนศาสตร์
ไทย ๔.๐ : ประชาธิปไตย นวัตกรรม และความท้าทาย”. (๒๕๖๑) : ๔๓-๕๘.

อภิญา ดิสสะมาน. การปฏิรูปประเทศไทยกับทางออกวิกฤตการณ์การเมืองไทย. วารสารการปฏิรูป
ประเทศไทยทางออกวิกฤตการณ์การเมือง. (พฤศจิกายน - สิงหาคม, ๒๕๕๗) : ๖ - ๓๐.

(๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

กระทรวงสาธารณสุข. จำนวนประชากรในอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://www.ppho.go.th/webppho/>. [๒ กันยายน ๒๕๖๖].

วัชรภรณ์ หาสะศรี. การคิดเชิงประยุกต์เป็นแนวทางนำไปสู่นวัตกรรมใหม่. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล
https://www.novabizz.com/NovaAce/Intelligence/Thinking_Applicative.htm.
[๑๒ กันยายน ๒๕๖๖].

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร. ข้อมูลสำนักทะเบียนอำเภอเมืองจังหวัดพิจิตร ประจำเดือน
ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๕. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.ppho.go.th/mis-new/index.php?menu=%2013.5&for=6601>. [๒๕ กันยายน ๒๕๖๖].

อรรณณ รุ่งศิรินันท์พร. การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking). [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล
<https://drsiriwan.blogspot.com/2010/03/610y-po8t9805.htm>. [๙ กันยายน ๒๕๖๖].

(๖) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ พระครูชินวีร์บัณฑิต, ผศ.ดร. หัวหน้าภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์. ๙ เมษายน
๒๕๖๗.

พระปลัดระพีณ พุทธิสาร, รศ.ดร. รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝายวิชาการ. ๑๐ เมษายน
๒๕๖๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ผศ.ดร. สุมาลี บุญเรือง เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์. ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗.

รศ. อนุภูมิ ไชวเกษม อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. ๑๔ เมษายน ๒๕๖๗.

นายมานัส พลึงลูกอินทร์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่ที่ ๓. ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗.

นางสาวมาลัย หอมนวน นักวิชาการสหกรณ์. ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

นายเรณูวัฒน์ ช่วยบุญ สารวัตรกำนันตำบลคลองเคชันทร์. ๒๐ เมษายน ๒๕๖๗.

นายธีรศักดิ์ ถาวรศักดิ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓. ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗.

นางสาวปญญิศา นุ่มกรุด ประชาชนหมู่ ๓. ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗.

นายดวงประชา นาคี ประชาชนหมู่ ๓. ๒๘ เมษายน ๒๕๖๗.

๒. ภาษาอังกฤษ :

Best, John W. *Research in Education*. New Jersey: Prentice Hall, Inc., 1981.

David K. Berlo. *The Process of Communication*. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1960.

J.F O' Cornor. *Good Faith in International Law*. Aldershot Dartmouth Publishing Company Limited, 1991.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประยุกต์หลักวิถีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักวิถีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค และพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

“ข้อมูลที่ได้จะแปลผลการวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับและใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยนี้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อนานหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด”

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพและรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามหลักวิถีสุจริตธรรม โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก ๕ ระดับ (Rating Scale) ทั้ง ๔ ด้าน จำนวน ๒๐ ข้อ

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามหลักวิถีสุจริตธรรม โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก ๕ ระดับ (Rating Scale) ทั้ง ๔ ด้าน จำนวน ๒๐ ข้อ

ส่วนที่ ๒ ข้อข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหากับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี จึงขอ
อนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้

นายจิรศักดิ์ บุญภาค
นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๖๖

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับเป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

๒. อายุ

☐ ๑๘-๓๐ ปี

☐ ๓๑-๔๐ ปี

☐ ๔๑-๕๐ ปี

☐ ๕๑-๖๐ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

☐ อนุปริญญา (ปวช.-ปวส.)

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ ๒ สอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักวจีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก ๕ ระดับ (Rating Scale) ทั้ง ๔ ด้าน จำนวน ๑๘ ข้อ คือ

๕ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

๔ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

๓ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

๒ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

๑ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
ด้านมุสาบาท (ไม่พูดเท็จ)					
๑. ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง					
๒. ผู้นำชุมชนแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นอย่างดี					
๓. ผู้นำชุมชนสามารถพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นตามที่ได้หา เสี่ยงไว้					
๔. ผู้นำชุมชนชี้แจงให้ทราบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับนโยบาย และประโยชน์ที่ท่านพึงได้					
ด้านปิสณาวาจา (ไม่พูดส่อเสียด)					
๑. ผู้นำชุมชนสื่อสารที่ดีมีวาจาสุภาพไพเราะ					
๒. ผู้นำชุมชนมีความปรารถนาดีและจริงใจต่อประชาชน					
๓. ผู้นำชุมชนมีการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์					
๔. ผู้นำชุมชน พูดดีไม่เบียดเบียน มุ่งร้ายต่อประชาชน					

ระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
ด้านผลสุภาพ (ไม่พูดคำหยาบ)					
๑. ผู้นำชุมชนพูดจาสุภาพไม่พูดคำหยาบ					
๒. ผู้นำชุมชนของไม่ใช่คำพูดที่รุนแรงหรืออารมณ์แก่ ประชาชน					
๓. ผู้นำชุมชนใช้คำพูดที่น่าฟังในการสื่อสารทางการเมืองกับ ประชาชน					
๔. ผู้นำชุมชนไม่สื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำประชด ประชัน					
ด้านสัมพันธภาพ (ไม่พูดเพื่อใจ)					
๑. ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารพูดจาที่น่าเชื่อถือได้					
๒. ผู้นำชุมชนไม่มีการหาเสียงหรือพูดนโยบายที่เป็นไปไม่ได้					
๓. ผู้นำชุมชนไม่มีการกล่าววาจาที่เกินความเป็นจริง					
๔. ผู้นำชุมชนไม่พูดอ้อมค้อมให้โทษกับผู้อื่น					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามหลักวจีสจฺริตรธรรม โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องปริมาณความคิดเห็นที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก ๕ ระดับ (Rating Scale) ทั้ง ๔ ด้าน จำนวน ๒๐ ข้อ

๕ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

๔ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

๓ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

๒ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

๑ หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
ด้านผู้ส่งสาร					
๑. ผู้นำชุมชนมีความรู้ทัศนคติที่ดีและมีความยุติธรรม					
๒. ผู้นำชุมชนมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจได้ง่าย					
๓. ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้องให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ					
๔. ผู้นำชุมชนมีความจริงใจ และเข้าใจบริบทของประชาชน					
ด้านสาร					
๑. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีความถูกต้องชัดเจน และมีแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้					
๒. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่สื่อความหมายตรงประเด็น เข้าใจได้ง่าย					
๓. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นธรรมไม่เอนเอียงเข้าข้างใด					
๔. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเอง					

การสื่อสารทางการเมือง	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
ด้านช่องสาร					
๑. ท่านรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านบุคคลในครอบครัวหรือการพูดคุยแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนบ้าน					
๒. ท่านรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านการปราศรัยของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล					
๓. ท่านรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านวิทยุกระจายเสียงโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น					
๔. ท่านติดตามข่าวสารและสื่อสารเรื่องการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ไลน์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น					
ด้านผู้รับสาร					
๑. ท่านสามารถรับรู้และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้เป็นอย่างดี					
๒. ท่านได้รับสารและเกิดความสนใจทางการเมืองและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ					
๓. ท่านมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเป็นอย่างดีจากผู้ส่งสาร					
๔. ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การแสดงความคิดเห็นในการประชุมประชาคม เป็นต้น					

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การประยุกต์หลักวิถีสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ
ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของ
ผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ตามหลักวิถีสุจริตธรรม

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์นี้ จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย
ในแบบภาพรวม จะไม่มีผลเสียต่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งในหน้าที่และการปฏิบัติงานแต่อย่างใด
ขออนุโมทนา/ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๑. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ชื่อ..... ฉายา/นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

ผู้สัมภาษณ์/(ผู้วิจัย).....

วิธีสัมภาษณ์ (จดบันทึก/บันทึกเสียง/การประชุมออนไลน์).....

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ วันที่ เดือน ปี.....

สถานที่ เวลา น.

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมือง
ของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ข้อที่ ๑ ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำ
ท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนเป็นอย่างไร

ข้อที่ ๒ ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นด้านมสวาท (พูดเท็จ) ที่มีต่อประชาชนอย่างไร

ภาควิชา

วิทยาลัยการพยาบาลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

มหาวิทยาลัยพะเยา

กฟผ. (KPE) - บริษัท กฟผ. จำกัด

ภาคผนวก

วิทยาลัยการพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงราชวิทยาลัย

อนุโมทนา/ขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความกรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม
เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน การบริหารวิชาการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ โทร.โทรสาร ๐๓๕-๒๕๘ ๐๐๐ ต่อ ๔๕๐๐๓

www.dhammadownload.com

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง.....ขอความเห็นและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาทำสารนิพนธ์.....

เขียน อาจารย์ ดร.กำพล ศรีโต อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

เมื่อครั้ง นามจือเกี๊ยะ นามสกุล บุญญากร นิสิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง "การประยุกต์หลักจิตวิทยาจิตกรรมเพื่อส่งเสริมการถือศาสนาทางานามือของผู้นับถือทั้งที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร" เพื่อเป็น ส่วนแบ่งของการศึกษานามบัณฑิตสหรัถยศึกษาดำ

[illegible]

จึงรีบมาเพื่อไปตรวจพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

Kennel Smith

10/10/2019

7 1210104 2567

Robert M. G. ...

(รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ ทองอิฐชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ผู้ประสานงาน : นายจิรศักดิ์ บุญภา
โทร. ๐๖๕-๐๖๕๗๖๕๕

Yes, absolutely.

**หลักสูตฉบับชุดศึกษา
ภาควิชาวิทยาศาสตร์**

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องความวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ
(Index of Item Objective Congruence: IOC)

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ

(Index of Item Objective Congruence : IOC)

เรื่อง การประกยดห์หลักจิสจริตรรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ

ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัย นายจิรศักดิ์ บุญภาค

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ข้อ	ระดับการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑. ด้านมรสวาท (ไม่พูดเท็จ)									
๑	ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒	ผู้นำชุมชนแจ้งสิ่งที่นโยบายของตนต่อประชาชนเป็นอย่างดี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓	ผู้นำชุมชนสามารถพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นตามที่ได้หาเสียงไว้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔	ผู้นำชุมชนชี้แจงให้ทราบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายและประโยชน์ที่ท่านพึงได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒. ด้านปิสณาวาจา (ไม่พูดส่อเสียด)									

Stem leaf

ข้อ	ระดับการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด พิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑	ผู้นำชุมชนสื่อสารที่ดีมีวาจาสุภาพ ไพเราะ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒	ผู้นำชุมชนมีความปรารถนาดีและ จริงใจต่อประชาชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓	ผู้นำชุมชนมีการใช้คำพูดที่เหมาะสม กับทุกสถานการณ์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔	ผู้นำชุมชน พูดดีไม่เบียดเบียน มุ่งร้าย ต่อประชาชน	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓. ด้านผรุสวจา (ไม่พูดคำหยาบ)									
๑	ผู้นำชุมชนพูดจาสุภาพไม่พูดคำหยาบ	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒	ผู้นำชุมชนของไม่ใช้คำพูดที่รุนแรง หรืออารมณ์แก่ประชาชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓	ผู้นำชุมชนใช้คำพูดที่น่าฟังในการ สื่อสารทางการเมืองกับประชาชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔	ผู้นำชุมชนไม่สื่อสารกับประชาชนด้วย ถ้อยคำประชดประชัน	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔. ด้านสัมพันธภาพ (ไม่พูดเพื่อเจ้า)									
๑	ผู้นำชุมชนมีการสื่อสารพูดจาที่ น่าเชื่อถือได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒	ผู้นำชุมชนไม่มีการหาเสียงหรือพูด นโยบายที่เป็นไปไม่ได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓	ผู้นำชุมชนไม่มีการกล่าววาจาที่เกิน ความเป็นจริง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔	ผู้นำชุมชนไม่พูดอ้อมค้อมให้โทษกับ ผู้อื่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้

ข้อ	ระดับการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด พิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑.ด้านผู้ส่งสาร									
๑	ผู้นำชุมชนมีความรู้ทัศนคติที่ดีและมี ความยุติธรรม	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒	ผู้นำชุมชนมีทักษะการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจได้ง่าย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓	ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้องให้ ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔	ผู้นำชุมชนมีความจริงใจ และเข้าใจ บริบทของประชาชน	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒.ด้านสาร									
๑	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีความ ถูกต้องชัดเจน และมีแหล่งข้อมูลที่ เชื่อถือได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่สื่อ ความหมายตรงประเด็นเข้าใจได้ง่าย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีเนื้อหา สาระที่เป็นธรรมไม่เอนเอียงเข้าข้างใด	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ ต่อตนเอง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓.ด้านช่องสาร									
๑	ท่านรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่าน บุคคลในครอบครัว หรือการพูดคุย แสดงความคิดเห็นกับเพื่อนบ้าน	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้

Stam hui

๔

ข้อ	ระดับการสื่อสารทางการเมืองของ ผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด พิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๒	ท่านรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่าน การปราศรัยของผู้บริหารองค์กร บริหารส่วนตำบล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๓	ท่านรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่าน วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔	ท่านติดตามข่าวสารและสื่อสารเรื่อง การเมืองผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ไลน์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๔.ด้านผู้รับสาร									
๑	ท่านสามารถรับรู้และวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองได้เป็นอย่างดี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้
๒	ท่านได้รับสารและเกิดความสนใจทาง การเมืองและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อย่างสม่ำเสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓	ท่านมีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง เป็นอย่างดีจากผู้ส่งสาร	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔	ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมต่อการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบล เช่น การแสดงความคิดเห็นใน การประชุมประชาคม เป็นต้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑	ใช้ได้

ผลการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การประยุกต์หลักจิตสุจริตธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อ
ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัย นาย จีรศักดิ์ บุญภา

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's

Alpha	N of Items
.916	32

Reliability Statistics		
ตัวแปร	Cronbach's Alpha	N of Items
หลักจิตสุจริตธรรม	.894	16
การสื่อสารทางการเมือง	.849	16
รวม	.916	32

Item-Total Statistics

Stamps km

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	144.80	86.234	.751	.911
A2	144.97	87.482	.384	.915
A3	145.23	86.875	.452	.914
A4	145.17	86.764	.414	.914
B1	145.00	85.931	.584	.912
B2	144.90	86.162	.624	.912
B3	144.93	87.237	.480	.913
B4	145.00	86.138	.563	.912
C1	145.13	86.051	.535	.913
C2	145.03	86.723	.490	.913
C3	144.97	89.551	.265	.916
C4	144.87	89.292	.359	.915
D1	145.13	85.223	.616	.911
D2	144.93	86.340	.578	.912
D3	145.07	83.237	.748	.909
D4	144.77	88.737	.671	.913
E1	144.90	87.955	.510	.913
E2	145.07	90.064	.155	.918
E3	145.13	90.326	.149	.917
E4	144.83	87.247	.719	.912
F1	144.90	86.024	.640	.911
F2	144.87	87.568	.606	.913
F3	145.10	89.886	.169	.918
F4	145.13	87.844	.414	.914
G1	145.03	86.999	.462	.914
G2	145.17	82.557	.628	.911
G3	145.10	81.817	.612	.911
G4	145.13	82.671	.665	.910
H1	144.97	84.171	.701	.910
H2	144.87	85.292	.764	.910
H3	145.27	83.099	.450	.916
H4	145.33	89.195	.141	.921

Shwars bany

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชาการศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ช

ภาพประกอบการขอสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑

๙ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒

๑๐ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓

๑๑ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔

๑๔ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕

๑๘ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖

๒๐ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗

๒๐ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘

๒๑ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล : นายจีรศักดิ์ บุญภาค
วัน/เดือน/ปีเกิด : วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖
ภูมิลำเนา : เลขที่ ๑๑๓/๑ หมู่ ๑ ตำบลบ้านน้อยชุมขี้เหล็ก อำเภอนีนะมะปราง
จังหวัดพิษณุโลก

การศึกษา

พ.ศ ๒๕๖๒ : บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการโลจิสติกส์) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ๒๕๖๖-ปัจจุบัน : -

ผลงานวิชาการ : -

ปีที่เข้าศึกษา : ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ที่อยู่ปัจจุบัน : ๓๑/๓ หมู่ ๖ ซอยประชาราษฎร์ ๙ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ E-mail: jeerasakboonpak๙๑@gmail.com